

Αναλυτικό υπόμνημα
επιστημονικών δημοσιευμάτων - επιστημονικής δράσης

Δρ. Κωνσταντίνου Ι. Χαζάκη

Καθηγητή στο γνωστικό αντικείμενο
«Οικονομική Ανάπτυξη και επιχειρηματικότητα στην Ευρώπη»
στο Τμήμα Οικονομικών Επιστημών
του ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΘΡΑΚΗΣ

Κομοτηνή

Αύγουστος 2022

1. ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

1Α. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Διεύθυνση: Πανεπιστημιούπολη Κομοτηνής, Νέο Κτήριο Νομικής, ΤΚ 69100,
Κομοτηνή

Τηλ: 2531039821

Fax: 2531039830

E-mail : kchazaki@econ.duth.gr kmhazaki@otenet.gr

Διοικητική εμπειρία

Εκλεγμένος Πρόεδρος του τμήματος οικονομικών επιστημών ΔΠΘ, (1^η Δεκεμβρίου 2017 -31 Αυγούστου 2022).

Μέλος της συγκλήτου του ΔΠΘ, (1^η Δεκεμβρίου 2017 -31 Αυγούστου 2022).

1Β. ΣΥΝΤΟΜΑ ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ - ΣΠΟΥΔΕΣ

Α. Γαλλικό Κολλέγιο "Delasalle" Θεσσαλονίκης, Ιούνιος 1989, βαθμός αποφοίτησης 19^{7/11}.

Β. Πανελλήνιες Εξετάσεις του Ιουλίου του 1989, μεγαλύτερη βαθμολογία από τους υποψηφίους όλων των Δεσμών, (628 στα 640 μόρια, πρώτος) στο Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σπουδών του Παντείου Πανεπιστημίου Αθηνών.

Γ. Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σπουδών του Παντείου Πανεπιστημίου Αθηνών, Σεπτέμβριος 1989 - Ιούνιος 1993, βαθμός 9,27 (Άριστα).

Δ. Σεπτέμβριος 1993 –Αύγουστος 1994, Μεταπτυχιακό πρόγραμμα, London School of Economics and Political Science.

Ε. Δεκέμβριος 1996 - Δεκέμβριος 1999, Διδακτορική Διατριβή στο Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σπουδών του Παντείου Πανεπιστημίου Αθηνών με θέμα, "Τα κίνητρα των ξένων άμεσων Επενδύσεων στις υπό μετάβαση χώρες: Η Βουλγαρία και η Ρουμανία ως περιπτώσιολογικές μελέτες". Κατόπιν προφορικής υποστήριξης (21/12/1999), έγινε αποδεκτή με τον βαθμό "Παμψηφεί Άριστα".

Στ. Απρίλιος 2008 - Σεπτέμβριος 2011, Επίκουρος Καθηγητής στο Τμήμα Οικονομικών επιστημών ΔΠΘ.

Ζ. Σεπτέμβριος του 2011, μονιμοποίηση στην βαθμίδα του Επίκουρου Καθηγητή στο Τμήμα Οικονομικών επιστημών του ΔΠΘ, (ΦΕΚ 1157, Τεύχος Τρίτο, 23/12/2011).

Η. Μάρτιος 2014 – Δεκέμβριος 2019, Αναπληρωτής Καθηγητής στο τμήμα Οικονομικών Επιστημών του ΔΠΘ (ΦΕΚ 890/11.7.2014).

Θ. Ιανουάριος 2019 - , Καθηγητής στο τμήμα Οικονομικών Επιστημών του ΔΠΘ (αλλαγή ΦΕΚ, νέο γνωστικό αντικείμενο, «Οικονομική ανάπτυξη και επιχειρηματικότητα στην Ευρώπη», ΦΕΚ 2842, τεύχος Β, 21/7/2021).

1Γ. ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ-ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ

1. Υποτροφία του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών κατά την διάρκεια της φοίτησής στο Πάντειο Πανεπιστήμιο (1989-1993).

2. Κατά την φοίτηση στην London School of Economics υποτροφία του Πανεπιστημίου, (που κάλυπτε τα δίδακτρα), καθώς και Υποτροφία του Παγκιακού Ιδρύματος Υποτροφιών Ι.Δ. Πατέρα, (που αφορούσε την κάλυψη εξόδων διαβίωσης).

3. Για την Πανελλήνια Επιτυχία στις εισαγωγικές εξετάσεις για τα Ελληνικά Α.Ε.Ι., το 1989, βράβευση από τον Πρύτανη του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης Κύριο Τρακατέλη, σε ειδική εκδήλωση του Ροταριανού Ομίλου Θεσσαλονίκης, 5 Οκτωβρίου 1989.

4. Για την ευδόκιμη στρατιωτική θητεία στην 34^η Επιλαρχία Μέσων Αρμάτων, τιμητική διάκριση από τον διοικητή της μονάδας, (10 Οκτωβρίου 1996).

2. ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΗ ΔΙΑΤΡΙΒΗ

Τίτλος :Τα κίνητρα των ξένων Άμεσων Επενδύσεων στις Υπό Μετάβαση Χώρες: Η Βουλγαρία και η Ρουμανία ως Περιπτώσιολογικές Μελέτες, κατατεθείσα στο Τμήμα Διεθνών & Ευρωπαϊκών Σπουδών του Παντείου Πανεπιστημίου, Δεκέμβριος 1999, σελ. 560.

Η Διδακτορική διατριβή πραγματοποιεί κριτική αξιολόγηση των πολιτικών προσέλκυσης αλλοδαπών κεφαλαίων στην Ρουμανία και στην Βουλγαρία στην δεκαετία του 1990, αναδεικνύοντας τις θετικές και αρνητικές πτυχές τους αλλά και προτείνοντας τρόπους θεσμικής βελτίωσής του επενδυτικού περιβάλλοντος. Η διατριβή πραγματοποιεί κριτική αξιολόγηση των κυριότερων οικονομικών θεωριών χωροθέτησης των α.ξ.ε και επιχειρεί την κατανόηση των θεμελιωδών παραγόντων επιρροής των α.ξ.ε στις υπό μετάβαση χώρες. Εξετάζεται η σύνδεση των άμεσων ξένων επενδύσεων με τις ιδιωτικοποιήσεις και οι επιπτώσεις των επενδύσεων στην οικονομική ανάπτυξη των υπό μετάβαση χωρών. Πιο συγκεκριμένα η Διδακτορική Διατριβή αποτελείται από τα εξής κεφάλαια:

ΜΕΡΟΣ Α'

- 1) Μεθοδολογικό Υπόβαθρο - Ανάλυση της Δομής της Έρευνας.
- 2) Διερεύνηση της Φύσης της Σύγχρονης Διεθνικής Επιχείρησης.
- 3) Κριτική Αξιολόγηση των Θεωριών των ξένων Άμεσων Επενδύσεων.
- 4) Παράγοντες επιρροής στην λήψη απόφασης για την πραγματοποίηση των ξένων Άμεσων Επενδύσεων.

ΜΕΡΟΣ Β'

- 1) Κριτική Αξιολόγηση του πλαισίου ρύθμισης των ξένων επενδύσεων υπό το καθεστώς του Υπαρκτού σοσιαλισμού.
- 2) Η Εισροή των ξένων Άμεσων Επενδύσεων στην Ανατολική Ευρώπη μετά το 1989- Εισαγωγικό Σημείωμα κριτικής επισκόπησης.
- 3) Μελέτη της επενδυτικής Πολιτικής της Βουλγαρίας μετά την κατάρρευση του καθεστώτος του Υπαρκτού Σοσιαλισμού - Ενδελεχής Ανάλυση της πολιτικής ιδιωτικοποίησης κρατικών και δημοτικών επιχειρήσεων.
- 4) Αξιολόγηση της Επενδυτικής Πολιτικής της Ρουμανίας μετά την κατάρρευση του καθεστώτος του Υπαρκτού Σοσιαλισμού - Ενδελεχής Ανάλυση της πολιτικής ιδιωτικοποίησης των κρατικών και των Δημοτικών επιχειρήσεων.
5. Αρθρογραφία - Βιβλιογραφία

Συμπεράσματα της Διατριβής

Το κύριο συμπέρασμα της Διατριβής είναι ότι τα συστήματα επενδυτικών κινήτρων των δύο χωρών υπό μετάβαση στην νοτιοανατολική Ευρώπη, δεν απέφεραν τ' αναμενόμενα οφέλη ούτε συνετέλεσαν σε ουσιαστική διαφοροποίηση της χωροθέτησης των επενδύσεων των οικονομικών δρώντων προς τομείς υψηλής προστιθέμενης αξίας. Σκοπός των επενδυτικών πολιτικών πρέπει να είναι η προσέλκυση οικονομικών μονάδων που υιοθετούν τεχνολογίες αιχμής κι όχι η μεταφορά βιομηχανιών συναρμολόγησης ενδιάμεσων προϊόντων έντασης χρήσης εργασίας στις δύο χώρες. Επιπρόσθετα, επισημαίνονται οι δυστοκίες που αναφέρονται στην ταχύρυθμη υλοποίηση των ιδιωτικοποιήσεων και προτείνονται συγκεκριμένες λύσεις εξάλειψής τους. Αυτό το πολυσχιδές εγχείρημα προϋποθέτει την συγκρότηση ισχυρού εθνικού επιχειρηματικού δικτύου που θα καταστήσει αποδοτικές και μακροπρόθεσμες τις διασυνδέσεις των διεθνικών επιχειρήσεων με τις Βουλγαρικές και Ρουμανικές εταιρείες και θα μεγιστοποιήσει τα θετικά αποτελέσματα για την οικονομική ανάπτυξη των δύο χωρών.

3. ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΕΡΓΟ

3.1. Διδακτική Εμπειρία σε Ελληνικά Α.Ε.Ι.

3.1.1. Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Τμήματος Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών Παντείου Πανεπιστημίου Αθηνών, (χειμερινό εξάμηνο 1999-2004) .

3.1.2. Τμήμα Διεθνών και Ευρωπαϊκών Οικονομικών και Πολιτικών Σπουδών Πανεπιστημίου Μακεδονίας, (χειμερινό εξάμηνο 2000) και ακαδημαϊκό έτος 2006-2007.

3.1.3. Τμήμα Οικονομικής Επιστήμης Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, (εαρινό εξάμηνο 2003).

3.1.4. Τμήμα Οικονομικών Επιστημών Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης, (χειμερινό εξάμηνο 2002 - 2022) και ΠΜΣ τμήματος (Φεβρουάριος 2007 – Αύγουστος 2022).

3.1.5. Τμήμα Μεσογειακών Σπουδών Πανεπιστημίου Αιγαίου, (ακαδημαϊκό έτος 2005-2006).

3.1.6. Τμήμα Βαλκανικών Σπουδών Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας, (εαρινό εξάμηνο 2006).

3.1.7. Διατμηματικό Πρόγραμμα μεταπτυχιακών σπουδών, πανεπιστήμιο Πειραιά-ΔΠΘ – Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου, Διδασκαλία του μαθήματος, Μεθοδολογία κοινωνικών επιστημών, εαρινό εξάμηνο 2021-2022.

3.2. Ανάλυση Αναθέσεων Διδασκαλίας

1. Συνδιδασκαλία, (με Ανάθεση), στο Π.Μ.Σ. του τμήματος Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών του Παντείου Πανεπιστημίου Αθηνών, του Μαθήματος "Προώθηση και Προστασία Ξένων Επενδύσεων", το εαρινό εξάμηνο του Ακαδημαϊκού Έτους 1999-2000.

2. Αυτοδύναμη Διδασκαλία, (Ανάθεση με βάση το Π.Δ. 407/80), στο Προπτυχιακό πρόγραμμα του Τμήματος Διεθνών και Ευρωπαϊκών Οικονομικών και Πολιτικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Μακεδονίας, του Μαθήματος "Πολυεθνικές Επιχειρήσεις" (Δ' έτος), το χειμερινό εξάμηνο του Ακαδημαϊκού Έτους 2000-2001.

3. Συνδιδασκαλία, (με Ανάθεση), στο Π.Μ.Σ. του Τμήματος Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών του Παντείου Πανεπιστημίου Αθηνών, του Μαθήματος "Προώθηση και Προστασία ξένων Επενδύσεων", το εαρινό εξάμηνο του Ακαδημαϊκού Έτους 2000-2001.

4. Συνδιδασκαλία, (με Ανάθεση), στο Π.Μ.Σ. του Τμήματος Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών του Παντείου Πανεπιστημίου Αθηνών, του Μαθήματος "Προώθηση και Προστασία ξένων Επενδύσεων", το εαρινό εξάμηνο του Ακαδημαϊκού Έτους 2001-2002.

5. Αυτοδύναμη Διδασκαλία, (Ανάθεση με βάση το Π.Δ. 407/80), στο Προπτυχιακό Πρόγραμμα του Τμήματος Διεθνών Οικονομικών Σχέσεων και Ανάπτυξης του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης, του Μαθήματος "Γεωπολιτική Μεταλλαγή

στον Βαλκανικό χώρο" (Δ' έτος), το χειμερινό εξάμηνο του Ακαδημαϊκού Έτους 2002-2003.

6. Αυτοδύναμη Διδασκαλία, (με Ανάθεση), στο Π.Μ.Σ., του τμήματος Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών του Παντείου Πανεπιστημίου, του Μαθήματος, "Η Επιχείρηση στο Νέο Διεθνές Περιβάλλον", το χειμερινό εξάμηνο του Ακαδημαϊκού Έτους 2002-2003.

7. Αυτοδύναμη Διδασκαλία, (Ανάθεση με βάση το Π.Δ. 407/80), στο Προπτυχιακό Πρόγραμμα του τμήματος Δ.Ο.Σ.Α. του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου (Δ' έτος) του Μαθήματος "Βαλκανική Οικονομία ΙΙ", το εαρινό εξάμηνο του ακαδημαϊκού έτους 2002-2003.

8. Συνδιδασκαλία, (με Ανάθεση), στο Π.Μ.Σ. του Τμήματος Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών του Παντείου Πανεπιστημίου, του Μαθήματος "Εμπόριο και Επενδύσεις στις υπό μετάβαση χώρες", το εαρινό εξάμηνο του Ακαδημαϊκού Έτους 2002-2003.

9. Αυτοδύναμη Διδασκαλία, (ανάθεση με βάση το Π.Δ. 407/80), στο Προπτυχιακό Πρόγραμμα του Τμήματος Οικονομικής Επιστήμης του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, του μαθήματος "Πολυεθνικές Επιχειρήσεις" (Δ' έτος), το εαρινό εξάμηνο του Ακαδημαϊκού Έτους 2002-2003.

10. Αυτοδύναμη Διδασκαλία, (ανάθεση με βάση το Π.Δ. 407/80), στο Προπτυχιακό Πρόγραμμα του τμήματος Δ.Ο.Σ.Α., του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου, του μαθήματος "Γεωπολιτική μεταλλαγή στον βαλκανικό χώρο", (Δ' έτος), το χειμερινό εξάμηνο του Ακαδημαϊκού Έτους 2003-2004.

11. Αυτοδύναμη Διδασκαλία, (με Ανάθεση), στο Π.Μ.Σ. του τμήματος Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών του Παντείου Πανεπιστημίου, του μαθήματος, "Θεωρία Διεθνούς Εμπορίου και Άμεσων ξένων Επενδύσεων", το χειμερινό εξάμηνο του Ακαδημαϊκού Έτους 2003-2004.

12. Συνδιδασκαλία, (με Ανάθεση), στο Π.Μ.Σ. του Τμήματος Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών του Παντείου Πανεπιστημίου, του Μαθήματος "Εμπόριο και Επενδύσεις στις υπό μετάβαση χώρες", το εαρινό εξάμηνο του Ακαδημαϊκού Έτους 2003-2004.

13. Αυτοδύναμη Διδασκαλία, (με βάση το Π.Δ. 407/80), στο προπτυχιακό πρόγραμμα του Τμήματος ΔΟΣΑ του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου, του μαθήματος "Γεωπολιτική Μεταλλαγή στον βαλκανικό χώρο", το χειμερινό εξάμηνο του Ακαδημαϊκού Έτους 2004-2005.

14. Αυτοδύναμη Διδασκαλία, (με βάση το Π.Δ. 407/80), στο προπτυχιακό Πρόγραμμα του τμήματος ΔΟΣΑ του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου, του Μαθήματος "Οικονομική Γεωγραφία και Βαλκάνια", το χειμερινό εξάμηνο του Ακαδημαϊκού Έτους 2004-2005.

15. Αυτοδύναμη Διδασκαλία, (με βάση το Π.Δ. 407/80), στο τμήμα Δ.Ο.Σ.Α. του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου, του Μαθήματος "Περιφερειακή Οικονομική" (Δ' έτος), το εαρινό εξάμηνο του Ακαδημαϊκού Έτους 2004-2005.

16. Αυτοδύναμη Διδασκαλία, (με βάση το Π.Δ. 407/80), στο τμήμα Δ.Ο.Σ.Α. του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου, του Μαθήματος "Διεθνείς Επιχειρηματικές Σχέσεις" (Δ' έτος), το εαρινό εξάμηνο του Ακαδημαϊκού Έτους 2004-2005.

17. Αυτοδύναμη Διδασκαλία, (με βάση το Π.Δ. 407/80), στο Τμήμα Δ.Ο.Σ.Α. του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου, του Μαθήματος "Οικονομικά της Μετάβασης" (Δ' έτος), το χειμερινό εξάμηνο του Ακαδημαϊκού Έτους 2005-2006.

18. Αυτοδύναμη Διδασκαλία, στο χειμερινό εξάμηνο του Ακαδημαϊκού Έτους 2005-2006, του Μαθήματος "Διεθνείς Οικονομικές Σχέσεις Ι" (Ε' εξάμηνο), στο Τμήμα Μεσογειακών Σπουδών του Πανεπιστημίου Αιγαίου.

19. Αυτοδύναμη Διδασκαλία στο χειμερινό εξάμηνο του Ακαδ. Έτους 2005-2006, του Μαθήματος "Πολιτική Οικονομία των Διεθνών Σχέσεων" (Ζ' εξάμηνο), στο Τμήμα Μεσογειακών Σπουδών του Πανεπιστημίου Αιγαίου.

20. Αυτοδύναμη Διδασκαλία, (407/80), στο Τμήμα Βαλκανικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας, του Μαθήματος "Διεθνές Μάνατζμεντ", το εαρινό εξάμηνο του Ακαδ. Έτους 2005-2006.

21. Αυτοδύναμη Διδασκαλία, (με βάση το Π.Δ. 407/80), στο Τμήμα Δ.Ο.Σ.Α. του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου, του Μαθήματος "Περιφερειακή Οικονομική" (Δ' έτος), στο εαρινό εξάμηνο του Ακαδημαϊκού Έτους 2005-2006.

22.Αυτοδύναμη Διδασκαλία, (407/80), στο Τμήμα Μεσογειακών Σπουδών του Πανεπιστημίου Αιγαίου, του μαθήματος “Διεθνείς Οικονομικές Σχέσεις 2” (Δ΄ έτος), στο εαρινό εξάμηνο του Ακαδημαϊκού έτους 2005-2006.

23.Αυτοδύναμη διδασκαλία, (407/80) στο τμήμα Μεσογειακών Σπουδών του Πανεπιστημίου Αιγαίου, του μαθήματος, Ειδικά θέματα διεθνών σχέσεων έτος), στο εαρινό εξάμηνο του ακαδημαϊκού έτους 2005-2006.

24.Αυτοδύναμη διδασκαλία, (407/80),στο τμήμα Δ.Ο.Σ.Α. του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου, του μαθήματος “Οικονομικά της μετάβασης”, (Γ έτος) στο χειμερινό εξάμηνο του ακαδ. Έτους 2006-2007.

25.Αυτοδύναμη διδασκαλία, (407/80),στο τμήμα ΔΕΟΠΣ του Πανεπιστημίου Μακεδονίας, του μαθήματος “Διεθνής οικονομική Ανάπτυξη”, στο χειμερινό εξάμηνο του ακαδημαϊκού έτους 2006-2007.

26.Αυτοδύναμη διδασκαλία, στο τμήμα ΔΕΟΠΣ του μαθήματος ‘Οικονομικές Περιφερειακές Ενώσεις ’ στο εαρινό εξάμηνο του ακαδ. έτους 2006-2007.

27.Αυτοδύναμη διδασκαλία του μαθήματος ‘Περιφερειακή Οικονομική’ στο τμήμα ΔΟΣΑ, το εαρινό εξάμηνο του ακαδ. έτους 2006-2007.

28. Αυτοδύναμη διδασκαλία των μαθημάτων ‘Εισαγωγή στην Πολιτική Οικονομία’, και ‘Διεθνής Οικονομική Ανάπτυξη’, στο τμήμα ΔΕΟΠΣ του Πανεπιστημίου Μακεδονίας στο ακαδημαϊκό έτος 2007-2008.

29. Αυτοδύναμη διδασκαλία των μαθημάτων ‘Οικονομικά της Μετάβασης’, (τρίτο έτος), Μικροοικονομική (δεύτερο έτος), Οικονομικές Σχέσεις και θεσμοί στην νοτιοανατολική Ευρώπη, (τέταρτο έτος), Ε.Ε. και υπό ανάπτυξη οικονομίες, (τέταρτο έτος), στο τμήμα ΔΟΣΑ, (2008-2013) καθώς και των μαθημάτων Ευρωπαϊκή Ένωση, Διαβαλκανική και Παρευξείνια οικονομική συνεργασία (2009-2011) και Περιφερειακή Οικονομική, (2008-2011). Από το ακαδημαϊκό έτος 2013-2014 διδασκαλία των μαθημάτων, Οικονομικά της Νότιο- Ανατολικής Ευρώπης (2013 - 2016) και Διεθνείς Επιχειρηματικές Σχέσεις (Εαρινό εξάμηνο 2014 - 2023) Διεθνής πολιτική Οικονομία, (2008-2023).

30. Αυτοδύναμη διδασκαλία στο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα του τμήματος Οικονομικών Επιστημών του ΔΠΘ των μαθημάτων Πολυεθνικές Επιχειρήσεις,

(εαρινό εξάμηνο 2007-2023), Οικονομικά των μη-κερδοσκοπικών οργανισμών, (εαρινό εξάμηνο ετών 2010-2013) και Κανονιστικό πλαίσιο Διεθνούς Εμπορίου (εαρινό εξάμηνο 2007 - 2012).

31. Αυτοδύναμη διδασκαλία του μαθήματος «Πολιτική οικονομία της ευρωπαϊκής ένωσης», ΔΠΜΣ ΔΠΘ, Σύγχρονες ευρωπαϊκές σπουδές (χειμερινά εξάμηνα 2019 έως 2022, 24 ώρες).

32. Δια-τμηματικό Πρόγραμμα μεταπτυχιακών σπουδών, πανεπιστήμιο Πειραιά-ΔΠΘ – Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου, Διδασκαλία του μαθήματος, Μεθοδολογία κοινωνικών επιστημών, εαρινά εξάμηνα 2021, 2022.

4. ΛΟΙΠΕΣ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

4.1. Γενική ακαδημαϊκή δραστηριότητα - Παροχή διοικητικού έργου στο Τμήμα Οικονομικών Επιστημών του ΔΠΘ

1. Συντάκτης της πρώτης έκθεσης εσωτερικής αξιολόγησης του τμήματος Ιούνιος 2009, σελ.69.
2. Μέλος σε πολλές 7μελείς επιτροπές αξιολόγησης διδακτορικών διατριβών στο τμήμα βαλκανικών σπουδών και του τμήματος διεθνών και ευρωπαϊκών σπουδών του πανεπιστημίου Μακεδονίας.
3. Μέλος της επιτροπής αναμόρφωσης προγράμματος προπτυχιακών σπουδών, (2008 - 2022), μέλος της επιτροπής παραλαβής διδακτικών βιβλίων (2012-) και μέλος της επιτροπής παραλαβής διδακτικών σημειώσεων (2013).
4. Διδασκαλία στο ΠΜΣ του τμήματος ΟΕ του ΔΠΘ καθώς και επίβλεψη μεταπτυχιακών-διπλωματικών εργασιών, (2008 - 2023).
5. Μεταξύ άλλων μέλος της επταμελούς εξεταστικής επιτροπής των διδακτορικών διατριβών Φ. Προέδρου, (2009), Χ. Τοπαλίδη, (2009), Στέφανου Οικονόμου, (2010) και Κ. Παπάζογλου (2012) του τμήματος ΔΟΣΑ, καθώς και μέλος της επταμελούς εξεταστικής επιτροπής της διδακτορικής διατριβής του Κου Π. Κώτσιου, (2010) και του Κου Π. Κοντάκου (2012) στο Τμήμα Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών του Πανεπιστημίου Μακεδονίας.

6. Μέλος της τριμελούς επιτροπής για την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής του Κου Έξαρχου Τρύφωνα που ολοκληρώθηκε με επιτυχία το 2018.
7. Μέλος της επιτροπής πιστωτικών μονάδων του τμήματος, (2009-2022).
8. Μέλος της τριμελούς εισηγητικής επιτροπής για την εκλογή μέλους ΔΕΠ του τμήματος ΔΟΣΑ για την Διεθνή Οικονομική, (2009), για τα Διεθνή Οικονομικά, (2010), καθώς και μέλος 21 εκλεκτορικών σωμάτων του τμήματος ΟΕ του ΔΠΘ.
9. Τακτικό μέλος του εκλεκτορικού σώματος του Τμήματος Περιφερειακής Οικονομικής Ανάπτυξης του Πανεπιστημίου Στερεάς Ελλάδας στο γνωστικό αντικείμενο Θεσμικό πλαίσιο περιφερειακής ανάπτυξης και ιδιωτικών επενδύσεων, (15 Ιουνίου 2010).
10. Συντάκτης της επικαιροποιημένης έκθεσης εσωτερικής αξιολόγησης του τμήματος ΔΟΣΑ, (Σεπτέμβριος 2010).
11. Επιβλέπων μεταπτυχιακών διπλωματικών εργασιών στο ΠΜΣ του τμήματος ΟΕ καθώς και μέλος αξιολόγησης βαθμολόγησης μεταπτυχιακών διπλωματικών εργασιών του τμήματος ΟΕ του ΔΠΘ.
12. Μέλος της επιτροπής κατατακτήριων εξετάσεων στο Τμήμα ΟΕ στα ακαδημαϊκά έτη 2009-2010 , 2010-2011, 2011-2012, 2012-2013, 2013-2014.
13. Μέλος τριμελών εξεταστικών επιτροπών μεταπτυχιακών διπλωματικών εργασιών στο ΠΜΣ Σπουδές στην Νοτιοανατολική Ευρώπη της Νομικής Σχολής του ΔΠΘ, (2008 - 2018).
14. Συντάκτης της επικαιροποιημένης έκθεσης εσωτερικής αξιολόγησης του τμήματος ΔΟΣΑ, (Ιούνιος 2012).
15. Συντάκτης της επικαιροποιημένης έκθεσης εσωτερικής αξιολόγησης του τμήματος ΔΟΣΑ, (Ιούνιος 2013).
16. Μέλος επιτροπών διαγωνισμών αξιολόγησης ερευνητικών προγραμμάτων και συμβάσεων έργου στο ΔΠΘ (2013-2014, 2016-2017).

17. Επιβλέπων της διδακτορικής διατριβής του Κου Μ. Χαϊλή με θέμα την Οικονομική Διπλωματία της Κυπριακής Δημοκρατίας που ολοκληρώθηκε και υποστηρίχθηκε με επιτυχία στις 18 Μαρτίου 2014.

18. Επιβλέπων της διδακτορικής διατριβής του Κου Π. Ιωαννίδη με θέμα την επίδραση των θεσμικών μεταρρυθμίσεων της τοπικής αυτοδιοίκησης στην οικονομική ανάπτυξη που ολοκληρώθηκε και υποστηρίχθηκε με επιτυχία στις 24 Ιουνίου 2014.

19. Συντάκτης της επικαιροποιημένης έκθεσης εσωτερικής αξιολόγησης του τμήματος ΟΕ, (Ιούνιος 2014 και Νοέμβριος 2014).

20. Μέλος της επταμελούς επιτροπής εξέτασης της διδακτορικής διατριβής του κυρίου Αστέριου Σόρμα με θέμα “Αποβιομηχάνιση και αποεπένδυση: Η περίπτωση της ελληνικής οικονομίας” που υποστηρίχθηκε με επιτυχία στο τμήμα ΟΕ του ΔΠΘ στις 21 Μαΐου 2014.

21. Μέλος της τριμελούς επιτροπής εκπόνησης της διδακτορικής διατριβής της κυρίας Ελένης Χρυσόχου με θέμα “Προσδιορισμός και ποσοτικοποίηση των κοινωνικών οικονομικών επιπτώσεων από την ανάπτυξη δικτύων και υποδομών στις μεταφορές” (Νοέμβριος 2014-)

22. Μέλος της πενταμελούς συντονιστικής επιτροπής του ΠΜΣ MBA του τμήματος οικονομικών επιστημών ΔΠΘ.

23. Μέλος της ειδικής επταμελούς επιτροπής για την πλήρωση θέσης στην βαθμίδα του επίκουρου καθηγητή στο τμήμα ΟΕ του ΔΠΘ στο γνωστικό αντικείμενο Οικονομική Θεωρία και ανάλυση (Νοέμβριος 2014).

24. Μέλος της επταμελούς επιτροπής εξέτασης της διδακτορικής διατριβής της κυρίας Ξανθίππης Αδάμογλου που υποστηρίχθηκε με επιτυχία στο τμήμα βαλκανικών και σλαβικών σπουδών του πανεπιστημίου Μακεδονίας με θέμα “Multinational enterprises, entry mode strategies and emerging economies: an institutional and transactional cost approach, the case of turkey (Ιανουάριος 2015).

25. Μέλος της επταμελούς επιτροπής εξέτασης της διδακτορικής διατριβής του κυρίου Ιωάννη Μακέδου που υποστηρίχθηκε με επιτυχία στο τμήμα διεθνών και ευρωπαϊκών σπουδών του πανεπιστημίου Μακεδονίας με θέμα “Η συμβολή των

μικρομεσαίων επιχειρήσεων στην ανάκαμψη της ελληνικής οικονομίας με την υποστήριξη των πανεπιστημιακών και τεχνολογικών ιδρυμάτων κατά την διάρκεια της ελληνικής κρίσης χρέους”, (2 Φεβρουαρίου 2015).

26. Πρόεδρος της επιτροπής Erasmus Mobility και Erasmus Placement του τμήματος, (1^η Ιανουαρίου 2009 - 30 Ιουνίου 2015) και κατόπιν μέλος της επιτροπής (2015-2022).

27. Μέλος της επταμελούς επιτροπής εξέτασης της διδακτορικής διατριβής του κυρίου Ευθύμιου Νικολόπουλου που υποστηρίχτηκε με επιτυχία στο τμήμα βαλκανικών και σλαβικών σπουδών του πανεπιστημίου Μακεδονίας με θέμα, Race for foreign direct investment: Efficiency and Comparative Position of Countries (16 Μαρτίου 2015).

28. Μέλος της τριμελούς επιτροπής εξέτασης της εργασίας της Τσοτακτσίδου Ελένης με θέμα « Η εξέλιξη της κρίσης των διεθνών χρηματοπιστωτικών αγορών από το 2008 και οι επιπτώσεις στην ευρωζώνη» που υποστηρίχθηκε στην Νομική σχολή του Δ.Π.Θ., Μάιος 2015, (ΠΜΣ σπουδές στην Νοτιοανατολική Ευρώπη).

29. Εξωτερικός αξιολογητής στην εξέλιξη του λέκτορα Ιωάννη Πραγγίδη στο τμήμα οικονομικών επιστημών ΔΠΘ (Ιανουάριος 2016) και στην μονιμοποίηση και εξέλιξη στην βαθμίδα του αναπληρωτή καθηγητή (2020-2021).

30. Μέλος της επταμελούς επιτροπής εξέτασης της διδακτορικής διατριβής του κυρίου Βασίλειου Βλάχου που υποστηρίχτηκε με επιτυχία στο τμήμα διεθνών και ευρωπαϊκών σπουδών του πανεπιστημίου Μακεδονίας με θέμα “Προσδιοριστικοί παράγοντες της ιδιωτικής επένδυσης στην ελληνική οικονομία την εποχή του ευρώ”, (Φεβρουάριος 2016).

31. Μέλος της επταμελούς επιτροπής εξέτασης της διδακτορικής διατριβής της κυρίας Χριστίνας Σακαλή που υποστηρίχτηκε με επιτυχία στο τμήμα διεθνών και ευρωπαϊκών σπουδών του πανεπιστημίου Μακεδονίας με θέμα “ Άμεσες ξένες επενδύσεις στην Βουλγαρία και στην περιοχή της κεντρικής και της ανατολικής Ευρώπης: η διαδικασία μετάβασης και η επίδραση ης διεθνούς οικονομικής κρίσης”, Μάρτιος 2016.

32. Μέλος της τριμελούς επιτροπής εκπόνησης της διδακτορικής διατριβής της κυρίου Μπαλάφα Βασίλειου με θέμα «Η ενέργεια ως παράγων ισχύος στην διεθνή πολιτική» που ολοκληρώθηκε το 2022. Τμήμα πολιτικής επιστήμης και διεθνών σχέσεων Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, (Μάρτιος 2016-2022).

33. Επιβλέπων μεταπτυχιακών διπλωματικών εργασιών στο ΠΜΣ του τμήματος ΟΕ καθώς και μέλος αξιολόγησης βαθμολόγησης μεταπτυχιακών διπλωματικών εργασιών του τμήματος ΟΕ του ΔΠΘ.

34. Μέλος της τριμελούς επιτροπής εκπόνησης της διδακτορικής διατριβής του κυρίου Τρύφωνα έξαρχου με θέμα “Η αξιολόγηση των δράσεων και η αποτίμηση των αποτελεσμάτων του τρίτου κοινοτικού πλαισίου στήριξης στην Ελλάδα” που υποστηρίχτηκε με επιτυχία στο τμήμα οικονομικών επιστημών του ΔΠΘ στις 30 Ιουνίου 2016.

35. Συντάκτης της έκθεσης εσωτερικής αξιολόγησης του τμήματος Σεπτέμβριος 2014.

36. Συντάκτης της έκθεσης εσωτερικής αξιολόγησης του τμήματος Σεπτέμβριος 2015.

37. Συντάκτης της έκθεσης εσωτερικής αξιολόγησης του τμήματος Σεπτέμβριος 2016.

38. Σύμβουλος Καθηγητής στο τμήμα για τους προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς φοιτητές (Οκτώβριος 2016 - 2023).

39. Μέλος της τριμελούς επιτροπής εκπόνησης διδακτορικής διατριβής του Σοφιανού Εμμανουήλ με αντικείμενο «Μελέτη Μακροοικονομικών Μεγεθών με τη χρήση Μηχανικής Μάθησης και Σύνθετων Δικτύων»,(Νοέμβριος 2016-)

40. Μέλος της τριμελούς επιτροπής εκπόνησης διδακτορικής διατριβής της Δαδινίδου Σμαρώς με θέμα «Αναπτυξιακή Περιφερειακή Πολιτική: Η Περίπτωση της Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης , (Νοέμβριος 2016-)

41. Μέλος της τριμελούς εισηγητικής επιτροπής και μέλος του εκλεκτορικού σώματος μονιμοποίησης του επίκουρου καθηγητή του τμήματος οικονομικών επιστημών του πανεπιστημίου Θεσσαλίας κυρίου Θεόδωρου Μεταξά, Βόλος, Φεβρουάριος 2017.

41. Μέλος της επταμελούς επιτροπής εξέτασης της διδακτορικής διατριβής του κυρίου Γεώργιου Σαραντίτη με θέμα «A graph theory approach of the study of macroeconomics network», που υποστηρίχθηκε με επιτυχία στις 15 Ιουνίου στο τμήμα οικονομικών επιστημών ΔΠΘ.

42. Επιβλέπων της διδακτορικής διατριβής του Κου Γεωργίου Παπανικολάου με θέμα “Αξιολόγηση και μέθοδοι βελτιστοποίησης του συστήματος εσωτερικού ελέγχου στα δημόσια νοσοκομεία: Η Ελλάδα ως περιπτωσιολογική μελέτη (Οκτώβριος 2017 -).

43. Μέλος του εκλεκτορικού σώματος για την θέση Διεθνής οικονομική και περιφερειακή ανάπτυξη, ΤΕΙ Καβάλας, Μάιος 2018.

44. Μέλος του εκλεκτορικού σώματος για την θέση Επιχειρηματικότητα και αιεφόρος ανάπτυξη, τμήμα οικονομικών επιστημών, πανεπιστήμιο Πελοποννήσου 2019.

45. Μέλος ΟΜΕΑ τμήματος οικονομικών επιστημών και πρόεδρος της, 2019-2022.

46. Πρόεδρος του τμήματος οικονομικών επιστημών ΔΠΘ και μέλος της συγκλήτου (1^η Δεκεμβρίου 2017-2022).

47.Επικεφαλής σύνταξης της έκθεσης και υλοποίησης της διαδικασίας της πρώτης πιστοποίησης του προγράμματος προπτυχιακών σπουδών του τμήματος οικονομικών επιστημών ΔΠΘ, (2-7 Νοεμβρίου 2020).

48.Πρόεδρος της επιτροπής προπτυχιακών σπουδών του τμήματος (2020-2022).

49.Πρόεδρος και μέλος της ομάδας mentoring του τμήματος ΟΕ του ΔΠΘ (2022).

51.Τακτικό μέλος εκλεκτορικών σωμάτων στο ΑΠΘ, στο ΕΚΠΑ.

52.Πρόεδρος της επιτροπής mentoring του τμήματος οικονομικών επιστημών (2021-)

53.Συμμετοχή στην συζήτηση και σχολιασμό εργασιών των αξιωματικών της ΑΔΙΣΠΟ, (2019-2021).

52.Επιβλέπων της μεταδιδακτορικής έρευνας του δρ. Βασιλείου Βλάχου που ολοκληρώθηκε με επιτυχία στο τμήμα οικονομικών επιστημών ΔΠΘ (2021) με θέμα «Διερεύνηση των προσδιοριστικών παραγόντων του μεγέθους των άμεσων ξένων επενδύσεων στην Ελλάδα».

4.2. Ανάλυση των συμμετοχών σε επιτροπές Κρίσης Μεταπτυχιακών Εργασιών-Διδακτορικών διατριβών σε Ελληνικά Α.Ε.Ι.

1. Συμμετείχα στην τριμελή επιτροπή κρίσης της μεταπτυχιακής (Διπλωματικής) εργασίας της Κολοβού Νικολέτα με τίτλο: "Η συμμετοχή στην Ευρωπαϊκή Ένωση ως παράγοντας προσέλκυσης Άμεσων Ξένων Επενδύσεων", (14 Δεκεμβρίου 2001, Π.Μ.Σ. τμήματος Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών Παντείου Πανεπιστημίου)
2. Συμμετείχα στην τριμελή επιτροπή κρίσης της Μεταπτυχιακής (Διπλωματικής) εργασίας του Βασίλη Καμποθέκλα, με τίτλο: "Η Ελληνική Οικονομική Διπλωματία στην Ρουμανία, στην Βουλγαρία και στην Π.Γ.Δ.Μ. κατά την δεκαετία 1990-1999", (20 Μαΐου 2002, Π.Μ.Σ. τμήματος Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών Παντείου Πανεπιστημίου).
3. Συμμετείχα στην τριμελή επιτροπή κρίσης της Μεταπτυχιακής (Διπλωματικής) εργασίας του Θεόδωρου Τζέκου με τίτλο: "Οι υπό μετάβαση οικονομίες της Νοτιοανατολικής Ευρώπης και ο βαθμός οικονομικής ολοκλήρωσής τους με Ελλάδα και Τουρκία", (5 Δεκεμβρίου 2003, Π.Μ.Σ. τμήματος Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών Παντείου Πανεπιστημίου).
4. Επιβλέπων της μεταπτυχιακής εργασίας της Παρασκευής Μαργαρίτη στο ΠΜΣ του τμήματος ΔΟΣΑ με θέμα «Ο διεθνής ρόλος του Ευρώ, Προβλήματα και προοπτικές» (ακαδημαϊκό έτος 2007-2008).
5. Επιβλέπων της μεταπτυχιακής εργασίας της Αρετής Μωραΐτη στο ΠΜΣ του τμήματος ΔΟΣΑ με θέμα «Μελέτη της διασυνοριακής επιχειρηματικής συνεργασίας στον χώρο της ενέργειας , Η περίπτωση Μπουργκάς-Αλεξανδρούπολη» (2007-2008).
6. Μέλος της επταμελούς επιτροπής εξέτασης της διδακτορικής διατριβής του Φ. Προέδρου που υποστηρίχθηκε στο τμήμα Δ.Ο.Σ.Α. τον Ιούλιο 2009 με θέμα «Οι ενεργειακές σχέσεις Ευρωπαϊκής ένωσης –Ρωσικής Ομοσπονδίας».
7. Μέλος της επταμελούς επιτροπής εξέτασης της διδακτορικής διατριβής του Χ. Τοπαλίδη που υποστηρίχθηκε στο τμήμα ΔΟΣΑ τον Δεκέμβριο τον 2009 με θέμα «Η βιώσιμη διαχείριση της οικονομικής ανάπτυξης».

8. Μέλος της τριμελούς επιτροπής εξέτασης της μεταπτυχιακής εργασίας του Ξ. Βελισσαρίδη που υποστηρίχθηκε στην Νομική σχολή του Δ.Π.Θ. με θέμα, «Το ηλεκτρονικό εμπόριο», Ιούνιος 2009, (ΠΜΣ Σπουδές στην Νοτιοανατολική Ευρώπη).
9. Μέλος της τριμελούς επιτροπής εξέτασης της εργασίας του Β. Χατζή με θέμα «Ηλεκτρονική τραπεζική και e-banking» που υποστηρίχθηκε στην Νομική σχολή του Δ.Π.Θ., Ιούνιος 2009, (ΠΜΣ σπουδές στην Νοτιοανατολική Ευρώπη).
10. Επιβλέπων της μεταπτυχιακής εργασίας του Κ. Νικηφορίδη στο ΠΜΣ του τμήματος ΔΟΣΑ με θέμα «Οι επιπτώσεις εφαρμογής της νέας ΚΑΠ στο διεθνές εμπόριο αγροτικών προϊόντων», (2009).
11. Επιβλέπων της μεταπτυχιακής εργασίας του Χαραλαμπίδη Ι. με θέμα «Η αποτελεσματικότητα των μέτρων εμπορικού αποκλεισμού στην διεθνή οικονομική διπλωματία», (2009).
12. Επιβλέπων της μεταπτυχιακής εργασίας της Σταγγώνη Γ. με θέμα “Ο διεθνής ρόλος της κοινής ευρωπαϊκής εμπορικής πολιτικής”, (2009).
13. Επιβλέπων της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας της Ν. Κατσανούδη με θέμα “Το διεθνές ανταγωνιστικό πλεονέκτημα της Ε.Ε.” (2009).
14. Μέλος εννέα τριμελών επιτροπών εξέτασης μεταπτυχιακών διπλωματικών εργασιών του ΠΜΣ ΔΟΣΑ στο ακαδημαϊκό έτος 2009-2010 και 7 Μεταπτυχιακών διπλωματικών εργασιών του ΠΜΣ ΔΟΣΑ στο ακαδημαϊκό έτος 2010-2011. Επιβλέπων έξι διπλωματικών εργασιών στο ΠΜΣ ΔΟΣΑ (2011) και μέλος επτά τριμελών επιτροπών βαθμολόγησης διπλωματικών εργασιών, (2011). Μέλος της τριμελούς επιτροπής βαθμολόγησης διπλωματικών εργασιών στο ΠΜΣ ΟΕ του ΔΠΘ τα ακαδημαϊκά έτη 2012-2018.
15. Μέλος της τριμελούς επιτροπής της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας της Α. Γεωργιάδου στο ΠΜΣ Σπουδές στην Νοτιοανατολική Ευρώπη με θέμα “Ανασυγκρότηση των Βαλκανίων και οικονομική ολοκλήρωση”, (2010).
16. Μέλος της τριμελούς επιτροπής της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας της Κ. Αντωνιάδου στο ΠΜΣ Σπουδές στην Νοτιοανατολική Ευρώπη με θέμα “Η εξυπηρέτηση των πολιτών από την δημόσια διοίκηση- Η περίπτωση των ΚΕΠ”, (2010).

17. Επιβλέπων της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας του Ν. Μπαζάκη στο ΠΜΣ ΔΟΣΑ με θέμα “Η διεθνοποίηση της Eurobank” (2010).
18. Επιβλέπων της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας του Α. Παπαδόπουλου στο ΠΜΣ ΔΟΣΑ με θέμα “Η διοίκηση ολικής ποιότητας στην δευτεροβάθμια εκπαίδευση του νομού Ροδόπης”, (2010).
19. Επιβλέπων της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας της Λ. Καρελιάδου στο ΠΜΣ ΔΟΣΑ με θέμα “Οι Ευρώ-ρωσικές ενεργειακές σχέσεις”, (2010).
20. Επιβλέπων της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας της Π. Τσιριμώκου στο ΠΜΣ ΔΟΣΑ με θέμα “Το ανταγωνιστικό πλεονέκτημα της ευρωπαϊκής κλωστοϋφαντουργίας στο διεθνές οικονομικό σύστημα”, (2010).
21. Μέλος της τριμελούς επιτροπής βαθμολόγησης της διπλωματικής εργασίας της κυρίας Μαυρουδή Πολυξένης στο ΠΜΣ Σπουδών στην Νοτιοανατολική Ευρώπη της Νομικής σχολής του ΔΠΘ με τίτλο “Η Ελλάδα στα πλαίσια της περιφερειακής ανάπτυξης της ΕΕ προς την Νοτιοανατολική Ευρώπη”, (Ιανουάριος 2011).
22. Μέλος της τριμελούς επιτροπής βαθμολόγησης της διπλωματικής εργασίας της κυρίας Βασιλειάδη Παρασκευά στο ΠΜΣ ΔΟΣΑ με θέμα “Διαχείριση κινδύνων μάρκας – brand risk management” (2010).
23. Μέλος της τριμελούς επιτροπής βαθμολόγησης της διπλωματικής εργασίας της κυρίας Γαρεφαλάκη Ανδριάνας στο ΠΜΣ ΔΟΣΑ με θέμα “Απαγορευμένες κρατικές ενισχύσεις με παράδειγμα τις αεροπορικές ενισχύσεις” (2010).
24. Μέλος της τριμελούς επιτροπής βαθμολόγησης της διπλωματικής εργασίας στο ΠΜΣ ΔΟΣΑ της κυρίας Νοτίου Ιωάννας με θέμα “Νέα δημόσια διοίκηση και ηλεκτρονική διακυβέρνηση”(2010).
25. Μέλος της τριμελούς επιτροπής βαθμολόγησης της εργασίας της κυρίας Παπαδημητρίου Βασιλικής στο ΠΜΣ ΔΟΣΑ με θέμα « Ο έλεγχος των συγκεντρώσεων στον κλάδο των τραπεζών» (2010).
26. Μέλος της τριμελούς επιτροπής βαθμολόγησης της διπλωματικής εργασίας της κυρίας Ράπτη Ζωής στο ΠΜΣ ΔΟΣΑ με θέμα “Η διαχείριση κινδύνων ως προσέγγιση στο μάνατζμεντ σε σύγχρονους οργανισμούς” (2010).

27. Μέλος της τριμελούς επιτροπής βαθμολόγησης της διπλωματικής εργασίας του Ι. Σκουλά στο ΠΜΣ Νομικής ΔΠΘ με θέμα «Η μετάβαση των χωρών της νοτιοανατολικής Ευρώπης από τον κομμουνισμό στην δημοκρατία», (Μάρτιος 2011).
28. Μέλος της τριμελούς επιτροπής βαθμολόγησης της διπλωματικής εργασίας της Κ. Καρίπογλου στο ΠΜΣ της Νομικής Σχολής ΔΠΘ με θέμα «Πολιτικές απασχόλησης στην Ελλάδα», (Ιούνιος 2011).
29. Μέλος της τριμελούς επιτροπής βαθμολόγησης της διπλωματικής εργασίας του κυρίου Ν. Καραγιαννίδη στο ΠΜΣ Νομικής Σχολής ΔΠΘ με θέμα «Διαπραγμάτευση και επικοινωνία στον χώρο των επιχειρήσεων», (Δεκέμβριος 2011).
30. Μέλος της τριμελούς επιτροπής βαθμολόγησης της διπλωματικής εργασίας του κυρίου Κοκκινίδη Πέτρου στο ΠΜΣ Νομικής Σχολής ΔΠΘ με θέμα «Ο Ρόλος των πληροφοριακών συστημάτων – TAXISNET –στην Ελλάδα», (Φεβρουάριος 2012).
31. Μέλος της τριμελούς επιτροπής βαθμολόγησης της διπλωματικής εργασίας του Παύλου Καραγιάννη στο ΠΜΣ Νομικής Σχολής ΔΠΘ με θέμα «Η προσέγγιση της ΕΕ στην περιοχή της Μαύρης Θάλασσας», (Φεβρουάριος 2012).
32. Μέλος της τριμελούς επιτροπής βαθμολόγησης της διπλωματικής εργασίας της Δέσποινας Χινίσογλου στο ΠΜΣ Νομικής Σχολής ΔΠΘ με θέμα «Η πολιτική της ΕΕ στον χώρο της Μαύρης θάλασσας», (Φεβρουάριος 2012).
33. Μέλος της τριμελούς επιτροπής βαθμολόγησης της διπλωματικής εργασίας της Ελένης Τοπαλίδου στο ΠΜΣ Νομικής Σχολής ΔΠΘ με θέμα, «Η πράσινη επιχειρηματικότητα στις ΜΜΕ» , (Ιανουάριος 2012).
34. Μέλος της τριμελούς επιτροπής βαθμολόγησης της διπλωματικής εργασίας της Ναβροζίδου Αθηνάς στο ΠΜΣ Νομικής Σχολής ΔΠΘ με θέμα, «Οικονομική Συνεργασία Ευξείνου Πόντου» (Μάρτιος 2012).
34. Μέλος της τριμελούς επιτροπής βαθμολόγησης της διπλωματικής εργασίας της Αποστολίδου Μαρίας στο ΠΜΣ Νομικής Σχολής ΔΠΘ με θέμα « Μέτρηση του βαθμού ικανοποίησης των νέων επιχειρηματιών του Νομού Θεσσαλονίκης», (Απρίλιος 2012).

35. Μέλος της τριμελούς επιτροπής βαθμολόγησης της διπλωματικής εργασίας της Αγγελικής Πρέντζα στο ΠΜΣ Νομικής Σχολής ΔΠΘ με θέμα «Εποχική Μετανάστευση: Η περίπτωση των αλβανών εποχικά εργαζόμενων στον Νομό Πέλλας» (Απρίλιος 2012).

36. Μέλος της τριμελούς επιτροπής βαθμολόγησης της διπλωματικής εργασίας του Παντελή Καλλία στο ΠΜΣ Νομικής Σχολής ΔΠΘ με θέμα «Η πορεία των οικονομιών των βαλκανικών χωρών από το σύστημα του κεντρικού σχεδιασμού στην οικονομία της αγοράς», (Απρίλιος 2012).

37. Μέλος της τριμελούς επιτροπής βαθμολόγησης της διπλωματικής εργασίας του Κωνσταντίνου Γκόδια στο ΠΜΣ Νομικής Σχολής ΔΠΘ με θέμα “Τα στάδια και η διαδικασία μετασχηματισμού της κρατικού τύπου οικονομίας σε οικονομία της αγοράς”, (Μάιος 2012).

38. Μέλος της τριμελούς επιτροπής βαθμολόγησης της διπλωματικής εργασίας του Πετεινίδη Τριαντάφυλλου στο ΠΜΣ Νομικής Σχολής ΔΠΘ με θέμα « Ο έλεγχος των δημοσίων δαπανών από το ελεγκτικό συνέδριο στις χώρες της Ν/Α Ευρώπης» (Νοέμβριος 2012).

39. Μέλος της τριμελούς επιτροπής βαθμολόγησης της διπλωματικής εργασίας της Γ. Κωνσταντινούδη στο ΠΜΣ Νομικής Σχολής ΔΠΘ με θέμα «Συμβουλευτική και επαγγελματικός προσανατολισμός», (Απρίλιος 2013)

40. Μέλος της τριμελούς επιτροπής βαθμολόγησης της διπλωματικής εργασίας της Χ. Τσακίρη στο ΠΜΣ Νομικής Σχολής ΔΠΘ με θέμα «Κριτική επισκόπηση του ισχύοντος νομοθετικού πλαισίου δημοσίων έργων», (Απρίλιος 2013).

41. Μέλος της επταμελούς επιτροπής εξέτασης της διατριβής του Ι. Πραγγίδη που υποστηρίχθηκε με επιτυχία στο τμήμα οικονομικών επιστημών του ΔΠΘ (Ιούνιος 2009), με θέμα “The impact of FDI in services in the growth process of host countries: a contemporary theoretical and quantitative approach”.

42. Επιβλέπων της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας της Κοτσάι Ραβένα στο ΠΜΣ του τμήματος ΟΕ του ΔΠΘ, με θέμα Βελτίωση της ελληνικής ανταγωνιστικότητας: Μία θεσμική προσέγγιση (Ιανουάριος 2015).

43. Επιβλέπων της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας της Μήτρου Νατάσας στο ΠΜΣ του τμήματος ΟΕ του ΔΠΘ με θέμα “Η ηθική των επιχειρήσεων : Μια θεσμική προσέγγιση”. (Ιανουάριος 2015)
44. Μέλος της τριμελούς επιτροπής βαθμολόγησης της διπλωματικής εργασίας της Καρασσαβαΐδου στο ΠΜΣ Νομικής Σχολής ΔΠΘ με θέμα « Η παράνομη μετανάστευση» (Οκτώβριος 2014).
45. Μέλος της τριμελούς επιτροπής βαθμολόγησης της διπλωματικής εργασίας του κυρίου Φ. Καμερτζόπουλου στο ΠΜΣ Νομικής Σχολής ΔΠΘ με θέμα « Διάρθρωση και προοπτικές του ενεργειακού τομέα στην Ελλάδα (Νοέμβριος 2014).
46. Μέλος της τριμελούς επιτροπής βαθμολόγησης της διπλωματικής εργασίας του Γρηγόριου Σταθάκη στο ΠΜΣ του τμήματος ΟΕ του ΔΠΘ (Νοέμβριος 2014).
47. Μέλος της τριμελούς επιτροπής βαθμολόγησης της διπλωματικής εργασίας του Δημήτριου Παπαδόπουλου στο ΠΜΣ του τμήματος ΟΕ του ΔΠΘ (Νοέμβριος 2014).
48. Μέλος της τριμελούς επιτροπής βαθμολόγησης της διπλωματικής εργασίας της Χρυσής Βουζουκίδου στο ΠΜΣ του τμήματος ΟΕ του ΔΠΘ (Οκτώβριος 2015).
49. Μέλος της τριμελούς επιτροπής βαθμολόγησης της διπλωματικής εργασίας της Ναλμπάντη Θωμαΐς στο ΠΜΣ Νομικής Σχολής ΔΠΘ με θέμα « Φόρο-αποφυγή, αναλυτική προσέγγιση και τρόποι αντιμετώπισης της (Οκτώβριος 2015).
50. Επιβλέπων της διδακτορικής διατριβής του Κου Γεωργίου Παπανικολάου με θέμα Συστήματα εσωτερικής αξιολόγησης σε μονάδες υγείας: Η περίπτωση της Ελλάδας (Οκτώβριος 2017 -).
51. Τακτικό μέλος και μέλος της τριμελούς επιτροπής του εκλεκτορικού σώματος του Τμήματος οικονομικών επιστημών του πανεπιστημίου Θεσσαλίας για την πλήρωση θέσης στην βαθμίδα του αναπληρωτή καθηγητή στο γνωστικό αντικείμενο Οικονομική ανάπτυξη (Μάρτιος 2018).

52.Επιβλέπων της διπλωματικής εργασίας, υπό εξέλιξη, Παπαδοπούλου Βασιλεία, Η επιρροή του πολιτικού κινδύνου στην υλοποίηση άμεσων ξένων επενδύσεων στις ανεπτυγμένες χώρες, 2018, ΠΜΣ MBA, τμήμα οικονομικών επιστημών ΔΠΘ

53. Επιβλέπων της διπλωματικής εργασίας, υπό εξέλιξη, Μπασδάνη Λαμπρινή, Αξιολόγηση των Συστημάτων Άμεσης Φορολογίας στις Χώρες της Ευρωζώνης και οι Επιπτώσεις στην Οικονομική Ανάπτυξη, 2018, ΠΜΣ MBA, τμήμα οικονομικών επιστημών ΔΠΘ

54. Επιβλέπων της διπλωματικής εργασίας, υπό εξέλιξη, Ζήση Χρυσάνθη, Η επιρροή των συστημάτων έμμεσης φορολογίας των χωρών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην επιχειρηματική δραστηριότητα, 2018, ΠΜΣ MBA, τμήμα οικονομικών επιστημών ΔΠΘ

55.Μέλος τριμελούς επιτροπής σε πέντε διπλωματικές εργασίες του ΠΜΣ MBA το έτος 2018.

56. Μέλος της επταμελούς επιτροπής εξέτασης της διδακτορικής διατριβής του κυρίου Πάσματζή Ιωάννη που υποστηρίχτηκε με επιτυχία στο τμήμα βαλκανικών και σλαβικών σπουδών του πανεπιστημίου Μακεδονίας με θέμα, Άμεσες ξένες επενδύσεις, Η επενδυτική παρουσία του ομίλου ΟΤΕ σε πέντε χώρες της νοτιοανατολικής Ευρώπης (4 Ιουλίου 2018).

57. Μέλος της επταμελούς επιτροπής εξέτασης της διδακτορικής διατριβής του κυρίου Τσιμπλή Χαρίλαου που υποστηρίχτηκε με επιτυχία στο τμήμα βαλκανικών και σλαβικών σπουδών του πανεπιστημίου Μακεδονίας με θέμα, Διερεύνηση των προοπτικών οικονομικής μεγέθυνσης των χωρών της κεντρικής και νοτιοανατολικής Ευρώπης μέσω της ανάλυσης του τρόπου σχηματισμού και συσσώρευσης κεφαλαίου, (2019).

58. Μέλος της επταμελούς επιτροπής εξέτασης των διδακτορικών διατριβών του κυρίου Φιλιππίδη και της κυρίας Κούνου που υποστηρίχτηκαν με επιτυχία στο τμήμα βαλκανικών και σλαβικών σπουδών του πανεπιστημίου Μακεδονίας (2021).

4.3. Παροχή διοικητικού έργου στο Τμήμα Οικονομικών Επιστημών του ΔΠΘ

1. Πρόεδρος του τμήματος οικονομικών επιστημών (1^η Δεκεμβρίου 2017-31 Αυγούστου 2022).

2. Μέλος της συγκλήτου του ΔΠΘ (1^η Δεκεμβρίου 2017- 2022).

3. Μέλος της επιτροπής διαβούλευσης του ΔΠΘ για την συγχώνευση με το ΑΤΕΙ Καβάλας (2018).

5. Ερευνητικό έργο – Μεταδιδακτορική έρευνα

5.1. Ιανουάριος 2004 - Απρίλιος 2008: Επιστημονικός Συνεργάτης στο Ελληνικό Κέντρο Πολιτικών Ερευνών, του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Ιστορίας του Παντείου Πανεπιστημίου Αθηνών.

5.2. Φεβρουάριος 2004 - Φεβρουάριος 2007, "Η Νέα Διεθνής Οικονομική Αρχιτεκτονική: Η Συνεισφορά της Ομάδας των οχτώ πιο ανεπτυγμένων χωρών", Μεταδιδακτορική Έρευνα στο Ινστιτούτο Διεθνών Οικονομικών Σχέσεων Αθηνών, (δημοσιεύτηκε ως βιβλίο μετά από έγκριση του Ινστιτούτου Διεθνών Οικονομικών Σχέσεων Αθηνών, από τις εκδόσεις Παπαζήσης).

5.2.1. Ανάλυση Μεταδιδακτορικής έρευνας

Η μεταδιδακτορική έρευνα εξέτασε την συνεισφορά της Ομάδας των οχτώ πιο ανεπτυγμένων χωρών στην παροχή Διεθνών συλλογικών οικονομικών αγαθών όπως είναι η νομισματική σταθερότητα, η οικονομική ανάπτυξη και η αποφυγή διάχυσης ασύμμετρων οικονομικών διαταραχών στο διεθνές οικονομικό σύστημα. Αρχικά εξετάστηκε η θεωρητική σύλληψη του εγχειρήματος ενώ κατόπιν αναλύθηκαν τα πρακτικά προβλήματα που αναφέρονται στην πολύ-επίπεδη προσπάθεια συντονισμού των οικονομικών πολιτικών των ισχυρότερων χωρών.

Πιο συγκεκριμένα η έρευνα αποτελούνταν από τα εξής μέρη:

1) Μεθοδολογικό Υπόβαθρο - Δομή Έρευνας 2) Κριτική αξιολόγηση των ερμηνευτικών Προσεγγίσεων των Διεθνών Οικονομικών καθεστώτων. 3) Οικονομική Ηγεμονία και Διεθνής οικονομική σταθερότητα: Προϊόν συλλογικής ή ατομική δράσης; 4) Η ομάδα των οχτώ πιο ανεπτυγμένων χωρών ως εναλλακτική μορφή διεθνούς συντονισμού των οικονομικών πολιτικών και διακρατικής συνεργασίας στο σύγχρονο Διεθνές Οικονομικό Σύστημα. 5) Συντονισμός μακροοικονομικών αναπτυξιακών πολιτικών 6) Συμπερασματικές σκέψεις - Πορίσματα της Έρευνας.

6. ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ

1. Κριτής στο περιοδικό International Journal of Sustainable development.
2. Κριτής στο περιοδικό Αγορά χωρίς Σύνορα του Ινστιτούτου Διεθνών Οικονομικών Σχέσεων Αθηνών.
3. Μέλος της συντακτικής επιτροπής του περιοδικού Regional Science Enquiry, (2010-2013).
4. Κριτής στο περιοδικό Contemporary Social Science.
5. Επιστημονικός συνεργάτης (2008-) και μέλος της συντακτικής επιτροπής, (2009- του περιοδικού Αγορά χωρίς Σύνορα που εκδίδεται από το Ινστιτούτο Διεθνών Οικονομικών Σχέσεων του Συνδέσμου Ανωνύμων Εταιρειών με έδρα την Αθήνα.
7. Κριτής στο περιοδικό East-West Journal of economics and business.
8. Κριτής στο περιοδικό International Journal of economic policy in emerging economies.
9. Κριτής στο περιοδικό Analects of economic and political sciences.
10. Κριτής στο περιοδικό International Journal of Global Trade and Markets.
11. Κριτής στο περιοδικό Middle East Forum.
12. Κριτής στο περιοδικό International Journal of Diplomacy and Economic
13. Κριτής στο περιοδικό Αειχώρος.
14. Κριτής στο περιοδικό Politics and Policy.
15. Κριτής στο συνέδριο EBEEC 2015.
16. Μέλος της διεθνούς ένωσης International network for economic research.
17. Κριτής στο συνέδριο EBEEC (2017).

7.ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΕΝΟ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΕΡΓΟ

7.1. ΜΟΝΟΓΡΑΦΙΕΣ

7.1.1. *"Εγχειρίδιο ξένων Επενδύσεων στις Βαλκανικές χώρες", εκδ. Ζητή, Θεσ/νίκη, Μάρτιος 2000, σελ. 565*

7.1.2. *"Οδηγός ξένων επενδύσεων στην Ανατολική Ασία: Οι περιπτώσεις της Μαλαισίας, της Ν. Κορέας και της Κίνας", εκδ. Ζητή, 2001 Θεσ/νίκη, σελ. 248.*

Το συγκεκριμένο σύγγραμμα επιχειρεί την κριτική αξιολόγηση των πολιτικών προσέλκυσης ξένων κεφαλαίων σε κράτη της Ανατολικής Ασίας. Η μελέτη αποσκοπεί διαμέσου της ενδελεχούς χρήσης στατιστικών δεδομένων, να καταγράψει τους όρους και τις προϋποθέσεις επιτυχίας (ή και αποτυχίας), της εισροής αλλοδαπών κεφαλαίων σε συγκεκριμένες γεωγραφικές τοποθεσίες της Ν/Α Ασίας. Στο πρώτο μέρος της έρευνας, εξετάζεται το οικονομικό και το γνωσιολογικό υπόβαθρο άρθρωσης των σύγχρονων αναπτυξιακών, βιομηχανικών, και επενδυτικών πολιτικών των κρατών της Ανατολικής Ασίας. Στο δεύτερο μέρος του βιβλίου, αναλύονται οι σύγχρονες αναπτυξιακές και επενδυτικές πολιτικές της Μαλαισίας, της Νότιας Κορέας και της Κίνας. Η επιλογή αυτών των χωρών δεν ήταν τυχαία, καθώς τα εθνικά συστήματα λήψης αποφάσεων τους στον οικονομικό τομέα, υιοθέτησαν διαφορετικές στρατηγικές χειρισμού του ζητήματος των άμεσων ξένων επενδύσεων. Πιο συγκεκριμένα το βιβλίο αποτελείται από τα εξής κεφάλαια:

ΜΕΡΟΣ Α'

- 1) Μεθοδολογικό Υπόβαθρο - Ανάλυση της Δομής της Έρευνας.
- 2) Η ερμηνεία του υπόβαθρου των άμεσων ξένων επενδύσεων στην Νότιο-Ανατολική Ασία: Υπάρχει Ασιατικό οικονομικό θαύμα;

ΜΕΡΟΣ Β'

- 1) Οι επενδυτικές - αναπτυξιακές πολιτικές των κρατών της Ανατολικής Ασίας: Μία εισαγωγική προσέγγιση.
- 2) Το πλαίσιο προσέλκυσης άμεσων ξένων επενδύσεων στην Μαλαισία.
- 3) Η επενδυτική πολιτική προσέλκυσης αλλοδαπών κεφαλαίων στην Νότια Κορέα.

- 4) Το Πλαίσιο προσέλκυσης Άμεσων ξένων Επενδύσεων στην Κίνα.
- 5) Συμπερασματικές σκέψεις για τις επενδυτικές - αναπτυξιακές πολιτικές των κρατών της Ανατολικής Ασίας στον 21^ο αιώνα .
- 6) Αρθρογραφία – Βιβλιογραφία

Συμπεράσματα

Λαμβάνοντας υπόψη την έντονη διαφοροποίηση των συστατικών στοιχείων των επιμέρους αναπτυξιακών - επενδυτικών πολιτικών των κρατών της Ανατολικής Ασίας, είναι ασφαλέστερη η υιοθέτηση του χαρακτηρισμού "μεικτά επενδυτικά καθεστώτα", προκειμένου να προσδιοριστεί η ιδιόμορφη συγκρότησή τους που δεν στηρίζεται στην υποκατάσταση των εισαγωγών ή στην ενίσχυση της εγχώριας νηπιακής βιομηχανίας αλλά σε πλαίσια εύρυθμης συνύπαρξης και συμπόρευσης του ιδιωτικού με τον δημόσιο τομέα. Το κύριο συμπέρασμα της μελέτης είναι ότι ο στόχος των μελλοντικών επενδυτικών - αναπτυξιακών πολιτικών των κρατών της Ανατολικής Ασίας πρέπει να είναι η διατήρηση του ανταγωνιστικού πλεονεκτημάτος τους όχι με μεθόδους κοινωνικού ντάμπινγκ ή απλής απομίμησης και εμπορικής εκμετάλλευσης αλλοδαπών τεχνολογιών αλλά με την συγκρότηση αναβαθμισμένων εθνικών και περιφερειακών επιχειρηματικών δικτύων, που βελτιώνουν τα ποσοστά απόδοσης του κεφαλαίου, ενώ έχουν και θετικά πολλαπλασιαστικά - αναπτυξιακά οφέλη για το σύνολο της οικονομίας τους.

7.1.3. Παγκόσμια Οικονομική Ηγεμονία ή Συνεργασία ? Ο ρόλος της ομάδας των οκτώ πιο ανεπτυγμένων χωρών, Εκδόσεις Παπαζήσης, Ινστιτούτο Διεθνών Οικονομικών Σχέσεων Αθηνών, Αθήνα, 2007, 467 σελίδες.

Η μονογραφία αναλύει ειδικές πτυχές των διεθνών οικονομικών σχέσεων και κυρίως την διακρατική οικονομική συνεργασία στις θεματικές περιοχές της διεθνούς οικονομικής ανάπτυξης και των διεθνών νομισματικών σχέσεων. Πιο συγκεκριμένα το βιβλίο περιλαμβάνει τα εξής κεφάλαια:

- 1) Μεθοδολογικό υπόβαθρο για την εξέταση των διεθνών οικονομικών σχέσεων. 2) Κριτική αξιολόγηση των θεωριών για τα διεθνή οικονομικά καθεστώτα. 3) Υπάρχει δυνατότητα σύγκλισης των τριών υποδειγμάτων για τα διεθνή οικονομικά καθεστώτα? 4) Η κυριαρχία των ΗΠΑ στο διεθνές οικονομικό σύστημα: Μύθος ή

πραγματικότητα? 5) Η θεωρία του διεθνούς συντονισμού μακροοικονομικών - αναπτυξιακών πολιτικών: Μία κριτική προσέγγιση. 6) Το οικονομικό πλαίσιο δημιουργίας της ομάδας των Έξι και οι προσεγγίσεις των διεθνών οικονομικών πολιτικών των εμπλεκόμενων χωρών. 7) Κριτική αξιολόγηση της δράσης της Ομάδας των Οκτώ στην θεματική περιοχή των διεθνών νομισματικών σχέσεων. 8) Η συνεισφορά της Ομάδας των Οκτώ στην οικονομική ανάπτυξη των φτωχών χωρών: Αξιολόγηση των μεθόδων μείωσης του διεθνούς χρέους 9) Συμπερασματικές Σκέψεις για την Νέα Διεθνή Οικονομική Αρχιτεκτονική.

7.1.4. Konstantinos Hazakis, European political economy: policy and theory, έκδοση 2018, Lexington, USA

Η μονογραφία περιλαμβάνει συνολικά 13 κεφάλαια και εστιάζει στην πολιτική οικονομία της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης και στην διακρατική οικονομική συνεργασία εντός των δομών της ευρωπαϊκής ένωσης με στόχο την διάχυση της οικονομικής ανάπτυξης σε όλες τις περιφέρειες των χωρών μελών της ένωσης. Η μονογραφία ερευνά ενδελεχώς όλες τις κρίσιμες πτυχές της ευρωπαϊκής οικονομικής ολοκλήρωσης και της ευρωπαϊκής οικονομικής διακυβέρνησης δίδοντας ιδιαίτερη έμφαση στις επιπτώσεις της ολοκλήρωσης στην οικονομική ανάπτυξη. Πραγματοποιείται κριτική αξιολόγηση των θεμελιωδών θεματικών περιοχών της ευρωπαϊκής οικονομίας (περιφερειακή αναπτυξιακή πολιτική, νομισματικά ζητήματα, θέματα εμπορικής ολοκλήρωσης, μακροοικονομική προσαρμογή, κοινή αγροτική πολιτική) ενώ σε ξεχωριστό κεφάλαιο αναλύονται οι επιπτώσεις των προγραμμάτων δημοσιονομικής προσαρμογής στην ευρωζώνη και οι επιπτώσεις του Brexit.

7.2. Άρθρα σε περιοδικά με κριτές και συντακτική επιτροπή

7.2.1. Κ. Χαζάκης, 1999, Ο ρόλος των επενδυτικών κινήτρων στην Προσέλκυση ξένων κεφαλαίων", "Αγορά Χωρίς Σύνορα", τόμος 5 (2), σελ. 100-119.

Το άρθρο αναλύει την επιρροή των κρατικά παρεχομένων επενδυτικών κινήτρων στην προσέλκυση αλλοδαπών επενδυτικών πόρων σε επίπεδο κράτους / περιφέρειας. Χρησιμοποιούνται ορισμοί εργασίας του συγγραφέα που αφορούν το περιεχόμενο των "κινήτρων", της "προώθησης επενδύσεων", των "εθνικών επιχειρηματικών δικτύων" και του "θετικού επενδυτικού κλίματος". Μετά την συνοπτική παράθεση των σημαντικότερων εμπειρικών μελετών για το συγκεκριμένο ζήτημα, επιχειρείται η

καταγραφή, σ' ευρύτερες κατηγορίες, των μεθόδων που μετέρχεται το κράτος για την εισροή άμεσων ξένων επενδύσεων, ενώ αναλύεται λεπτομερώς το υπόβαθρο των μηχανισμών αξιολόγησης των επενδυτικών προγραμμάτων. Το συμπέρασμα του άρθρου είναι ότι κάθε άμεση ξένη επένδυση εντάσσεται λειτουργικά σε μία συγκεκριμένη φάση ανάπτυξης της στρατηγικής της Διεθνικής επιχείρησης, γι' αυτό και ο ρόλος των επενδυτικών κινήτρων δεν εξαντλείται στην απλή βελτίωση του ποσοστού οριακής απόδοσης του επενδυόμενου κεφαλαίου αλλά αφορά και την ικανοποίηση των αναγκών και στόχων της Διεθνικής επιχείρησης εντός ενός αναβαθμισμένου εθνικού επιχειρηματικού δικτύου. Επιπρόσθετα, δεν μπορεί η στοχοθέτηση της διεθνικής επιχείρησης να αγνοεί τις αναπτυξιακές προτεραιότητες που θέτει η χώρα υποδοχής της άμεσης ξένης επένδυσης.

7.2.2. Κ. Χαζάκης, 2001, "Στρατηγικές Εταιρικής Συνεργασίας στον 21^ο αιώνα: Η λογική της Συγκρότησης Κοινών Επιχειρήσεων", "Αγορά χωρίς Σύνορα", τόμος 7 (2), σελ. 86-99.

Το άρθρο εξετάζει τα αίτια δημιουργίας των κοινών επιχειρήσεων στο σύγχρονο Διεθνές οικονομικό σύστημα, (Θεωρία Συναλλακτικού κόστους, Θεωρία Ανταγωνιστικής συμπεριφοράς και θεωρία της Οργανωτικής βελτίωσης), καθώς και τα πρωτογενή ελατήρια διάρρηξης των σχέσεων των (συμμετεχόντων σ' αυτές) μερών. Αναδεικνύοντας τις πιθανές εστίες σύγκρουσης των συμφερόντων των εμπλεκόμενων εταίρων στην "κοινή επιχείρηση" (τρόπος διοίκησης και λειτουργίας της "κοινής" οικονομικής οντότητας, αδυναμία ενός ή περισσότερων μερών ν' ανταποκριθούν ποιοτικά και ποσοτικά στις ανειλημμένες δεσμεύσεις τους έναντι της κοινής επιχείρησης, αδυναμία μεγιστοποίησης των οφελών λόγω της μη-εμπλοκής των εργαζόμενων και των προμηθευτών στο νέο εγχείρημα), καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η διάλυση της "κοινής επιχείρησης" είναι απόληξη ευρύτερων διεργασιών και κυρίως της μη-εξεύρεσης δυναμικής ισορροπίας μεταξύ της αυτονομίας της "κοινής επιχείρησης" και του αναγκαίου συντονισμού δράσης των εταίρων-ιδιοκτητών της (προκειμένου να βελτιστοποιηθεί η κοινή συνεισφορά πόρων και η συνακόλουθη αμφίδρομη προσπόριση γνώσεων).

7.2.3. Κ. Χαζάκης, 2003, "Η Αρχιτεκτονική των Στρατηγικών Συμμαχιών: Μία κριτική Αξιολόγηση", Επιθεώρηση Ελληνικής Ακαδημίας Διοίκησης Επιχειρήσεων, τόμος 1, Απρίλιος, σελ. 33-42.

Το άρθρο θεωρεί ότι το ανταγωνιστικό πλεονέκτημα μίας επιχείρησης δεν βρίσκεται αποκλειστικά στους ίδιους πόρους και στις θεμελιώδεις ικανότητες της αλλά στα ευρύτερα επιχειρηματικά και αναπτυξιακά δίκτυα που διαμορφώνουν τις εκροές της συμπεριφοράς της. Γίνεται αναφορά στους τύπους των στρατηγικών συμμαχιών, ενώ αναλύονται ευκρινώς τόσο οι λόγοι συγκρότησής τους, όσο και οι προϋποθέσεις επιτυχίας τους. Το συμπέρασμα είναι ότι η επιτυχημένη στρατηγική συμμαχία δεν είναι απλή απόρροια βούλησης των εταίρων που την συγκροτούν αλλά νέα οντότητα που για να παράγει υπεραξία γνώσης και οργανωτικών πρακτικών δημιουργεί δική της υπόσταση, επιδρώντας ανάδρομα στα συστήματα λήψης αποφάσεων των μερών που την απαρτίζουν.

7.2.4. K. Hazakis, 2008, Managing the dynamics of technological creativity and innovation: An analysis of the experience of European Union Mediterranean partners, International Journal of Finance and Economics, Issue 18, pages 172-181.

Το άρθρο αναλύει την σχέση μεταξύ τεχνολογικής καινοτομίας και οικονομικής ανάπτυξης στις χώρες της ευρώ-μεσογειακής συνεργασίας που δεν είναι μέλη της Ε.Ε. Αν και υπάρχουν θεμελιώδεις διαφορές στα γνωρίσματα των οικονομικών / αναπτυξιακών τους δομών και των εθνικών επιχειρηματικών δικτύων τους, προσδιορίζονται κοινά αίτια των προβλημάτων και βασικές προτάσεις για την βελτίωση των τεχνολογικών επιδόσεών τους. Πιο συγκεκριμένα, τονίζεται η αναγκαιότητα επαναπροσδιορισμού της σχέσης της βιομηχανικής/αναπτυξιακής πολιτικής με την τεχνολογική πολιτική, αναγνωρίζεται η ανάγκη υιοθέτησης διεθνώς αναγνωρισμένων προτύπων συγκριτικής προτυποποίησης, η ανάγκη αποκέντρωσης των διοικητικών μεθόδων υλοποίησης της τεχνολογικής πολιτικής καθώς και η αναβάθμιση της συνεργασίας επιχειρήσεων και κρατικών φορέων έρευνας εντός των εθνικών επιχειρηματικών δικτύων.

7.2.5. K. Hazakis - P. Siousouras, “The dynamics of globalization: A critical approach”, Contemporary Social Science, Journal of the academy of social sciences in UK, vol.3, number 3, November 2008, pages 249-263.

Το άρθρο επιχειρεί κριτική ανάλυση του τελευταίου χρονικού κύκλου της οικονομικής παγκοσμιοποίησης καταλήγοντας σε τρία θεμελιώδη συμπεράσματα.

Πρώτον, η χρονική διάρκεια και η εξέλιξη του τελευταίου αυτού κύκλου εξαρτώνται τόσο από διεθνείς - συστημικές μεταβλητές όσο και από επιρροές του εγχώριου πολιτικού-οικονομικού-τεχνολογικού περιβάλλοντος των αναπτυγμένων χωρών. Δεύτερον, παραμένει ακόμη αναπάντητη η πρόκληση της δημιουργίας νέων μηχανισμών διάχυσης της γνώσης, αναδιανομής του εισοδήματος και αναπαραγωγής του κεφαλαίου στις λιγότερο αναπτυσσόμενες χώρες. Τρίτον, απαιτείται η δημιουργία νέων μορφών επιμερισμού του οικονομικού ρίσκου καθώς και απορρόφησης των ασύμμετρων οικονομικών διαταραχών που γεννά η οικονομική παγκοσμιοποίηση ώστε να υπάρξει ισόρροπη και διατηρήσιμη ανάπτυξη και σε γεωγραφικές περιοχές εκτός της τριαδικής αγοράς.

7.2.6. K. Χαζάκης, “Ανατομία της διεθνούς νομισματικής ισχύος των ΗΠΑ: Ηγεμονία ή πρωτοκαθεδρία υπό όρους?” Επιστήμη και Κοινωνία, Επιθεώρηση πολιτικής και ηθικής θεωρίας, Δεκέμβριος 2008, τεύχος 20, σελ 1-17.

Το άρθρο αναδεικνύει τα αίτια που οδηγούν στην μείωση της αξιοπιστίας του δολαρίου ως διεθνούς νομίσματος. Μελετώντας βασικούς οικονομικούς δείκτες, η ανάλυση καταλήγει στο συμπέρασμα ότι απαιτούνται νέες θεσμοποιημένες μορφές συλλογικής οικονομικής διαχείρισης και διακρατικής οικονομικής συνεργασίας σε διεθνές επίπεδο προκειμένου να εξασφαλιστεί η σταθερότητα στην διεθνή οικονομική ανάπτυξη και στις διεθνείς νομισματικές σχέσεις. Επισημαίνονται επίσης οι προϋποθέσεις ενός τέτοιου εγχειρήματος όχι μόνον για τις ΗΠΑ αλλά και τους υπόλοιπους βασικούς δρώντες στα διεθνή οικονομικά καθεστάτα.

7.2.7. K. Hazakis, The role of Group-eight economic summits in global monetary architecture, Central European Journal of International and Security Studies, volume 3, issue 1, May 2009, pages 165-184.

Το άρθρο αναλύει το μεθοδολογικό πλαίσιο που νοηματοδοτεί την παρεμβατική πολιτική και την διακρατική οικονομική συνεργασία της Ομάδας των Οκτώ πιο ανεπτυγμένων χωρών στην αγορά συναλλάγματος. Επισημαίνονται οι μεταβολές του τρόπου και του περιεχομένου παρέμβασης από το 1975 έως το 2007 και υπογραμμίζονται οι αδυναμίες βελτιστοποίησης των αποτελεσμάτων της παρέμβασης και οι επιπτώσεις την οικονομική ανάπτυξη. Ιδιαίτερο ρόλο διαδραματίζουν τόσο οι εθνικοί εκλογικοί κύκλοι όσο και οι ισχυρές ασύμμετρες οικονομικές διαταραχές.

7.2.8. K. Hazakis, From market economics to institutional embedness of economic development: Key ethical issues for transition societies, International Journal of Economic Policy in Emerging Economies, vol. 3, no.4, 2010, pages 385-397.

Το άρθρο υποστηρίζει ότι ο ρόλος της Ηθικής είναι θεμελιώδης στην κατανόηση της διάδρασης κράτους-αγοράς, στην διαμόρφωση του περιεχομένου της εθνικής αναπτυξιακής πολιτικής και στην κατανόηση της ατομικής και της συλλογικής οικονομικής προθετικότητας στις χώρες υπό μετάβαση. Χρειάζονται ωστόσο διαφορετικά γνωσιοκεντρικά πλαίσια για να εκφραστεί το περιεχόμενο των αξιακών-ηθικών οικονομικών προτεραιοτήτων και να αποτυπωθεί συγκριτικά το εύρος της επιτυχίας των υιοθετούμενων στρατηγικών οικονομικής μετάβασης. Πιο συγκεκριμένα, απαιτείται ανάλυση όχι μόνον της οικονομικής αποτελεσματικότητας των εργαλείων μακροοικονομικής πολιτικής αλλά και ανάλυση του αξιακού τους υπόβαθρου καθώς αυτό καθορίζει τον τελικό αποδέκτη των διανεμόμενων οικονομικών οφελών αλλά και του επιμεριζόμενου συναλλακτικού κόστους/ρίσκου.

7.2.9. Konstantinos Hazakis, Rethinking the interaction between FDI and Competitiveness in West Balkans: An Institutionalist approach, International Journal of Economic Policy in Emerging Economies, volume 4, n2, 2011, pages 177-196.

Το άρθρο επιχειρεί να προσδιορίσει τα προβλήματα που υπάρχουν στην αποτελεσματική διάδραση της ανταγωνιστικότητας με τις άμεσες ξένες επενδύσεις και την οικονομική ανάπτυξη στην γεωγραφική περιοχή των Δυτικών Βαλκανίων. Αρχικά εξετάζεται το περιεχόμενο της ανταγωνιστικότητας σε μικροοικονομικό και σε μακροοικονομικό επίπεδο και πραγματοποιείται κριτική αξιολόγηση της νεοκλασικής θεώρησης στο συγκεκριμένο ζήτημα. Κατόπιν εξετάζεται η επικαιροποιημένη βιβλιογραφία-αρθρογραφία στην ανάλυση των αξε και της ανταγωνιστικότητας και προτείνεται ως εναλλακτικό υπόδειγμα η θεσμική προσέγγιση. Λαμβάνοντας υπόψη στατιστικά στοιχεία της ΔΤΑΑ και εφαρμόζοντας την θεσμική μεθοδολογική θεώρηση αναδεικνύεται η σημασία του συναλλακτικού κόστους, του κοινωνικού κεφαλαίου και των επιχειρηματικών δικτύων στην ισχυροποίηση της ανταγωνιστικότητας και της οικονομικής ανάπτυξης στα Δυτικά Βαλκάνια.

7.2.10. K. Hazakis - J. K. Mourmouris, Social Impact Assessment of FDI energy projects: Burgas - Alexandroupolis oil pipeline as a case study, International Journal of Global Trade and Markets, volume 5, n. 3, 2012, pages 299-315.

Στόχος της μελέτης είναι η ανάλυση των κοινωνικών επιπτώσεων του αγωγού Μπουργκάς-Αλεξανδρούπολης ο οποίος αποτελεί σημαντικό ενεργειακό έργο για την γεωγραφική περιοχή της Νότιο-ανατολικής Ευρώπης. Πιο συγκεκριμένα ερευνάται η διάδραση του αγωγού με τα συστήματα των αστικών υποδομών αλλά και με κρίσιμες πτυχές του ανθρωπογενούς περιβάλλοντος του νομού Έβρου. Η ανάλυση εδράζεται μεθοδολογικά σε εκθέσεις διεθνών και περιφερειακών οργανισμών, (Krueger et al, 2001, και World Bank, 2003), με παρόμοιο αντικείμενο μελέτης, ενώ έχουν ληφθεί υπόψη και οι προσεγγίσεις διεθνών οίκων παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών, (IEMA, 2004 και SEEA of British Columbia, 2007), για την υλοποίηση επενδυτικών σχεδίων μεγάλου μεγέθους στον τομέα της ενέργειας, (IPIECA ,2004), καθώς και κυβερνητικών οργανισμών με εμπειρία στο αντικείμενο, (Department of Treasury, Government of Western Australia, 2005 και US Department of Commerce,1994). Τα συμπεράσματα της έρευνας εστιάζουν στο εύρος της συμβατότητας του έργου με τις αναπτυξιακές προτεραιότητες-στοχοθετήσεις του Νομού Έβρου και στην αναγκαιότητα λήψης μέτρων πρόληψης-ανάσχεσης πιθανών αρνητικών συνεπειών του αγωγού στην τοπική οικονομία.

7.2.11. Hazakis K., Ioannidis P., (2012), Modeling the interaction between firms and institutions in a local context: A game approach, Journal of Regional and Socio-economic issues, volume 2, issue 2, June 2012, pages 69-94.

Η Θεωρία παιγνίων αποτελεί ισχυρό μεθοδολογικό πλαίσιο τα τελευταία είκοσι έτη για τη μελέτη των κανόνων προσδιορισμού της εθνικής και της περιφερειακής ανάπτυξης. Η αλληλεπίδραση μεταξύ των τοπικών δρώντων θεωρείται κρίσιμη μεταβλητή της περιφερειακής ανάπτυξης. Η περιφερειακή ανάπτυξη και η χωρική και διαπεριφερειακή οικονομική ετερογένεια είναι σε ισχυρή διάδραση με τους περιφερειακούς - τοπικούς τυπικούς και άτυπους θεσμούς. Το άρθρο εφαρμόζει την θεωρία των παιγνίων στην σχέση τοπικών θεσμών και τοπικών επιχειρήσεων προκειμένου να αναδείξει τα διλήμματα σε προβλήματα συλλογικής οικονομικής δράσης και αναπτυξιακής στοχοθέτησης. Ιδιαίτερη σημασία δίνεται στην αμοιβαιότητα και στην εμπιστοσύνη καθώς και στην επιρροή που αυτές ασκούν σε

διαφορετικές οικονομικές-θεσμικές επιλογές και πρότυπα συμπεριφοράς των οικονομικών δρώντων. Επιπρόσθετα, υπογραμμίζεται η σπουδαιότητα της θεσμικής προσέγγισης της οικονομικής επιστήμης και κυρίως ο ρόλος παραγόντων επιρροής όπως το συναλλακτικό κόστος και η εμπιστοσύνη. Συμπερασματικά, η μείωση του κόστους συναλλαγών ενδυναμώνει τις, καθοριστικές στην θεσμική ανάλυση, διαστάσεις της εμπιστοσύνης, αμοιβαιότητας και κοινωνικής δικτύωσης.

7.2.12. Konstantinos Hazakis - M. Chailis, (2013), The role of economic diplomacy on energy projects: The exploration of natural gas resources at Cyprus exclusive economic zone, International Journal of Diplomacy and economy, volume 1, issue 3, pages 291-308.

Στόχος του άρθρου είναι να αναλύσει την διακρατική οικονομική συνεργασία για την στρατηγική εκμετάλλευσης της Κυπριακής ΑΟΖ. Μελετώνται όλες οι συνιστώσες εκμετάλλευσης των πλουτοπαραγωγικών πηγών ειδικά στο οικόπεδο 12, προσδιορίζονται οι πυλώνες της ενεργειακής σύμπραξης με το Ισραήλ και αναδεικνύονται οι θετικές επιπτώσεις του εγχειρήματος στην οικονομική ανάπτυξη της κυπριακής δημοκρατίας.

7.2.13. Konstantinos Hazakis, 2014, The rationale of Special Economic Zones (SEZs): An Institutional Approach, “Regional Science Policy and Practice”, vol.6 (1), pages 85-101.

Το άρθρο αναλύει την θετική επίδραση των οργανωμένων, εξωστρεφών και υψηλής προστιθέμενης αξίας ειδικών οικονομικών ζωνών στην οικονομική ανάπτυξη και στην απασχόληση. Ειδικότερα, η μελέτη εστιάζει στην λογική των ειδικών οικονομικών ζωνών με βάση την θεσμική προσέγγιση. Το κύριο επιχείρημα είναι ότι πρέπει να υπάρξει διάδραση του γνωσιοκεντρικού, του κανονιστικού, του οργανωτικού και του οικονομικού πλαισίου λειτουργίας των ειδικών οικονομικών ζωνών προκειμένου να γεφυρωθεί το χάσμα της στοχοθέτησης οικονομικών δρώντων, περιφερειών χωροθέτησης των ζωνών και θεσμικών οργανογραμμμάτων λειτουργίας των ζωνών.

7.2.14. Hazakis K., Ioannidis, P., (2014), The impact of Local Government Institutional Framework on distribution of Intergovernmental Grants: Greek Republic as a case study, European Journal of Spatial Development, August. Volume 55, pages 1-26.

Η κατανομή των διακυβερνητικών επιχορηγήσεων από την κεντρική κυβέρνηση προς την τοπική διοίκηση, αποσκοπεί στη μείωση των διαπεριφερειακών αναπτυξιακών-οικονομικών αποκλίσεων και στην προώθηση της τοπικής/περιφερειακής οικονομικής ανάπτυξης. Το άρθρο αναλύει την κατανομή των επιχορηγήσεων από τις κεντρικές κυβερνήσεις προς τους δήμους, στην Ελλάδα κατά τη διάρκεια της περιόδου 2003-2009. Η ποσοτική ανάλυση βασίζεται στη χρήση δύο βασικών μοντέλων που μελετούν την επίδραση των κοινωνικο-οικονομικών καθώς και των θεσμικών μεταβλητών σε αυτή τη διαδικασία.

Αναλυτικότερα η εμπειρική ανάλυση εξετάζει τον ρόλο που διαδραμάτισαν οι εκλεγμένοι νομάρχες (δεύτερος βαθμός αυτοδιοίκησης) στη χρηματοδότηση που έλαβαν οι δήμοι (πρώτος βαθμός αυτοδιοίκησης). Τα αποτελέσματα δείχνουν ότι οι θεσμικές μεταβλητές ασκούν μεγαλύτερη επίδραση στην κατανομή των επιχορηγήσεων σε σύγκριση με τις κανονικές κοινωνικο-οικονομικές μεταβλητές. Ακόμη, υποστηρίζεται ότι η μεταβίβαση περισσότερων αρμοδιοτήτων από την κεντρική κυβέρνηση προς τις περιφερειακές κυβερνήσεις θα μπορούσε να επιφέρει σημαντικές βελτιώσεις στην τοπική οικονομική αυτοτέλεια καθώς και στην δυνατότητα υλοποίησης τοπικών αναπτυξιακών πρωτοβουλιών. Ευσύνοπτα, η οικονομική ανάπτυξη επηρεάζεται από του θεσμούς και από το σύστημα λήψης αποφάσεων που αυτοί επιβάλλουν στην κατανομή κρατικών αναπτυξιακών δαπανών.

7.2.15. Sarafopoulos G., Hazakis K., Ioannidis P., (2014) Modelling economic growth policy interaction with local government reform: Evidence from Eastern Macedonia and Thrace, East West Journal of Economics and Business, volume XVII, no2, December, pages 39-67.

Η θεσμική ανάλυση αναδεικνύει τον κρίσιμο ρόλο των θεσμών αλλά και της ασύμμετρης πληροφόρησης στο περιεχόμενο και στην μορφή της δράσης των φορέων της περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης για θέματα οικονομικής ανάπτυξης. Η ανάλυση δείχνει ότι η επιρροή είναι μεγαλύτερη για τη διακυβερνητική συνεργασία και την τοπική αυτοδιοίκηση, και μικρότερη για το κοινωνικό κεφάλαιο. Το άρθρο εξετάζει την επιρροή της μεταρρύθμισης του Καλλικράτη στην τοπική/περιφερειακή οικονομική ανάπτυξη χρησιμοποιώντας την μεθοδολογία της θεωρίας των παιγνίων. Οι δύο βασικές κατηγορίες δρώντων είναι η περιφερειακή αυτοδιοίκηση και τα επαγγελματικά επιμελητήρια που στην διάδραση τους

επιδιώκουν την μεγιστοποίηση οικονομικών στοχοθετήσεων αλλά και την αντιστάθμιση του κινδύνου (επίπεδο ανάλυσης είναι το NUTS II κατά την Ευρωπαϊκή κατηγοριοποίηση). Σύμφωνα με τα αποτελέσματα του παιγνίου μπορεί να επιτευχθεί κατά Παρέτο μεγιστοποίηση εφόσον υπάρχουν οι κατάλληλες προϋποθέσεις ενίσχυσης της αμοιβαιότητας, της εμπιστοσύνης και της συνεργασίας μεταξύ των εμπλεκομένων δρώντων. Πιο συγκεκριμένα, οι άτυπες μορφές συνεργασίας σε περιφερειακό επίπεδο μπορούν υπό τις κατάλληλες θεσμικές συνθήκες να παράγουν ανταγωνιστικά παραγωγικά δίκτυα και να ενισχύσουν το τοπικό κοινωνικό κεφάλαιο.

7.2.16. K. J. Hazakis and P. Ioannidis, (2014), From Kapodistrias to Kallikrates: intraregional cooperation and local governments' institutional reforms in eastern Macedonia and Thrace, International Journal of trade and global markets, volume 7, no 4, December, pages 285-299.

Η θεσμική προσέγγιση καταδεικνύει ότι το τελικό οικονομικό αποτέλεσμα προκύπτει από την αλληλεπίδραση ανάμεσα στους υπάρχοντες θεσμούς και στους οικονομικούς δρώντες. Σημαντικό ρόλο στη διαμόρφωση της ισορροπίας έχει η κοινωνική δικτύωση των δρώντων, όπως επίσης και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του περιφερειακού δικτύου. Οι θεσμοί κατά τον Hodgson είναι συστήματα εδραιωμένων και κυρίαρχων κοινωνικών κανόνων που νοηματοδοτούν τις κοινωνικές αλληλεπιδράσεις. Οι τυπικοί θεσμοί περιλαμβάνουν μεταξύ των άλλων τις δομές διοίκησης, τους νόμους και τους κανόνες ενώ οι άτυποι θεσμοί περιλαμβάνουν νόρμες, αξίες, κουλτούρες και αντιλήψεις που επιδρούν στο περιεχόμενο της δημόσιας σφαίρας. Οι συνεργατικές σχέσεις των τοπικών δρώντων σε τοπικό και σε περιφερειακό επίπεδο μειώνουν το κόστος συναλλαγών. Η θεσμική προσέγγιση αναδεικνύει κρίσιμες πτυχές όπως το κοινωνικό κεφάλαιο, η επιχειρηματικότητα και η συνεργασία. Επιπρόσθετα, η ενδοπεριφερειακή συνεργασία είναι κρίσιμο στοιχείο στην ανάδειξη των τοπικών περιφερειακών αναπτυξιακών και ανταγωνιστικών πλεονεκτημάτων. Συνακόλουθα, ο ρόλος των θεσμών και των θεσμικών μεταρρυθμίσεων βελτιώνει σημαντικά το πλαίσιο αρχών και κανόνων που εγκιβωτίζει αυτήν την συνεργασία. Με βάση την θεωρία των παιγνίων, υιοθετείται ένα παίγνιο μεταξύ κεντρικής κυβέρνησης και περιφέρειας, στην περιφέρεια ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης, ενώ η ερευνητική εστίαση είναι στην κατά κεφαλή διανομή των μεταβιβαστικών πληρωμών από την κεντρική κυβέρνηση.

Τα αποτελέσματα της έρευνας καταδεικνύουν ότι η εφαρμογή της θεσμικής μεταρρύθμισης του Καλλικράτη ήταν κεντρική κυβερνητική επιλογή και η επιτυχία της εξαρτιόταν από το περιεχόμενο του κοινωνικού κεφαλαίου και της επιχειρηματικότητας σε τοπικό επίπεδο.

7.2.17. K. Hazakis, (2015), Reconsidering the ethics of the stability and growth pact: key implications for European debt crisis, International Journal of Business and Management Studies, volume 4(1), pp.203–217 ISSN: 2158-1479

Το άρθρο επιχειρεί να απαντήσει στα εξής κρίσιμα ερωτήματα: Ποιός είναι ο ρόλος της οικονομικής ηθικής στο γνωσιοκεντρικό υπόβαθρο της ευρωπαϊκής οικονομικής διακυβέρνησης και των πολιτικών μακροοικονομικής προσαρμογής? Ποιές είναι οι θεμελιώδεις αρχές που συγκροτούν το υπόδειγμα λειτουργίας της ευρωπαϊκής οικονομικής αρχιτεκτονικής και ποιες οι επιπτώσεις τους στην αναπτυξιακή στοχοθέτηση? Υπάρχει εναλλακτική μακροοικονομική/αναπτυξιακή προσέγγιση? Με βάση το μεθοδολογικό υπόβαθρο του κατόχου νόμπελ A. Sen και τις αρχές του J. Rawls, αναλύονται οι αδυναμίες του υπάρχοντος συμφώνου σταθερότητας και ανάπτυξης και προτείνονται συγκεκριμένες κανονιστικές / γνωσιοκεντρικές αρχές για την βελτίωση του ως προληπτικού και ως κατασταλτικού μηχανισμού διαχείρισης της ευρωπαϊκής οικονομικής πολιτικής σε μακροοικονομικό επίπεδο.

7.2.18. Konstantinos J. Hazakis, (2015), The Political Economy of Economic Adjustment Programs in the Eurozone: A Detailed Policy Analysis, Politics and Policy, 43(6):822-854

Η κρίση χρέους στην ευρωζώνη ανέδειξε τον θεμελιώδη ρόλο των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και της δημοσιονομικής ισορροπίας στις ευρωπαϊκές οικονομίες. Το άρθρο εξετάζει τις επιπτώσεις των προγραμμάτων μακροοικονομικής προσαρμογής στην ευρωζώνη και προτείνει έναν ιδεατό τύπο μακροοικονομικής προσαρμογής που θα ενισχύει την αναπτυξιακή διαδικασία και θα βελτιώνει τόσο την ανταγωνιστικότητα όσο και την εξωστρέφεια των οικονομιών των χωρών μελών της ευρωζώνης. Υπάρχει ενδελεχής περιγραφή των σταδίων της προσαρμογής λαμβάνοντας υπόψη την διάδραση των μικροοικονομικών, μακροοικονομικών και

διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων υπό το πρίσμα της θεσμικής μεθοδολογικής προσέγγισης.

7.2.19. Konstantinos Hazakis - G. Chatzievagelou, 2016, Similarities and differences of IMF conditionality clause in Latin American and euro area states: a critical appraisal, International journal of diplomacy and economy, Volume 3(2): 91-111

Το άρθρο εφαρμόζει την μεθοδολογική προσέγγιση της θεσμικής οικονομικής εξετάζοντας τον ρόλο της αιρεσιμότητας (conditionality clause) στην υλοποίηση των προγραμμάτων μακροοικονομικής προσαρμογής. Για να αναδειχθούν οι αδυναμίες και οι στρεβλώσεις της αιρεσιμότητας πραγματοποιείται συγκριτική αξιολόγηση χωρών της λατινικής Αμερικής (Argentina, Bolivia, Uruguay) με χώρες της ευρωζώνης (Greece, Portugal, Cyprus) στην περίοδο 1991-2014. Σημαντικές ομοιότητες και διαφορές αναδεικνύονται σε ζητήματα δημοσιονομικής, μακροοικονομικής και διαρθρωτικής πολιτικής. Κοινό συμπέρασμα είναι η υποβάθμιση των εργαλείων που ενισχύουν την οικονομική μεγέθυνση προς όφελος πολιτικών ονομαστικής και όχι πραγματικής σύγκλισης και ενάντια στην βελτίωση των εγχώριων παραγωγικών δομών. Η συμβατότητα οικονομικής αποτελεσματικότητας με κοινωνική δικαιοσύνη αγνοείται ως στόχος και οι κανόνες δημοσιονομικής πειθαρχίας λαμβάνουν γνωσιοκεντρική υπεροχή διαμέσου της ρήτρας της αιρεσιμότητας υποβαθμίζοντας την οικονομική ανάπτυξη. Υπογραμμίζονται οι τρόποι βελτίωσης του περιεχομένου των προγραμμάτων μακροοικονομικής προσαρμογής προκειμένου να είναι χρονικά και θεματικά οριοθετημένα αλλά και να συνεισφέρουν στην ενίσχυση των παραγωγικών δομών και των ρυθμών οικονομικής ανάπτυξης των υπό εξέταση ευρωπαϊκών χωρών.

7.2.20. Konstantinos Hazakis, 2017, An institutional proposal for economic adjustment in euro area, Journal of sustainable development, culture, traditions, vol. 1:82-100

Τα προγράμματα μακροοικονομικής προσαρμογής συγκεντρώνουν ακαδημαϊκό ενδιαφέρον καθώς σχετίζονται όχι μόνον με τις οικονομικές επιδόσεις των χωρών μελών της ευρωζώνης αλλά και με την αποτελεσματικότητα των κανόνων του

συμφώνου σταθερότητας και ανάπτυξης της ευρωζώνης. Οι έως τούδε μελέτες εστιάζουν στις μακροοικονομικές ανισορροπίες, στην δημοσιονομική σταθερότητα και στις διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις. Άλλοι ερευνητές επικεντρώνουν στην θεωρητική ανάλυση των προγραμμάτων εξετάζοντας, τον τρόπο πρόσληψης των προγραμμάτων δημοσιονομικής προσαρμογής εντός του θεσμικού πλαισίου της ευρωζώνης, την διάδραση της στοχοθέτησης των προγραμμάτων προσαρμογής με την ιδιαιτερότητα των οικονομικών δομών των χωρών μελών της ευρωζώνης, τα κριτήρια αποτελεσματικότητας των μεθόδων μακροοικονομικής προσαρμογής και την σύζευξη της στοχοθέτησης των προγραμμάτων προσαρμογής με συγκεκριμένα μακροοικονομικά εργαλεία.

Η θεσμική προσέγγιση αναλύει το ζήτημα της μακροοικονομικής προσαρμογής με βάση πέντε κριτήρια που είναι η αυτόνομη πρόσβαση των χωρών μελών της ευρωζώνης στην διεθνή αγορά για δανειοδότηση, η επίτευξη βιωσιμότητας χρέους, η επίτευξη πρωτογενούς πλεονάσματος, η αποκατάσταση της ισορροπίας στο ισοζύγιο πληρωμών και η επίτευξη διατηρήσιμων ρυθμών οικονομικής μεγέθυνσης.

Εξετάζεται η πολιτική οικονομία της προσαρμογής τεσσάρων χωρών της ευρωζώνης στην περίοδο 2010-2015 (Cyprus, Greece, Ireland, Portugal) κυρίως γιατί λαμβάνει χώρα εντός μίας νομισματικής περιοχής με ότι αυτό συνεπάγεται για την νομισματική και δημοσιονομική πολιτική. Η απουσία νομισματικής ελευθερίας δεν αντισταθμίζεται ούτε από την κινητικότητα του εργατικού δυναμικού, ούτε από μεταβιβαστικές πληρωμές υπό όρους, ούτε από ουσιαστική αναδιάταξη των παραγωγικών δομών εντός της νομισματικής περιοχής. Η εστίαση είναι μόνον στους μηχανισμούς εσωτερικής υποτίμησης μισθών και εισοδημάτων και όχι στην ενίσχυση του τομέα των εμπορεύσιμων αγαθών-υπηρεσιών των οικονομιών (tradable goods). Αντί να υπάρξουν πολιτικές ενίσχυσης του σχηματισμού κεφαλαίου και βελτίωσης των ρυθμών ανάπτυξης επιχειρείται βελτίωση της ανταγωνιστικότητας αποκλειστικά με την συμπίεση του κόστους εργασίας.

7.2.21. Κωνσταντίνος Χαζάκης- Γ. Παπανικολάου, 2018, Οι προϋποθέσεις βέλτιστης εταιρικής διακυβέρνησης σε μονάδες υγείας, Η ελληνική εμπειρία, Επιστημονική εταιρεία κοινωνικής πολιτικής, Περιοδικό Κοινωνική πολιτική, τεύχος 10, Ιούνιος σελίδες, 20-39.

Η επιτυχία των μεταρρυθμίσεων στην υγεία προϋποθέτει την μείωση του κόστους με ταυτόχρονη βελτίωση της ποιότητας των υπηρεσιών λαμβάνοντας υπόψη τις προκλήσεις που προκύπτουν από την εξέλιξη της ιατρικής τεχνολογίας, την γήρανση του πληθυσμού και την δραστική περικοπή των δημοσίων δαπανών.

Η εφαρμογή των βέλτιστων πρακτικών εταιρικής διακυβέρνησης κρίνεται αναγκαία από τις μονάδες υγείας στην Ελλάδα οι οποίες λειτουργούν σε ένα αυστηρό δημοσιονομικό πλαίσιο όπου υπάρχει στοχοθέτηση για συρρίκνωση τόσο του ενδο-νοσοκομειακού κόστους (χρόνος παραμονής ασθενή, κλινικά πρότυπα) όσο και του κόστους εκτός Νοσοκομείου (συνταγογράφηση, πρόληψη). Πολλές μελέτες καταδεικνύουν την υστέρηση παροχής υπηρεσιών υγείας υψηλής ποιότητας καθώς και αστοχίες στην εφαρμογή συγκεκριμένων οργανωτικών διαδικασιών σε μονάδες υγείας στην Ελλάδα (Σακελλαρόπουλος κ.ά, 2012, Kaitelidou et al, 2016). Είναι λοιπόν απαραίτητο μέσω των βέλτιστων οργανωτικών πρακτικών να προωθηθεί ένα ενιαίο σύστημα διακυβέρνησης στα ελληνικά Νοσοκομεία που να αποσκοπεί τόσο στην βελτίωση της ποιότητας και της ασφάλειας των ασθενών όσο και στην προστασία του δημοσίου συμφέροντος, αποδεικνύοντας στους φορολογούμενους την αποτελεσματικότητα των παρεχομένων υπηρεσιών και την χρηστή διαχείριση των διαθέσιμων πόρων.

Λαμβάνοντας υπόψη τις βέλτιστες πρακτικές της εταιρικής διακυβέρνησης, τα μεθοδολογικά εργαλεία που παρέχουν η διοικητική και η χρηματοοικονομική λογιστική αλλά και τα υφιστάμενα συστήματα εσωτερικού ελέγχου, το άρθρο επιχειρεί την κριτική αξιολόγηση της εταιρικής διακυβέρνησης στα ελληνικά δημόσια νοσοκομεία αλλά και τον προσδιορισμό των προϋποθέσεων άρσης των ατελειών και στρεβλώσεων που συνιστούν τροχοπέδη στην παροχή ικανοποιητικών υπηρεσιών για τον πολίτη, από τις ελληνικές δημόσιες δομές υγείας.

7.2.22. Konstantinos J. Hazakis, 2021, Is there a way out of the crisis? Macroeconomic challenges for Greece after the Covid-19 pandemic, European society and politics, on line.

Η εφαρμογή τριών προγραμμάτων δημοσιονομική προσαρμογής στην Ελλάδα πέτυχε την δημοσιονομική εξισορρόπηση ωστόσο απέτυχε να παράξει οικονομική ανάπτυξη, να επιτύχει βιωσιμότητα του χρέους και να αποκαταστήσει την ευημερία των πολιτών. Η πανδημία Covid-19 επιδείνωσε περαιτέρω την μακροοικονομική

κατάσταση και οδήγησε σε ύφεση και σε αύξηση των ποσοστών ανεργίας και φτώχειας.

Το άρθρο αναλύει το περιεχόμενο των αναγκαίων μακροοικονομικών και διαρθρωτικών πολιτικών στην περίοδο Covid-19. Μελετώνται τέσσερις θεματικές περιοχές που συνδέονται στενά με την ανάπτυξη δηλαδή πρωτογενές πλεόνασμα, βιωσιμότητα χρέους, διεθνής ανταγωνιστικότητα και ανεργία-φτώχεια. Αναλύονται οι προϋποθέσεις υπό τις οποίες μπορούν να παραχθούν πολιτικές θετικής εξέλιξης των δεικτών στις προαναφερθείσες περιοχές εντός των ορίων που θέτει η ευρωπαϊκή οικονομική διακυβέρνηση.

7.2.23. Konstantinos J. Hazakis, 2021, The rationale of the comprehensive economic and trade agreement (CETA): An institutional Approach, The Hellenic Open business administration journal, volume 7, no1, pages 37-62.

Η εφαρμογή νέο-μερκαντιλιστικών πολιτικών, η αποτυχία διαπραγματεύσεων στον γύρο της Ντόχα και η ισχυροποίηση περιφερειακών εμπορικών συμφωνιών έχουν επιδεινώσει το πλαίσιο διεξαγωγής του διεθνούς οικονομικού. Σε αυτό το πολύπλοκο οικονομικό περιβάλλον η οικονομική και εμπορική συμφωνία ΕΕ-Καναδά (CETA) επιχειρεί να βελτιώσει τους περιφερειακούς όρους εμπορίου χωρίς να υποβαθμίζει το περιεχόμενο των κανόνων και νομών του παγκόσμιου οργανισμού εμπορίου. Με βάση τις μεθοδολογικές αρχές της θεσμικής προσέγγισης εξετάζεται η λογική της συμφωνίας και αναλύονται οι κανονιστικές της καινοτομίες που αναμένεται να επιδράσουν στο περιεχόμενο των περιφερειακών εμπορικών σχέσεων.

Η άρθρωση και υλοποίηση αποτελεσματικών περιφερειακών εμπορικών καθεστώτων ενδυναμώνει την εμπορική συνεργασία, μειώνει το συναλλακτικό κόστος, ενισχύει τις νόρμες και αρχές συνεργατικού εμπορίου, οδηγεί στην σύγκλιση ετερογενών εμπορικών προτιμήσεων και διευκολύνει την διεξαγωγή αμοιβαία επωφελών εμπορικών σχέσεων για τα εμπλεκόμενα μέρη.

7.2.24. Ioannis Dokas, C. Leontidis, N. Eriotis, Konstantinos Hazakis, 2021, Earnings management: an overview of the relative literature, Bulletin of applied economics, pages 25-55, volume 8(2).

This article aims to present a critical overview of the traditional studies in earnings management, focusing on the impact on the making decision process. This overview in the literature provides numerous aspects of this topic, in line with the firms' motivations. Earnings management procedure includes smoothing and opportunistic

practices and illustrating accounting rules with a significant effect on accounting information quality. Several researchers have shifted their attention to real activities as a primary method or supplementary to accrual-based methods to obtain a complete view of the earnings management levels. Earnings management is considered an opportunistic instrument, and it can be part of the aggregate long-term business strategy. This review study provides some guidelines, to academics and professionals, in line with the models and the motivations that lead managers to engage in this procedure. This overview creates new research avenues enhancing the existing knowledge.

7.3. Συμμετογή σε συλλογικά έργα

7.3.1. Κ.Χαζάκης - Κ.Στεφάνου, "How Greece succeeded in joining the Euro-Group", στο βιβλίο "Euro Circulation and the Economic and Monetary Union" (Επιμ. Καθηγητής F. Praussello), Μιλάνο, 2002, σελ. 104-114

Το κεφάλαιο επιχειρεί ν' αποδώσει με συνοπτικό τρόπο το εγχείρημα της ελληνικής οικονομικής σύγκλισης με τα θεσμικά προσδιορισμένα μακροοικονομικά κριτήρια της Ευρωπαϊκής Ένωσης στα πλαίσια της οικονομικής και νομισματικής ένωσης. Αφού αναλύεται η θέση της Ελλάδας σε θεμελιώδη μακροοικονομικά μεγέθη, (έλλειμμα κυβέρνησης, δημόσιο χρέος, πληθωρισμός, αποδόσεις ομολογιακών τίτλων, οικονομική ανάπτυξη) γίνεται αναφορά τόσο στην λογική της υιοθετηθείσας εθνικής στρατηγικής για την επίτευξη της ονομαστικής σύγκλισης όσο και στα κύρια γνωρίσματα της στρατηγικής της πραγματικής σύγκλισης της Ελλάδας με τα οικονομικά δεδομένα του πυρήνα των χωρών της Ο.Ν.Ε.

7.3.2. Κ. Χαζάκης, "Ο ρόλος του Διακρατικού Συντονισμού Οικονομικών Πολιτικών στην Διεθνή Οικονομία", στο Δ. Κόντης - Χ. Τσαρδανίδης (επιμέλεια), "Διεθνής Πολιτική Οικονομία: Θεωρία, Δομή και προκλήσεις της Παγκόσμιας Οικονομίας", σελ. 115-150, Αθήνα, Παπαζήσης, 2005.

Η έρευνα επισημαίνει τα προβλήματα που δημιουργεί η ασυμβατότητα των υπαρχουσών θεσμικών μορφών αντιμετώπισης των πολύπλοκων οικονομικών κρίσεων με τις συνεχώς διαφοροποιημένες στρατηγικές των κύριων οικονομικών δρώντων σε διεθνές επίπεδο, καθώς και τις επιλοκές που κυοφορεί η χρονική υστέρηση μεταξύ των ασύμμετρων οικονομικών διαταραχών και της υλοποίησης διακρατικών πολιτικών συντονισμού δράσης για την τιθάσευσή τους. Η

ασυμβατότητα αυτή επιδρά αρνητικά στην οικονομική σταθερότητα και στην οικονομική ανάπτυξη. Αναδεικνύεται έτσι εύγλωττα η αδυναμία αποτελεσματικού ελέγχου του οικονομικού πράττειν των κερδοσκοπικών δρώντων από τις διαθέσιμες μορφές θεσμικής εγκόλπωσης τους σε ασφαλή και προβλέψιμα πλαίσια οικονομικής συμπεριφοράς.

Η μελέτη χωρίζεται σε δύο μέρη. Πρώτον, εξετάζονται τα κεντρικά γνωρίσματα του Διεθνούς Συντονισμού - συνεργασίας Οικονομικών Πολιτικών καθώς και η συλλογιστική νομιμοποίησης του όλου εγχειρήματος στο πλαίσιο της παγκόσμιας οικονομικής διακυβέρνησης. Στο δεύτερο μέρος επιχειρείται η διαχρονική αποτίμηση της εξέλιξης των διασκέψεων της "Ομάδας των Οχτώ", μ' εστίαση σε θέματα επίτευξης των στόχων της αλλά και παραγωγής βιώσιμων λύσεων για τα πολυσχιδή διεθνή οικονομικά προβλήματα.

7.3.3. K. Hazakis, "The Pattern of Foreign Direct Investment in Southeast European Transition countries: A comparative Analysis of trends and Perspectives" Συλλογικός τόμος με τίτλο, Regional economic cooperation in south east Europe, ASECU (edit), Sofia, ISBN 954-23-0327-0, 2006, pages 584-599.

Το κείμενο εξετάζει την τομεακή και την γεωγραφική σύνθεση των άμεσων ξένων επενδύσεων στις υπό μετάβαση οικονομίες της χερσονήσου του Αίμου και επισημαίνει τους κύριους παράγοντες χαμηλής ελκυστικότητας κεφαλαίων ανά εξεταζόμενη χώρα. Θεωρείται ότι οι οικονομικοί θεσμοί διαδραματίζουν ουσιαστικό ρόλο στην βελτίωση του μακροοικονομικού περιβάλλοντος των Βαλκανικών κρατών, μειώνοντας το συναλλακτικό κόστος (transaction cost) κι αυξάνοντας την αποτελεσματικότητα των μηχανισμών της κρατικής αναπτυξιακής - επενδυτικής πολιτικής.

7.3.4. K. Χαζάκης - Π. Σιούσουρας, "Η επιρροή της Γεωοικονομίας στο Νέο διεθνές δίκαιο της θάλασσας: Η ΑΟΖ ως περιπτωσιολογική μελέτη", στον συλλογικό τόμο με τίτλο "Περιβάλλον και Θαλάσσιες μεταφορές αναζήτηση μίας βιώσιμης ανάπτυξης", επιμελητής Καθηγητής Γ. Τσάλτας, εκδόσεις Σιδέρης, Αθήνα, 2008, σελ 93-103.

Η αποτελεσματική εκμετάλλευση της ΑΟΖ έχει θετικές επιπτώσεις τόσο στην οικονομική ανάπτυξη όσο και στην ενεργειακή αυτονομία μίας χώρας. Στόχος του άρθρου είναι η ανάλυση της διάδρασης της γεωοικονομίας με ειδικές πτυχές του κανονιστικού πλαισίου εκμετάλλευσης της θάλασσας, εστιάζοντας στις οικονομικές εκροές των κανόνων της Αποκλειστικής Οικονομικής Ζώνης. Ιδιαίτερα σημαντικά είναι τα συμπεράσματα για τα περικλειστα κράτη και για τα θέματα εκμετάλλευσης των πλουτοπαραγωγικών πηγών που βρίσκονται πέραν της συνορεύουσας ζώνης.

7.3.5. Κ. Χαζάκης, “Η πολιτική οικονομία της διεθνούς νομισματικής αρχιτεκτονικής: Περιορισμοί και αδυναμίες του κυρίαρχου νεοκλασικού υποδείγματος ανάλυσης”, Συλλογικός τόμος με τίτλο “Σύγχρονες ματιές στις νομικές και πολιτικές όψεις διεθνούς οργάνωσης - διεθνών οργανισμών”, Σάκκουλας, 2009, σελ.183-197.

Το άρθρο απαντά σε τρία ερωτήματα: α) Ποιο είναι το γνωσιοκεντρικό νεοκλασικό οικονομικό υπόβαθρο που νοηματοδοτεί τις θεμελιώδεις νομισματικές/αναπτυξιακές επιλογές των κρατών? β) Ποιο είναι το εύρος της επιρροής του νεοκλασικού μεθοδολογικού πλαισίου στις κανονιστικές ρυθμίσεις των διαφόρων θεματικών περιοχών των διεθνών νομισματικών σχέσεων? γ) Υπάρχει ασυμπτωτικότητα και ασυμβατότητα αυτού του πλαισίου με τις λειτουργικές ανάγκες και τις οργανωτικές προτεραιότητες του διεθνούς νομισματικού συστήματος ώστε να καθίσταται υπό-βέλτιστη η παροχή συγκεκριμένων δημόσιων διεθνών συλλογικών αγαθών όπως η οικονομική ανάπτυξη και η νομισματική σταθερότητα? Βασικό συμπέρασμα είναι η αναγκαιότητα λειτουργικής ανασυγκρότησης των διεθνών οικονομικών οργανισμών αλλά και των κανόνων που διέπουν την διακρατική οικονομική συνεργασία σε νέες θεματικές περιοχές της παγκόσμιας οικονομίας.

7.3.6. Κ. Χαζάκης, «European Union FDI Outflows in ASEAN region: An overview of current trends and prospects», στον συλλογικό τόμο με επιμελητές τους Ν. Νικητάκο- Γ. Δούρμα, και τίτλο “EU-East and south Asia: Trade investment logistics and e-business”, Sideris publications, Athens, 2009, pages 153-166.

Το κείμενο αναλύει τα ειδικά χαρακτηριστικά γνωρίσματα των επενδυτικών εκροών, (υπό μορφή ΑΞΕ), των χωρών –μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις χώρες –μέλη ASEAN. Πέραν των κλασικών μεταβλητών επιρροής στην προσέλκυση άμεσων

ξένων επενδύσεων (κόστος ανά μονάδα εργασίας, φυσικοί πόροι, ρυθμοί ανάπτυξης της αγοράς), αναδεικνύονται παράγοντες ελκυστικότητας που συνδέονται με τα εθνικά επιχειρηματικά δίκτυα των χωρών υποδοχής των επενδύσεων καθώς και με την φιλελευθεροποίηση των όρων εμπορίου/επενδύσεων σε αυτές τις χώρες. Στα συμπεράσματα προτείνεται η εντατικοποίηση της περιφερειακής οικονομικής ολοκλήρωσης και διακρατικής συνεργασίας στην Νότιο-Ανατολική Ασία, προκειμένου να βελτιστοποιηθούν τα ανταγωνιστικά/αναπτυξιακά πλεονεκτήματα της περιοχής και να πραγματοποιηθεί η μετάβαση από δραστηριότητες έντασης χρήσης εργασίας και φυσικών πόρων σε δράσεις έντασης χρήσης κεφαλαίου.

7.3.7. Κ. Χαζάκης, 2010, "Οι Άμεσες ξένες επενδύσεις στις υπό μετάβαση οικονομίες της Νότιο-Ανατολικής Ευρώπης: Αποτίμηση των τάσεων και των προοπτικών", στο Π. Σιούσουρας (επιμ), "Τα Νέα Βαλκάνια: Από την γεωπολιτική της μετάβασης στην Ευρωπαϊκή προοπτική της ολοκλήρωσης", Αθήνα, Ηρόδοτος, σελ. 633-658.

Το άρθρο αναλύει τα ειδικά χαρακτηριστικά γνωρίσματα των Άμεσων ξένων επενδύσεων στις υπό μετάβαση οικονομίες της Χερσονήσου του Αίμου στην περίοδο 1989-2005. Μέσα από την συγκριτική αξιολόγηση των εθνικών επιδόσεων, υποστηρίζεται ότι δεν αρκεί η ανάλυση κλασσικών μεταβλητών ερμηνείας των αξε όπως το μέγεθος της αγοράς της χώρας υποδοχής και οι διαφορές κόστους των συντελεστών παραγωγής, προκειμένου να επισημανθούν οι λόγοι διαφοροποίησης του ύψους και της δομής των κεφαλαιακών εισροών στις υπό μετάβαση οικονομίες αλλά απαιτείται και η καταγραφή των αρχικών συνθηκών μετάβασης των κρατών προς την οικονομία της αγοράς καθώς και οι διαφοροποιημένες στρατηγικές των χωρών ως προς την υιοθέτηση των θεμελιωδών αρχών της οικονομίας της αγοράς.

Οι επιμέρους ενότητες που αποτελούν το κεφάλαιο είναι οι εξής: α. Εισαγωγή β. Κριτική αξιολόγηση εμπειρικών μελετών για τις αξε στα Βαλκάνια γ. Ανάλυση των τάσεων Αξε στις υπό μετάβαση χώρες της Νότιο-Ανατολικής Ευρώπης δ. Οι θεμελιώδεις ανασταλτικοί παράγοντες υλοποίησης των Αξε στις υπό μετάβαση χώρες ε. Συμπεράσματα.

7.3.8. Κ. Χαζάκης, Η πολιτική οικονομία του μετασχηματισμού: Κυρίαρχα οικονομικά υποδείγματα και θεμελιώδη διλήμματα πολιτικής, στο Κ. Χαζάκης -

Θ. Πελαγίδης (επιμ) , Η πολιτική οικονομία της μετάβασης , εκδ. Παπαζήσης, 2009, σελ 15-63.

Το άρθρο αναλύει το περιεχόμενο των εναλλακτικών στρατηγικών μετάβασης προς την οικονομία της αγοράς. Το πρώτο συμπέρασμα που προκύπτει είναι η τριπλή πρόκληση κάθε στρατηγικής οικονομικής μεταρρύθμισης και ανάπτυξης που δεν είναι απλή μετάβαση από καθεστώς οικονομικής συσσώρευσης σε ένα άλλο αλλά είναι και προσπάθεια άρθρωσης νέων εθνικών ανταγωνιστικών/αναπτυξιακών πλεονεκτημάτων καθώς και προσπάθεια ανάταξης των μηχανισμών παραγωγής του κεφαλαίου. Το δεύτερο συμπέρασμα είναι η ανάγκη πρόκρισης ισχυρών οικονομικών θεσμών τόσο για λειτουργικούς λόγους όσο και για λόγους νομιμοποίησης των μακροοικονομικών επιλογών. Τέλος, υπάρχει ανάγκη νέας οριοθέτησης της αλληλοεπιχώρησης των επιμέρους μεταρρυθμιστικών εγχειρημάτων σε διαφορετικές θεματικές περιοχές της οικονομίας.

7.3.9. Κ. Χαζάκης - Π. Σιούσουρας, Η δυναμική της παγκοσμιοποίησης, στο συλλογικό έργο Κ. Χαζάκης- Π. Σιούσουρας (επιμ), Παγκοσμιοποίηση, Ελλάδα και Ευρωπαϊκή Ένωση, εκδ. Ποιότητα, 2009, σελ, 23-35.

Το άρθρο αναλύει τις όψεις της σύγχρονης οικονομικής παγκοσμιοποίησης. Το πρώτο συμπέρασμα είναι η ασυμβατότητα μεταξύ της φιλελευθεροποίησης των αγορών κεφαλαίου-εμπορευμάτων και εργατικού δυναμικού και της εξέλιξης των διακυβερνητικών μορφών ελέγχου. Το δεύτερο βασικό συμπέρασμα είναι η έλλειψη λειτουργικότητας των διεθνών και των περιφερειακών οικονομικών καθεστώτων ώστε να μειωθεί το συναλλακτικό κόστος που προκαλεί η ατελής οργάνωση των αγορών κεφαλαίου και οι ασύμμετρες οικονομικές διαταραχές και να ενισχυθούν οι προϋποθέσεις της οικονομικής ανάπτυξης.

7.3.10. Κωνσταντίνος Χαζάκης, “Ο ρόλος των θεσμών στην οικονομική ανάπτυξη: Η περίπτωση των Δυτικών Βαλκανίων”, άρθρο στον συλλογικό τόμο με τίτλο: “Η εργασία ως παράγοντας ανάπτυξης”, προς τιμή του Ομότιμου Καθηγητή του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου Ροσέτου Φακιολά, 2012, (επιμελητής Καθηγητής Α. Κόντης), Εκδόσεις Παπαζήσης, σελίδες 272-302.

Το άρθρο αναδεικνύει τις κρίσιμες πτυχές της διάδρασης της οικονομικής ανάπτυξης με το θεσμικό περιβάλλον εγκιβωτισμού της, στα κράτη των Δυτικών Βαλκανίων,

δηλαδή στην γεωγραφική περιοχή που σύμφωνα με την κατηγοριοποίηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης περιλαμβάνει την Κροατία, την Σερβία, το Μαυροβούνιο, την Βοσνία-Ερζεγοβίνη, την Αλβανία, την ΠΓΔΜ και το Κόσσοβο. Η εξέταση της θεσμικής επιρροής στην οικονομική ανάπτυξη των κρατών των δυτικών Βαλκανίων, επιχειρείται με την χρήση συγκεκριμένων δεικτών της Διεθνούς Τράπεζας Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης, καθώς και της Ε.Ε. Ο λόγος της χρήσης των συγκεκριμένων δεικτών είναι διπλός: Πρώτον, επιτρέπουν την ομογενοποίηση των εθνικών θεσμικών επιδόσεων με τρόπο αναγνωρίσιμο από την διεθνή επιστημονική κοινότητα. Δεύτερον, δίδουν την δυνατότητα της συγκριτικής αξιολόγησης αυτών των επιδόσεων και άρα επιτρέπουν την συναγωγή χρήσιμων συμπερασμάτων για την οικονομική ανάπτυξη της περιοχής. Η μελέτη χρησιμοποιεί τρεις βασικούς δείκτες που αφορούν την αποτελεσματική λειτουργία των θεσμών στα κράτη των Δυτικών Βαλκανίων και περιλαμβάνουν την είσοδο/ έξοδο επιχειρήσεων από την αγορά, τη διαδικασία εγγραφής της ιδιοκτησίας, και την αντιμετώπιση της διαφθοράς.

Υποστηρίζεται ότι οι αδυναμίες της οικονομικής ανάπτυξης στην εν λόγω περιοχή δεν μπορούν να αντιμετωπιστούν χωρίς την άρθρωση αποτελεσματικών οικονομικών θεσμών. Η τριπλή πρόκληση στην οποία καλούνται να απαντήσουν οι νέοι οικονομικοί θεσμοί, αφορά την ολοκληρωμένη μετάβαση των κρατών από έναν τύπο πολιτικής - οικονομικής οργάνωσης σ' έναν άλλο, την μείωση του συνεπαγόμενου κόστους της προσαρμογής για τις πλέον αδύναμες κοινωνικές ομάδες και την δημιουργία διατηρήσιμων ανταγωνιστικών οικονομικών πλεονεκτημάτων. Ο θεμελιώδης στόχος λοιπόν είναι όχι απλώς να προκύψουν οι απαραίτητες οικονομικές δομές αλλά να επιτευχθεί οικονομική αποτελεσματικότητα με όρους κοινωνικής δικαιοσύνης.

7.3.11. Κωνσταντίνος Χαζάκης, “Κρίσιμες πτυχές της διάδρασης της Ομάδας των Οκτώ πιο ανεπτυγμένων χωρών με τους διεθνείς οικονομικούς οργανισμούς”, στον συλλογικό τόμο, “Διεθνής πολιτική Οικονομία: Θεωρία, δομή και προκλήσεις”, Ινστιτούτο Διεθνών Οικονομικών Σχέσεων και Ανάπτυξης, Χ. Τσαρδανίδης - Α. Κόντης, (επιμέλεια) 2012, Εκδόσεις Παπαζήσης, Αθήνα σελ 173-192.

Στόχος της έρευνας είναι ν' απαντήσει σε δύο βασικά ερωτήματα: Πρώτον, υπάρχει σύγκλιση ή απόκλιση των αρχών που διέπουν τη διακρατική συνεργασία της Ομάδας των Οκτώ με αυτές που πλοηγούν τη λειτουργία των Διεθνών Οικονομικών

Οργανισμών; Δεύτερον, εάν υπάρχει σύγκλιση, (ή και ταύτιση), αρχών, ποιο είναι το εύρος επιρροής του αναδύμενου αξιακού υπόβαθρου στις κανονιστικές ρυθμίσεις / υιοθετούμενες πρακτικές σε κύριες θεματικές περιοχές της Παγκόσμιας Οικονομίας, όπως η οικονομική ανάπτυξη και η νομισματική σταθερότητα και ποια είναι η επιρροή επί του πλαισίου κατανόησης των σχέσεων αιτιότητας που διαμορφώνουν τις πεποιθήσεις των οικονομικών δρώντων;

Η έρευνα εδράζεται στην ενδελεχή μελέτη των στοχοθετήσεων/δράσεων των ετήσιων διασκέψεων κορυφής της Ομάδας των Επτά/Οκτώ πιο Ανεπτυγμένων κρατών σε θεματικές περιοχές λειτουργίας τεσσάρων Διεθνών Οικονομικών Οργανισμών δηλαδή της Διεθνούς Τράπεζας Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης, του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου, του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου, (ή της πρόδρομης μορφής του που ήταν η Γενική Συμφωνία Δασμών και Εμπορίου, αν και δεν ήταν Διεθνής Οργανισμός) και του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης, στη χρονική περίοδο 1975-2007.

Οι κυριότερες διαπιστώσεις που προκύπτουν από την ανάλυση είναι οι εξής: Πρώτον, δεν αρκεί η κατανόηση των τεχνικών πτυχών της διεθνούς οικονομικής αρχιτεκτονικής για τον προσδιορισμό των πρωτογενών ελατηρίων διαμόρφωσης του κυρίαρχου υποδείγματος οικονομικής ανάλυσης καθώς οι εκροές/ενέργειες των δρώντων απορρέουν πρωτίστως από πολιτικές αποφάσεις. Η ιδεολογική/λειτουργική ανωτερότητα του κυρίαρχου νεοκλασικού υποδείγματος στηρίζεται σε συγκεκριμένες υποθέσεις που δεν αμφισβητούνται παρά τις αλληπάλλληλες χρηματοοικονομικές κρίσεις. Δεύτερον, η συλλογική οικονομική προθετικότητα και η σχηματιζόμενη απ' αυτήν ταυτότητα ομάδας των βασικών διαμορφωτών του περιεχομένου της διεθνούς οικονομικής διακυβέρνησης δεν αφορά τον επαναπροσδιορισμό των όρων συμμετοχής όλων των δρώντων στο Διεθνές οικονομικό σύστημα αλλά τη δημιουργία συγκεκριμένων όρων εισδοχής/απόρριψής τους απ' αυτό. Με αυτόν τον τρόπο προκύπτει το «κλείδωμα», (lock-in), συγκεκριμένων οικονομικών ιδεών-μεταρρυθμίσεων στα εθνικά οικονομικά συστήματα λήψης αποφάσεων, με την κανονικοποίηση νομών/πρακτικών σε διαφορετικές θεματικές περιοχές οικονομικής δράσης. Σκοπός λοιπόν είναι η επιμήκυνση του κύκλου ζωής/λειτουργίας του νεοκλασικού υποδείγματος ανάλυσης και η νοηματοδότηση των στρατηγικών παροχής δημοσίων αγαθών με βάση τις προτεραιότητες που αυτό θέτει. Τρίτον, χρειάζεται γόνιμη διάδραση των βασικών υποδειγμάτων για τα Διεθνή Οικονομικά Καθεστώτα, προκειμένου να αναδειχθούν οι μέθοδοι και τα όρια επιρροής της

νεοκλασικής οικονομικής συναίνεσης στη διεθνή οικονομική δομή και σε ειδικές θεματικές περιοχές όπως η οικονομική ανάπτυξη.

7.3.12. K. Hazakis, “Key conditions for the effectiveness of Special Economic Zones in regional development: Opportunities and challenges for Thrace”, in P. Sklias - N. Tzifakis (editors), “Greece’s Horizons: Reflecting on the country’s assets and capabilities”, Springer publications, Institute Karamanlis, 2013, ISBN 978-3-642-34533-3, pages 237-247.

Στόχος του άρθρου είναι η ανάδειξη των παραγόντων για την επιτυχή δημιουργία ειδικής οικονομικής ζώνης στην Θράκη για την μεγιστοποίηση της περιφερειακής οικονομικής ανάπτυξης. Αρχικά αναλύονται τα θεσμικά και οργανωτικά προβλήματα δημιουργίας ενώ κατόπιν προσδιορίζεται το βέλτιστο οργανωτικό μοντέλο λειτουργίας της ζώνης καθώς και το περιεχόμενο των αναγκαίων κινήτρων με βάση την θεσμική μεθοδολογική προσέγγιση. Στόχος είναι να μεγιστοποιηθούν τα αναπτυξιακά οφέλη για τη περιφέρεια ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης και όχι να δημιουργηθεί μία οικονομική ζώνη έντασης χρήσης ανειδίκευτου εργατικού δυναμικού.

7.3.13. Κωνσταντίνος Ι. Χαζάκης, Η κρίση της Οικονομικής Διακυβέρνησης της Ευρωζώνης και οι επιπτώσεις της στην διαχείριση του Ελληνικού Δημόσιου Χρέους, στο « Η Ελληνική Οικονομία από την ONE στο Μηχανισμό Στήριξης» Επιμέλεια: Παντελής Σκλιάς – Σπύρος Ρουκανάς, (Οκτώβριος 2014), 339-362

Η ισχυρή κρίση χρέους της Ευρωζώνης έχει άμεσες και ουσιαστικές συνέπειες όχι μόνον στην εύρυθμη πορεία της Ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης αλλά και στην μακροοικονομική ανάπτυξη και σταθερότητα των συμμετεχόντων Ευρωπαϊκών κρατών. Επιπρόσθετα, θέτει σε αμφισβήτηση τον ρόλο των ισχυρόνων οικονομικών θεσμών ως κατάλληλων μέσων διαχείρισης συλλογικών οικονομικών αγαθών όπως είναι η Ευρωπαϊκή οικονομική ανάπτυξη.

Το άρθρο εφαρμόζει την μεθοδολογική προσέγγιση της θεσμικής οικονομικής υπογραμμίζοντας ότι η παρούσα κρίση χρέους έχει συστημικό χαρακτήρα και άρα δεν οφείλεται αποκλειστικά σε αστοχίες εθνικής μακροοικονομικής στρατηγικής. Τούτο σημαίνει ότι η μακροπρόθεσμη λύση στο Ελληνικό πρόβλημα χρέους πρέπει

να εδράζεται όχι μόνον στην δημοσιονομική εξυγίανση αλλά και στην διατηρήσιμη οικονομική ανάπτυξη προϋποθέτοντας ουσιαστικές αλλαγές στο περιεχόμενο και στην στρατηγική της Ευρωπαϊκής οικονομικής διακυβέρνησης.

7.3.14. D. Kyrkilis- G. Makris - K. Hazakis, 2016, Economic crisis and national economic competitiveness: Does labor cost link the two? The case of the south Eurozone states, in A. Karassavoglou (ed), Economic crisis, development and competitiveness in south east Europe, Springer publications, pages 23-39

Το άρθρο θεωρεί ότι δεν αρκεί η μείωση του μοναδιαίου κόστους εργασίας για την βελτίωση της ανταγωνιστικότητας σε μία χώρα. Όπως έχει επισημάνει και ο Kaldor ήδη από την δεκαετία του 1970, υπάρχουν και άλλοι παράγοντες που προσδιορίζουν την αναβάθμιση των διεθνώς εμπορεύσιμων αγαθών υπηρεσιών μίας οικονομίας και μάλιστα χωρίς να οδηγούν σε επιδείνωση των όρων ευημερίας των εργαζομένων. Η έρευνα επίσης καταδεικνύει ότι η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας στηριζόμενη μονομερώς στην πολιτική της εσωτερικής υποτίμησης διευρύνει την εισοδηματική ανισότητα στις υπό δημοσιονομική προσαρμογή χώρες της ευρωζώνης.

7.3.15. K. Hazakis, 2016, The economic governance crisis in the Eurozone and its implications for the management of Greece's public debt, in Sklias - Roukanas, The Greek political economy, Wilfred Martens Centre for European studies, Eburon, Delft, pages 269-285

Παρά την εφαρμογή μεταρρυθμίσεων όπως το μεταρρυθμιστικό εξάπτυχο (Six pack), το Ευρωπαϊκό εξάμηνο (ισχύει από την 1/1/2011) και το Europlus (συμφωνήθηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στις 24-25 Μαρτίου 2011) παραμένουν αναπάντητα τα ακόλουθα ερωτήματα:

A. Τι πραγματικά θα συμβεί εάν μία χώρα προβεί σε άτακτη χρεωκοπία εντός της ευρωζώνης?

B. Πώς μπορεί ουσιαστικά η ΕΟΔ να στηρίζει δημοσιονομικά μία χώρα μέλος της ευρωζώνης που τελεί υπό συνθήκες πτώχευσης για μεγάλο χρονικό διάστημα και ταυτόχρονα να εφαρμόζονται οι κανόνες για μη διάσωση (no-bail out)?

Γ. Πώς αντιμετωπίζει η ΕΟΔ τη μακροπρόθεσμη κρίση ρευστότητας και φερεγγυότητας μίας χώρας μέλους της ευρωζώνης με διαρθρωτική ύφεση σεβόμενη

ταυτόχρονα τους αυστηρότερους δημοσιονομικούς κανόνες που ισχύουν από το 2012?

Δ. Τι μπορεί εν τέλει να πράξει η ΕΟΔ όταν αντίθετα με την μακροοικονομική θεωρία, οι εθνικοί αυτόματοι σταθεροποιητές δεν λειτουργούν ούτε προβλέψιμα ούτε αποτελεσματικά και όταν οι δημοσιονομικοί πολλαπλασιαστές εντείνουν περαιτέρω τις αστοχίες μακροοικονομικής προσαρμογής?

Στο άρθρο επιχειρείται η κριτική αξιολόγηση της πραξολογίας της ΕΟΔ στην διαχείριση της Ελληνικής κρίσης χρέους στην περίοδο Οκτωβρίου 2009 - Νοεμβρίου 2013 με βάση την θεσμική οικονομική προσέγγιση. Το συμπέρασμα είναι ότι η Ελληνική οικονομία υπέστη βίαιη προσαρμογή των μακροοικονομικών και παραγωγικών της δομών, προκειμένου να εξισορροπήσει τα θεμελιώδη κενά των εθνικών μακροοικονομικών λογαριασμών και να καταστεί βιώσιμο το δημόσιο χρέος. Το αποτέλεσμα ωστόσο ήταν κυρίως η ονομαστική σύγκλιση συγκεκριμένων μακροοικονομικών μεγεθών (για παράδειγμα πληθωρισμός, πρωτογενές πλεόνασμα) και η αδυναμία αναδιάταξης των βασικών συνιστωσών της οικονομικής ανάπτυξης καθώς το εγχείρημα της σοκ-θεραπείας υπό την αιγίδα της επιτροπής εποπτείας ούτε απομάκρυνε οριστικά τον δημοσιονομικό κίνδυνο, ούτε έθεσε τις βάσεις διατηρήσιμης, εξωστρεφούς και ανταγωνιστικής εθνικής ανάπτυξης.

Η προσπάθεια πλήρους νομισματικής ένωσης με πρωτόλεια μορφή δημοσιονομικού συντονισμού, εμβρυακή μακροοικονομική συνεργασία και πειραματική παρέμβαση – διόρθωση των ασύμμετρων διαταραχών δημιούργησε τις προϋποθέσεις για την κρίση χρέους στην ευρωζώνη εντείνοντας την οικονομική αβεβαιότητα και διευρύνοντας τον χρονικό ορίζοντα υπέρβασης των μακροοικονομικών ανισορροπιών. Είναι εμφανές ότι η ΕΟΔ θεώρησε λανθασμένα ότι η κρίση χρέους είναι αποκλειστικά κρίση ρευστότητας και δημοσιονομικής προσαρμογής και όχι κρίση μοντέλου οικονομικής ανάπτυξης και χρονικής ασυμβατότητας μεταξύ της παρέμβασης των ευρωπαϊκών θεσμών και της δυναμικής τόσο των αγορών κεφαλαίου όσο και των εθνικών μακροοικονομικών ισορροπιών. Αν και το άρθρο 125 της ευρωπαϊκής συνθήκης απαγόρευε την δυνατότητα διάσωσης (bailout), προκρίθηκε συγκεκριμένο πλαίσιο χρηματοδότησης που είχε όμως πέντε θεμελιώδη λάθη:

Πρώτον, ενέτασσε στον μηχανισμό στήριξης έναν μη ευρωπαϊκό εταίρο υποβαθμίζοντας τις αρχές της κοινοτικής αλληλεγγύης και της ενδοπεριφερειακής

συνεργασίας που αποτελούν θεμελιώδεις πυλώνες της ευρωπαϊκής οικονομικής ολοκλήρωσης δημιουργώντας λανθασμένα μηνύματα σε τρίτους για την συνοχή και τις δυνατότητες του μηχανισμού λήψης αποφάσεων της ευρωζώνης. Αντί λοιπόν να ληφθούν πρωτοβουλίες για την ενίσχυση της ΕΟΔ τον Οκτώβριο του 2009 προτιμήθηκε η συγκάλυψη των αδυναμιών και η παράταση της μεταρρυθμιστικής αδράνειας της ΕΟΔ με την συνδρομή του ΔΝΤ.

Δεύτερον, η οικονομική αβεβαιότητα και το αυξημένο για την ΕΟΔ συναλλακτικό κόστος για την κρίση χρέους είναι απόρροια των αστοχιών πρόβλεψης της επιτροπής εποπτείας για τη Ελλάδα που οδήγησαν στην ανασκευή της πρώτης συμφωνίας χρηματοδότησης (Μάιος 2010) μόλις 13 μήνες μετά την εφαρμογή της αλλά και στην αποδοχή του ΔΝΤ ότι δεν υπάρχει βιωσιμότητα του Ελληνικού χρέους ακόμη και μετά την δεύτερη συμφωνία χρηματοδότησης. Επιπρόσθετα, η αστοχία μακροοικονομικών προβλέψεων δεν δημιούργησε μόνον αρνητικές προσδοκίες στις αγορές κεφαλαίου αλλά λειτούργησε αρνητικά για την προοπτική εξόδου της Ελλάδας από το πλαίσιο στήριξης ενισχύοντας προβλήματα φερεγγυότητας και αξιοπιστίας που είναι κομβικής σημασίας στην διαχείριση θεμάτων χρέους.

Τρίτον, υπήρξε υπερβολική εστίαση του μηχανισμού στήριξης στο δημοσιονομικό κενό και στην ανακεφαλαιοποίηση των εγχώριων πιστωτικών ιδρυμάτων ενώ αγνοήθηκε η ανάγκη κάλυψης του αναπτυξιακού χρηματοδοτικού κενού που είναι όρος εκ τω ουκ άνευ για την παραγωγική ανάταξη της ελληνικής οικονομικής δομής και την επίτευξη διατηρήσιμων ρυθμών οικονομικής μεγέθυνσης.

Τέταρτον, παραβλέφθηκαν οι επιπτώσεις της απότομης δημοσιονομικής προσαρμογής όχι μόνο στο πρόγραμμα των δημοσίων επενδύσεων αλλά και στα έσοδα των ασφαλιστικών ταμείων με ανάλογη επιβάρυνση των πρωτογενών δαπανών του τακτικού προϋπολογισμού.

Πέμπτον, η εποπτεία έκρινε ότι οι διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις μπορούν να προκαλέσουν σε μικρό χρονικό διάστημα προϋποθέσεις δημιουργικής καταστροφής Σουμπετεριανού τύπου και να ανατάξουν την παραγωγική δομή χωρίς τις παρελθούσες θεσμικές και αγοραίες στρεβλώσεις που διαμορφώνουν την τιμή του προϊόντος αρκετά υψηλότερα από το οριακό κόστος παραγωγής. Ωστόσο, οι μεταρρυθμίσεις πλοηγούν θετικές εξωτερικότητες και λειτουργούν αυτόματα σε ώριμες κεφαλαιοκρατικές οικονομίες με αποτελεσματικές οικονομικές δομές και

θεσμική αποτελεσματικότητα ενώ αντιθέτως δεν παράγουν προσδιορισμένες και προβλέψιμες εκροές σε πελατειακές μορφές οργάνωσης πολιτικού συστήματος όπως το Ελληνικό, που προέκρινε μεταπρατική οικονομική διάρθρωση, μεγιστοποιώντας προσωποπαγή συστήματα πολιτικής διαμεσολάβησης.

Συμπερασματικά, η αντιαναπτυξιακή τετραλογία που αφορά την υπέρμετρη άμεση/έμμεση φορολογία σε περίοδο ύφεσης, την “εσωτερική υποτίμηση” εισοδημάτων (και όχι τιμών βασικών ειδών διατροφής και υπηρεσιών ενέργειας), την εκτροπή πόρων αποκλειστικά για την κεφαλαιακή στήριξη των πιστωτικών ιδρυμάτων (χωρίς μέριμνα για την κάλυψη μέρους του αναπτυξιακού κενού) και την θεσμική αδράνεια, εγγυώνται δημοσιονομική ισορροπία λόγω αυστηρής οριοθέτησης των δημοσίων δαπανών και απομύζησης του εναπομείναντος πλούτου των ιδιωτών, ταυτόχρονα όμως καθιστούν απαγορευτική οποιαδήποτε άρθρωση οδηγών ανάπτυξης στην ελληνική οικονομία.

7.3.16. Κ. Ι. Χαζάκης, 2017, Η Διατλαντική εταιρική σχέση εμπορίου και επενδύσεων: Αξιολόγηση των στόχων και των αναμενόμενων επιπτώσεων της συμφωνίας, στο τιμητικό τόμο για τον Καθηγητή Π. Ιωακειμίδη, Ευρωπαϊκή ολοκλήρωση: οι πολλαπλές κρίσεις και οι προκλήσεις του μέλλοντος, (επιμέλεια Σουζάνα Βέρνυ-Αντώνης Κόντης), Παπαζήσης, σελίδες 659-684.

Η υπό διαπραγμάτευση Διατλαντική εταιρική σχέση εμπορίου και επενδύσεων δεν αποτελεί ένα ακόμη εγχείρημα άρθρωσης ζώνης ελεύθερου εμπορίου σε διμερές επίπεδο αλλά συνιστά πολυδιάστατη προσπάθεια εμβάθυνσης και διεύρυνσης των εμπορικών ροών μεταξύ ΗΠΑ και ΕΕ με μακροπρόθεσμες συνέπειες για το διεθνές εμπορικό σύστημα.

Στην Ασία, η πρωτοβουλία για την εταιρική σχέση στον ειρηνικό ωκεανό (Transpacific partnership) μεταξύ των ΗΠΑ και χωρών του Ειρηνικού αποσκοπεί στην βελτίωση των όρων εμπορίου και επενδύσεων μεταξύ των εμπλεκόμενων χωρών ενώ η περιφερειακή εταιρική οικονομική σχέση της ανατολικής Ασίας, (Regional comprehensive economic partnership of East Asia) μεταξύ των κρατών ASEAN και χωρών του Παγκοσμίου οργανισμού εμπορίου στοχεύει στην ισχυροποίηση της περιφερειακής ροής εμπορίου και αγαθών. Η φιλελευθεροποίηση του διατλαντικού εμπορίου που επιδιώκεται διαμέσου της διατλαντικής εταιρικής σχέσης (transnational

trade and investment partnership και εφεξής ΔΕΣΕΕ) είναι το τρίτο μεγάλο εγχείρημα και έχει ως συμβαλλόμενα μέρη την Ευρωπαϊκή Ένωση και τις ΗΠΑ.

Στόχος της συμφωνίας θα είναι η μείωση των δασμολογικών και των μη δασμολογικών εμποδίων μεταξύ των δύο εταίρων και άρα η αύξηση του εμπορίου και των επενδύσεων σε διάφορες θεματικές περιοχές της οικονομίας. Οποιαδήποτε λοιπόν προσπάθεια κατανόησης του περιεχομένου και των πρωτογενών ελατηρίων συγκρότησης της ΔΕΣΕΕ δεν μπορεί να λάβει χώρα εάν αγνοηθούν τα ειδικά γνωρίσματα του διεθνούς και του περιφερειακού εμπορίου και της διακρατικής οικονομικής συνεργασίας σε θέματα εμπορίου καθώς και οι αδυναμίες φιλελευθεροποίησης του εμπορίου στα πλαίσια του τελευταίου γύρου διαπραγματεύσεων της Doha.

Η υπό σχεδίαση ΔΕΣΕΕ είναι πολύ-θεματική συμφωνία καθώς εκτείνεται σε πολλές θεματικές περιοχές της διμερούς διακρατικής οικονομικής συνεργασίας άρα δεν είναι απλώς μία συμφωνία για μείωση δασμολογικών και μη δασμολογικών εμποδίων αλλά μία συμφωνία που αφορά πρότυπα και κανόνες στο εμπόριο και αναμένεται να επηρεάσει τόσο τις διαπραγματεύσεις εντός του ΠΟΕ όσο και τα ειδικά γνωρίσματα των διεθνών εμπορικών συναλλαγών μεταξύ των υπό διαμόρφωση μέγα-εμπορικών μπλοκ της Ασίας, του Ειρηνικού και της Λατινικής Αμερικής. Τέλος, δεν είναι μία στατική συμφωνία καθώς προβλέπει μηχανισμούς συνεχούς διαβούλευσης και επιτήρησης προκειμένου να ανταποκριθεί στις συνεχώς μεταλλασσόμενες οικονομικές δομές. Σε αυτήν την κατεύθυνση αποσκοπεί η συγκρότηση επιτροπών και οργάνων που θα επιβλέπουν την τήρηση της και θα προτείνουν μέσω αδιάλειπτης διαβούλευσης, μέτρα βελτίωσης της.

Η μελέτη επιχειρεί την κριτική αξιολόγηση της υπό διαπραγμάτευση συμφωνίας αναδεικνύοντας σημαντικές πτυχές της συλλογιστικής της αλλά και καταγράφοντας τις αναμενόμενες θετικές και αρνητικές εκροές της διακρατικής συνεργασίας για την διεθνή οικονομία και την οικονομική ανάπτυξη.

7.3.17. Konstantinos J. Hazakis, 2018, The expansionary fiscal consolidation theorem in doubt: Its tragic implications and why it should be avoided, (σε συλλογικό τόμο), The expansionary fiscal consolidation theorem in doubt: Its tragic implications and why it should be avoided, in Spyros Roukhanas et al., The political economy of development in south eastern Europe, Springer, pages, 3-16.

Το κείμενο αναλύει τις αρνητικές επιπτώσεις του θεωρήματος της επεκτατικής δημοσιονομικής λιτότητας στην οικονομική ανάπτυξη και στην διανομή εισοδήματος στην χρονική περίοδο 2010-2016. Προτείνεται εναλλακτικό υπόδειγμα δημοσιονομικής προσαρμογής με συγκεκριμένα στάδια εφαρμογής που εδράζεται στην δημιουργία πυλώνων εξωστρεφούς αναπτυξιακής μεγέθυνσης.

7.3.18. Konstantinos J. Hazakis, 2019, The third Hellenic economic adjustment program: success story of macroeconomic stabilization or failed story of economic growth restoration? σε συλλογικό τόμο, V. Vlahos - A. Bitzenis, European Union, post crisis: challenges and prospects for growth, Springer, pages, 183-206.

Long term economic adjustment without growth delivers economic stagnation. Analyzing the Hellenic adjustment effort, it becomes evident that fiscal consolidation attains primary surpluses while it leaves public debt at non-sustainable levels. The terms of the economic consolidation program in Greece do not favor structural and real convergence to euro area average but mainly target nominal convergence with Eurozone economies. Excessive direct and indirect taxation, internal devaluation of incomes, institutional inertia on critical growth issues, and public expenditure contraction undermine real economic adjustment.

7.3.19. Κ. Χαζάκης, 2019, Οι διμερείς οικονομικές σχέσεις ΕΕ-ΗΠΑ, Διάρθρωση, προβλήματα, προοπτικές στο Μπλαβούκος – Μπουραντώνης - Τσάκωνας (επιμ), Εξωτερικές σχέσεις της ευρωπαϊκής ένωσης, εκδόσεις Σιδέρης, σελ 53-72.

Το κεφάλαιο αναλύει τις διμερείς οικονομικές σχέσεις ΕΕ-ΗΠΑ στο σύγχρονο διεθνές οικονομικό σύστημα. Αναδεικνύονται τα ειδικά χαρακτηριστικά γνωρίσματα των διμερών σχέσεων, και τα σημεία σύγκλισης-απόκλισης των θέσεων διεθνούς οικονομικής πολιτικής των δύο μερών. Το άρθρο προσδιορίζει τις αναγκαίες στρατηγικές πρωτοβουλίες που χρειάζονται προκειμένου να ενδυναμωθούν και να οριοθετηθούν εκ νέου οι ευρω-ατλαντικές οικονομικές σχέσεις επ' αμοιβαία ωφέλεια των δύο μερών.

Ο φόβος να αναβιώσει οριστικά η νέο-μερκαντιλιστική αντίληψη διεξαγωγής του διεθνούς εμπορίου μεταξύ των τριών εμπορικών μέγα-μπλοκ είναι υπαρκτός εάν οι

περιφερειακές συμφωνίες και οι διαμορφούμενοι όροι του διεθνούς εμπορίου δεν κατατείνουν στην ενίσχυση του ΠΟΕ αλλά επιδιωχθεί η σταθερότητα και η προβλεψιμότητα των όρων του διεθνούς εμπορίου μέσω της επιβολής κανόνων από τους ισχυρούς οικονομικά δρώντες. Σε μία τέτοια περίπτωση, η ισχυροποίηση των διμερών εμπορικών συναλλαγών με περιφερειακές συμφωνίες ελεύθερου εμπορίου δεν θα διευκολύνει την φιλελευθεροποίηση του εμπορίου αλλά θα δημιουργήσει συνθήκες εκτροπής εμπορίου προς όφελος των συμμετεχόντων στις συμφωνίες και εις βάρος των μη εμπλεκόμενων τρίτων, υποβαθμίζοντας το περιεχόμενο και την μορφή του διεθνούς εμπορικού συστήματος.

Παραμένει λοιπόν αναπάντητο το ερώτημα εάν η ΔΕΣΕΕ θα έχει ανοικτές δομές και θα μπορεί να ενσωματώσει και άλλες χώρες ή θα εξελιχθεί σε περικλειστη οικονομική ζώνη εντείνοντας τις αντιπαραθέσεις για ζωτικό οικονομικό χώρο που στο παρελθόν οδήγησαν σε γεωπολιτικές και στρατιωτικές αντιπαραθέσεις. Επιπρόσθετα, ακόμη και εάν η υλοποίηση της συμφωνίας ενισχύσει και δεν ποδηγετήσει τις διεθνείς διαπραγματεύσεις για την φιλελευθεροποίηση του διεθνούς εμπορίου θα πρέπει να αντιμετωπιστούν ζητήματα όπως η ασφάλεια του καταναλωτή, η τήρηση των περιβαλλοντικών κανόνων στην διασυνοριακή κίνηση προϊόντων, η δημιουργία προτύπων που θα σέβονται τις εργασιακές συνθήκες, οι μεταβατικές περίοδοι για όλα τα "ευαίσθητα γεωργικά και βιομηχανικά προϊόντα", η υπέρβαση περιορισμών σε επενδυτικά θέματα (κυρίως ζητήματα συμμετοχής στο μετοχικό κεφάλαιο). Τέλος, η Διατλαντική σχέση εμπορίου και επενδύσεων πρέπει να επιτύχει σημαντικό άνοιγμα της αγοράς δημοσίων συμβάσεων των ΗΠΑ σε όλα τα επίπεδα της κυβέρνησης, έτσι ώστε οι ευρωπαϊκές επιχειρήσεις, και ιδιαίτερα οι μικρές και μικρομεσαίες να μπορούν να υποβάλλουν προσφορές για τις δημόσιες συμβάσεις στους τομείς των κατασκευών, των μεταφορών και της ενέργειας. Ποιες είναι λοιπόν οι προϋποθέσεις επιτυχίας της ΔΕΣΕΕ?

α) Οι ρυθμίσεις και οι μηχανισμοί της συμφωνίας θα πρέπει να επιτύχουν εμφανή μείωση του συναλλακτικού κόστους στις διμερείς συναλλαγές και ελαχιστοποίηση της αβεβαιότητας της διεθνούς οικονομικής πολιτικής στα εθνικά συστήματα λήψης αποφάσεων των εμπλεκόμενων μερών. Έτσι, βελτιώνονται τα περιθώρια τήρησης των συμφωνηθέντων ακόμη και υπό την έλευση απρόβλεπτων δυσμενών επιρροών του Διεθνούς οικονομικού περιβάλλοντος.

β) Η επιτυχία επίσης εξαρτάται από την βελτίωση του ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος που επιφέρει η εντατικοποίηση του διατλαντικού ενδοεταιρικού εμπορίου, οι οικονομίες κλίμακας / σκοπού που δημιουργούν λειτουργικά συστήματα αριστοποίησης της παραγωγής σε τομείς αιχμής και η επίτευξη οικονομιών συμπλέγματος (clustering) με διακλαδική ολοκλήρωση και ανάλογες λειτουργικές / οργανωτικές συνέργιες σε κλάδους έντασης χρήσης τεχνολογίας.

γ) Απαραίτητος όρος επιτυχίας είναι και η εφαρμογή αποτελεσματικού μηχανισμού επιτήρησης κι ελέγχου των συμφωνηθέντων ώστε να ελαχιστοποιούνται τα φαινόμενα απόκλισης από τις αρχές-νόρμες της συμφωνίας.

δ) Πρέπει να υπάρχει αποτελεσματικός μηχανισμός αντιμετώπισης των αρνητικών επιπτώσεων που μπορούν να προκύψουν υπό συγκεκριμένες συνθήκες για το εργατικό δυναμικό τομέων οικονομικής δράσης έντασης χρήσης εργατικού δυναμικού και μεσαίας τεχνολογίας.

ε) Τέλος, η μακροχρόνια ισχύς της συμφωνίας κρίνεται κι από την αποδοχή των βασικών αρχών της ως ιδεολογικά και λειτουργικά ανώτερων συγκριτικά με άλλες προταθείσες εναλλακτικές εμπορικές πολιτικές.

Όπως σε κάθε διακρατική συνεργασία και συμφωνία η πολιτική βούληση και η αξιοπιστία υλοποίησης θα διαδραματίσουν σοβαρό ρόλο στην έκβαση της προσπάθειας και άρα απαιτείται ενίσχυση όλων των παραγόντων και μηχανισμών που μπορούν να ενισχύσουν την συλλογική προθετικότητα για διασυννοριακή ευρώ-ατλαντική εμπορική ολοκλήρωση.

7.3.20. Konstantinos J. Hazakis, 2022, An Odyssey with a happy end? Growth challenges, successes and failures of Greece during covid-19 era, In “Modeling economic growth in contemporary Greece: The role of changing economic and industrial contexts”, edited by Vasileios Vlachos, Aristidis Bitzenis and Bruno Sergi, Emerald publications, “Entrepreneurship and Global Economic Growth” series, <https://books.emeraldinsight.com/page/series-detail/Entrepreneurship-and-Global-Economic-Growth/>, pages 29-44

Η ελληνική δημοσιονομική εξυγίανση της περιόδου 2009 -2018 επιτεύχθηκε εις βάρος των οδηγών οικονομικής ανάπτυξης και με υψηλό κοινωνικό κόστος. Η

μακροοικονομική σταθεροποίηση πέτυχε την ονομαστική σύγκλιση σε συγκεκριμένα μακροοικονομικά μεγέθη με την ευρωζώνη αλλά οδήγησε σε δραματική επιδείνωση των δεικτών φτώχειας και ανεργίας.

Το άρθρο μελετά τις αναπτυξιακές προκλήσεις για την Ελλάδα μετά την πανδημία covid-19 τον Μάρτιο του 2020. Από θεσμικής απόψεως η μείωση του συναλλακτικού κόστους, η επίτευξη εμπιστοσύνης των δρώντων στο σύστημα λήψης οικονομικών αποφάσεων κι η βελτίωση της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής είναι αβέβαιες εάν δεν προσδιοριστούν μακροοικονομικές πολιτικές εξωστρεφούς οικονομικής ανάπτυξης παράλληλα με μείωση του ονομαστικού ύψους του δημόσιου χρέους.

7.4. ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΣΥΝΕΔΡΙΩΝ ΜΕ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΙ ΚΡΙΤΕΣ

7.4.1. Κ. Χαζάκης, "Reforming International Economic Policy Coordination: Group-8 Economic Summits as a case study", Α' Πανελλήνιο Συνέδριο Διεθνούς Πολιτικής οικονομίας με θέμα "Από την Διεθνή Πολιτική Οικονομία στην Παγκόσμια Πολιτική Οικονομία", Αθήνα, Σεπτέμβριος 2003, σελ. 34, (Πρακτικά συνεδρίου).

Το κείμενο επιχειρεί ν' αξιολογήσει τα κυριότερα εμπόδια που αναφέρονται στον διεθνή συντονισμό-συνεργασία των οικονομικών πολιτικών εντός της Ομάδας των οχτώ πιο ανεπτυγμένων χωρών. Αρχικά, γίνονται οι απαραίτητες εννοιολογικές διευκρινήσεις προκειμένου να αποσαφηνιστεί η συγκεκριμένη μορφή διακρατικής οικονομικής συνεργασίας στο σύγχρονο διεθνές οικονομικό σύστημα και να υπογραμμιστούν τα βασικά γνωρίσματά της. Κατόπιν, επιχειρείται η σύνδεση της κριτικής αξιολόγησης με συγκεκριμένες προσπάθειες οικονομικού συντονισμού, (Βόννη, Plaza), προκειμένου να προσδιοριστούν οι διασυνδέσεις των δυστοκιών της διακρατικής οικονομικής συνεργασίας. Το βασικό συμπέρασμα της έρευνας είναι ότι απαιτείται οργανωμένη, συνεχής και προγραμματισμένη υλοποίηση των μακροοικονομικών πολιτικών των ισχυρότερων χωρών προκειμένου ν' αρθρωθούν λειτουργικά διεθνή οικονομικά καθεστώτα με ισχυρή νομιμοποίηση και διευρυμένα περιθώρια αντιμετώπισης των αρνητικών εκροών από ασύμμετρες οικονομικές διαταραχές του διεθνούς οικονομικού συστήματος.

7.4.2. Κ. Χαζάκης, "Shaping a new agenda of sustainable development for poor countries: The contribution of Group-8 Economic Summits", Second Pan-Hellenic conference on International Political Economy, Athens, 16-18 September 2005, 88 pages, Πρακτικά Συνεδρίου.

Η μελέτη εξετάζει τις πρωτοβουλίες της Ομάδας των Οκτώ πιο ανεπτυγμένων χωρών (Group-8) για την βελτίωση των όρων οικονομικής ανάπτυξης και για την μείωση του διεθνούς χρέους των λιγότερο ανεπτυγμένων κρατών. Πιο συγκεκριμένα, αξιολογείται το σύνολο των δράσεων της ομάδας των Οκτώ, τόσο μεμονωμένα (στα πλαίσια των αποφάσεων των Ετήσιων Διασκέψεων Κορυφής), όσο και σε συνεργασία με το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο και την Διεθνή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (για παράδειγμα η γνωστή "Heavily Indebted Poor Countries Initiative").

Η ενδελεχής ανάλυση προσδιορίζει δύο βασικές περιόδους της δράσης της Ομάδας των Οκτώ στην Θεματική περιοχή του χρέους των Αναπτυσσομένων κρατών. Η πρώτη περίοδος (1975-1988) χαρακτηρίζεται από την συνεχή διεύρυνση της αναπτυξιακής Ατζέντας της Ομάδας των Οκτώ, χωρίς ωστόσο να υπάρχει χρονικά προσδιορισμένη και μεθοδολογικά οριοθετημένη στρατηγική υλοποίησης συγκεκριμένων στόχων. Μετά το 1988, επιδιώκεται η ενθυλάκωση της αναπτυξιακής στοχοθέτησης σ' ένα διευρυμένο πλαίσιο καταπολέμησης της φτώχειας όπου πέραν της μείωσης του διεθνούς χρέους, προωθείται η διαρθρωτική προσαρμογή των οικονομιών των φτωχών χωρών στις νέες απαιτήσεις του διεθνούς οικονομικού συστήματος καθώς και η βελτίωση του μοντέλου διακυβέρνησής τους. Με βάση αναλυτικούς πίνακες καταγραφής της αναπτυξιακής βοήθειας αλλά και τους πίνακες διαχρονικής εξέλιξης των δεικτών εξυπηρέτησης χρέους, επισημαίνεται η υστέρηση των δράσεων της Ομάδας των Οκτώ ως προς τους αναπτυξιακούς στόχους του Ο.Η.Ε. Το βασικό συμπέρασμα της μελέτης είναι ότι η μείωση του διεθνούς χρέους δεν αρκεί για την βελτίωση της οικονομικής ευημερίας των λιγότερο ανεπτυγμένων χωρών αλλά πρέπει να συνδυαστεί με βελτίωση της εξαγωγικής τους βάσης, με νέους όρους δανεισμού, με διαρθρωτικές οικονομικές μεταρρυθμίσεις, και με δραστηριοποίηση των περιφερειακών οικονομικών οργανισμών παροχής αναπτυξιακής βοήθειας.

7.4.3. Κ. Χαζάκης, "From Rambouillet to Gleneagles: The Political Economy of International Monetary Cooperation in Group-Eight Economic Summits",

European Association for Evolutionary Political Economy, Bremen, 16-18 November 2005, 66 pages, Πρακτικά Συνεδρίου.

Το άρθρο εξετάζει την προσπάθεια της Ομάδας των Οχτώ πιο Ανεπτυγμένων χωρών να βελτιώσουν το πλαίσιο διεξαγωγής του Διεθνούς συντονισμού-συνεργασίας Οικονομικών Πολιτικών, προκειμένου να παρέχουν αποτελεσματικά οικονομική μεγέθυνση και νομισματική σταθερότητα. Για μεθοδολογικούς λόγους, διακρίνονται πέντε κύκλοι δραστηριοποίησης της Ομάδας των Οχτώ, (1975-1978, 1979-1984, 1985-1989, 1990-1994, 1995-2005) και εξετάζονται αναλυτικά οι συνιστώσες προσδιορισμού των πρωτοβουλιών διακρατικής αναπτυξιακής / οικονομικής συνεργασίας σε κάθε μία από τις προαναφερθείσες χρονικές περιόδους. Η αξιολόγηση της δράσης της Ομάδας των Οκτώ, αναδεικνύει σημαντικές επιτυχίες σε διάφορες θεματικές περιοχές του Διεθνούς Νομισματικού Συστήματος, (για παράδειγμα καθιέρωση αποτελεσματικών μηχανισμών εποπτείας των συμφωνηθέντων μακρό-οικονομικών στόχων σε συνεργασία με το Δ.Ν.Τ. ή η δημιουργία νέων μηχανισμών ενίσχυσης της Διεθνούς χρηματο-οικονομικής σταθερότητας), ωστόσο επισημαίνει και σημαντικά μειονεκτήματα της παρεμβατικής δράσης της Ομάδας των Οκτώ, ειδικά στις αγορές συναλλάγματος και στην ουσιαστική ανάσχεση των αρνητικών εκροών χρηματο-οικονομικών κρίσεων περιφερειακού χαρακτήρα. Στο κεφάλαιο των συμπερασμάτων, προτείνονται μέτρα για την αποτελεσματικότερη παρέμβαση της Ομάδας των Οκτώ σε διάφορες θεματικές περιοχές της Διεθνούς οικονομίας, ενώ τονίζεται η ανάγκη επαναπροσδιορισμού της προθετικότητας της ομάδας εντός ενός νέου γνωσιολογικού υπόβαθρου που θα λαμβάνει υπόψη τις νέες αναπτυξιακές απαιτήσεις του διεθνούς οικονομικού συστήματος.

7.4.4. Konstantinos Hazakis, “Technology Development and Innovation: Where do West Balkans stand?, International Conference, Management of International business and economic systems, 29-30 Σεπτεμβρίου 2007, Πρακτικά συνεδρίου, ISBN 978-960-87764-7-0 , σελ 690-704.

Το άρθρο αναλύει την διάδραση της τεχνολογικής πολιτικής με την οικονομική ανάπτυξη στα κράτη των δυτικών Βαλκανίων στην περίοδο 1990-2007. Αφού αναλύονται οι βασικές θεωρητικές προσεγγίσεις για την ανάλυση αυτής της διάδρασης, επισημαίνονται οι αδυναμίες που εμπόδισαν την μεγιστοποίηση των

οφελών από την επιχειρηματική καινοτομία και την τεχνολογική ανάπτυξη στα δυτικά Βαλκάνια. Με βάση την διαχρονική ανάλυση οικονομικών και τεχνολογικών δεικτών επισημαίνονται οι θεσμικοί και αγοραίοι παράγοντες που μειώνουν την διάχυση των τεχνολογικών επιτευγμάτων στην οικονομική ανάπτυξη των υπό εξέταση κρατών. Το κύριο συμπέρασμα είναι ότι χρειάζονται νέοι τρόποι βελτίωσης των συνεργιών μεταξύ όλων των δρώντων των επιχειρηματικών συστάδων καθώς και βελτίωση των μεθόδων εγκόλπωσης της αλλοδαπής τεχνολογίας στις εγχώριες παραγωγικές μονάδες.

7.4.5. K. Hazakis, 2009, Ethics in economic transition: A reconsideration of critical issues, 17th International Annual conference on marketing and business strategies for Central and Eastern Europe, Department of economics, Vienna University and Springer Publications, December 3-5, ISBN 978-3-9502045-8-2, pages 139-151.

Το άρθρο ερμηνεύει την διάδραση της οικονομικής ηθικής με την οικονομική ανάπτυξη υπό το πρίσμα της θεσμικής οικονομικής προσέγγισης. Τρία ερωτήματα απαντώνται. 1) Πώς αντιμετωπίζει η οικονομική ηθική το κενό συντονισμού στις οικονομικές συναλλαγές κατά την διαδικασία της οικονομικής μετάβασης. 2) Ποια είναι τα κριτήρια αξιολόγησης της οικονομικής πρακτικής σε θεσμικό επίπεδο και πώς προσδιορίζεται το πλέγμα κινήτρων-ποινών στην οικονομική πράξη. 3) Πώς επιτυγχάνεται η σύζευξη οικονομικής αποτελεσματικότητας και μέγιστης διάχυσης των οφελών της οικονομικής ανάπτυξης?

Το βασικό συμπέρασμα είναι ότι δεν αρκεί η ονομαστική, θεσμική και πραγματική μακροοικονομική σύγκλιση αλλά χρειάζεται νέος τρόπος διάδρασης των νορμών, των οικονομικών δομών και των εθνικά προσδιορισμένων οικονομικών στοχοθετήσεων προκειμένου να αντιμετωπιστούν βραχυπρόθεσμα οι ατέλειες της αγοράς και προκειμένου να υπάρξει μακροπρόθεσμα σύγκλιση της ατομικής και της συλλογικής οικονομικής προθετικότητας.

7.4.6. Κωνσταντίνος Χαζάκης, Η διάδραση κράτους-αγοράς στις υπό μετάβαση οικονομίες των δυτικών Βαλκανίων, International Conference on International Business, 22-23 May 2010, (editor V.A.Vlachos), ISBN 978-960-8396-57-9, University of Macedonia publications, pages 317-326.

Οι οικονομολόγοι στην προσπάθεια τους να προσδιορίσουν το περιεχόμενο του οικονομικού μετασχηματισμού με τα συνήθη εννοιολογικά/μεθοδολογικά εργαλεία, ερμήνευσαν την μετάβαση ως απλή κατ΄εξουχία της αγοράς έναντι του κράτους μ' εφαρμογή γνωστών σταδίων αναπτυξιακής οικονομικής, αλλά σύντομα ήρθαν αντιμέτωποι με το αδιέξοδο του τρίπτυχου «οικονομική πολυπλοκότητα, οικονομική αβεβαιότητα, αδυναμία προσαρμογής των οικονομικών δρώντων». Η προαναφερθείσα συλλογιστική διατρέχει και τις υπό μετάβαση οικονομίες της Νότιο-Ανατολικής Ευρώπης εξειδικευμένη σε δυο ερωτήματα:

A. Ποια είναι η σχέση της οικονομικής πολιτικής με την οικονομική αποτελεσματικότητα μετά την συστημική κατάρρευση του 1989;

B. Ποιοι είναι οι όροι προσδιορισμού των επιλογών των εθνικών συστημάτων λήψης οικονομικών αποφάσεων και συνακόλουθα υπάρχει ή όχι συμπτωτικότητα της ατομικής οικονομικής προθετικότητας με τις εθνικές θεσμικές στοχοθετήσεις και οικονομικές ιεραρχήσεις;

Σκοπός της έρευνας είναι ν' απαντήσει στα δυο αυτά ερωτήματα αναδεικνύοντας τις κρίσιμες πτυχές της δυναμικής διάδρασης κράτους – αγοράς στην Νότιο-ανατολική Ευρώπη, εδραιωμένη στην θεσμική μεθοδολογική οπτική. Η μεθοδολογία που χρησιμοποιείται είναι αυτή της θεσμικής σχολής, (North, Williamson) και τα επίπεδα ανάλυσης είναι τρία, (νόρμες, θεσμικές πρακτικές, μηχανισμοί παροχής συλλογικών οικονομικών αγαθών).

Τα δυο βασικά συμπεράσματα που προκύπτουν είναι η αναγκαιότητα της άρθρωσης ισχυρών εθνικών επιχειρηματικών δικτύων, αλλά και η λειτουργία αποτελεσματικών οικονομικών θεσμών για να τιθασευτεί το συναλλακτικό κόστος. Η πρώτη, αναμένεται να ενισχύσει την εξωστρέφεια των εταιρειών, την διασύνδεση της εθνικής αγοράς, με διεθνή παραγωγικά και εμπορικά δίκτυα και την αναβάθμιση των εθνικών οικονομικών δυνατοτήτων με κριτήρια διεθνούς αξιολόγησης. Η δεύτερη, θα εξασφαλίσει την ελαχιστοποίηση του παραγωγικού κόστους, θα βελτιώσει τους όρους του ανταγωνισμού και θα πολλαπλασιάσει τα θετικά οφέλη της οικονομικής μεγέθυνσης.

7.4.7. Κ. Χαζάκης, Η διάδραση της ομάδας των οκτώ με την ομάδα των είκοσι πιο ανεπτυγμένων χωρών: Κρίσιμες συγκρουσιακές και συνεργατικές πτυχές για

την διεθνή οικονομική διακυβέρνηση, Συνέδριο Ελληνικής εταιρείας διεθνών σχέσεων και διεθνούς δικαίου, (2009), με θέμα Η διεθνής συνεργασία σε οικουμενικό και σε περιφερειακό επίπεδο , Ελληνικό Υπουργείο Εξωτερικών ,17-19 Δεκεμβρίου, Πρακτικά συνεδρίου, εκδόσεις Σιδέρης, συλλογικός τόμος, (2012), επιμέλεια έκδοσης Καθηγητής Σ. Περράκης, σελίδες 467-482.

Η ανάλυση εστιάζει στην συνεργασία της ομάδας των οκτώ με την ομάδα των είκοσι πιο ανεπτυγμένων κρατών προκειμένου να διαλευκανθεί το περιεχόμενο της ανταγωνιστικότητας / συμπληρωματικότητας / συνεργασίας των δύο αυτών μη-θεσμικών μορφών διεθνούς οικονομικής συνεργασίας. Τα μεθοδολογικά εργαλεία της ανάλυσης προέρχονται από την θεωρία της θεσμικής οικονομικής σχολής. Τα βασικά συμπεράσματα είναι τρία. 1) Η διάδραση δεν διαμόρφωσε νέο γνωσιοκεντρικό υπόβαθρο ερμηνείας και κατανόησης του οικονομικού πράττειν αλλά λειτούργησε ως μηχανισμός λειτουργικής βελτίωσης και νομιμοποίησης του υφιστάμενου πλαισίου διεθνούς οικονομικής διακυβέρνησης. Υφίσταται λοιπόν λειτουργική συμπόρευση των δύο μορφών συνεργασίας και προτάσσονται αυστηρά οριοθετημένοι μηχανισμοί προσαρμογής των πιο φτωχών οικονομικά χωρών στην νέα οικονομική συλλογιστική. 2) Υπάρχει θεματική συμπόρευση με μικρή χρονική υστέρηση των δύο μορφών άτυπης διακρατικής οικονομικής συνεργασίας με την ομάδα των οκτώ να πλοηγεί την εστίαση σε ζητήματα διαφάνειας των χρηματοοικονομικών συναλλαγών/διαχείρισης των οικονομικών κρίσεων. 3) Στόχος είναι η βελτίωση παροχής συγκεκριμένων διεθνών δημόσιων συλλογικών αγαθών με επιμερισμό του ρίσκου, επιμερισμό πόρων, κοινή οικονομική προθετικότητα των εμπλεκόμενων μερών και κοινά πλαίσια μακροοικονομικής δράσης.

7.4.8. Hazakis K., Ioannidis, P., (2012), The influence of local government institutional reforms on subsidies distribution among municipalities: Evidence from Greece, World Conference of Regional Science Association (RSA), Timisoara, 9-12 May 2012.

Η θεσμική ανάλυση αναδεικνύει σειρά κρίσιμων μεταβλητών για την οικονομική ανάπτυξη. Το κόστος συναλλαγών προσδιορίζει τους όρους διενέργειας της συναλλαγής και κυρίως την ιεραρχία των εμπλεκόμενων μερών, τον τρόπο διαπραγμάτευσης και συντονισμού τους και τον επιμερισμό κινδύνου στην δράση τους. Εφόσον υπάρχουν στην τοπική δικτύωση αυξημένη εμπιστοσύνη και συνείδηση

αμοιβαιότητας συμφερόντων και δράσης τότε αυξάνεται το κόστος ευκαιρίας της συναλλαγής. Η ασύμμετρη πληροφόρηση είναι εξίσου σημαντική στην θεσμική ανάλυση καθώς αναδεικνύει μη ποσοτικούς όρους διαμόρφωσης περιεχομένου οικονομικών και διοικητικών αποφάσεων. Συνεπώς, συμμετρική πληροφόρηση σημαίνει ισχυρή συνοχή των τοπικών παραγωγικών δικτύων και ουσιαστική συνεισφορά των θεσμών στην κατανομή της πληροφορίας. Αυτό μειώνει την αβεβαιότητα καθώς οι συμμετέχοντες στα τοπικά δίκτυα παραγωγής και διοίκησης αποδέχονται κοινές αξίες, νόρμες και κανόνες συμπεριφοράς και άρα πιο ισχυρές συνεργατικές συμπεριφορές. Επιπρόσθετα, υποχωρεί η περιορισμένη ορθολογικότητα των δρώντων σε όλη τη διαδικασία προγραμματισμού και λήψης αποφάσεων και ενισχύεται περαιτέρω το κοινωνικό κεφάλαιο. Κρίσιμα στοιχεία του τελευταίου είναι η αμοιβαιότητα και η εμπιστοσύνη που δημιουργεί θετικούς όρους για την περιφερειακή ανάπτυξη.

Το άρθρο μελετά τους βασικούς προσδιοριστικούς συντελεστές της κατανομής των διακυβερνητικών επιχορηγήσεων μεταξύ των δήμων της Ελλάδας. Οι θεσμικές μεταρρυθμίσεις των τοπικών κυβερνήσεων του 1994 και του 1998, δημιούργησαν συνθήκες συνεργασίας μεταξύ του δεύτερου βαθμού (νομαρχίες) και του πρώτου βαθμού (δήμοι) της τοπικής κυβέρνησης. Η εμπειρική ανάλυση εκτιμά την επίδραση κοινωνικοοικονομικών, δημογραφικών και θεσμικών παραγόντων στη διαδικασία χρηματοδότησης των δήμων. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα, εκτός από τους κοινωνικοοικονομικούς και τους δημογραφικούς παράγοντες, θεσμικοί παράγοντες όπως είναι το έτος διενέργειας των εθνικών και των νομαρχιακών εκλογών άσκησαν επιρροή στην κατανομή των επιχορηγήσεων.

7.4.9. Konstantinos J. Hazakis - M. Chailis, 2012, Energy diplomacy as a tool of foreign policy: A theoretical approach, ICIB Conference, University of Macedonia, Publications, Εργαστήριο Διεθνών σχέσεων και Ευρωπαϊκής πολιτικής, ISBN 978-960-98740-3-8, σελίδες 89-97, Thessaloniki, 17-19 May.

Το άρθρο πραγματοποιεί ενδελεχή ανάλυση της δακρατικής ενεργειακής διπλωματίας συνδέοντας την με την ρεαλιστική θεώρηση της αναπτυξιακής διαδικασίας στο γνωστικό αντικείμενο της διεθνούς πολιτικής οικονομίας. Εξετάζεται η διαφορετική στοχοθέτηση/προθετικότητα των εμπλεκόμενων δρώντων και προσδιορίζεται το πλαίσιο άσκησης πολιτικής λαμβάνοντας υπόψη τις δυνατότητες/ικανότητες τους. Τέλος, υπογραμμίζονται όλοι οι παράγοντες που ευνοούν την υιοθέτηση της

ρεαλιστικής προσέγγισης στην διακρατική οικονομική συνεργασία και στην περιφερειακή οικονομική ανάπτυξη και μάλιστα στο κρίσιμο ζήτημα της εκμετάλλευσης ενεργειακών πόρων.

7.4.10. Κωνσταντίνος Χαζάκης, Ο ρόλος των Ειδικών Οικονομικών Ζωνών (EOZ) στην περιφερειακή οικονομική ανάπτυξη: Μία θεσμική προσέγγιση, 10^ο Τακτικό συνέδριο European Regional Science Association ERSA 2012, Θεσσαλονίκη 1-2 Ιουνίου 2012, Πρακτικά Συνεδρίου, Ελληνική Εταιρεία Περιφερειακής Επιστήμης, https://plandevl.web.auth.gr/ERSA_GR_CONF_2012/papers/Hazakis_paper.pdf

Την τελευταία δεκαετία οι ΕΟΖ προκρίνονται όλο και πιο συχνά ως αναπτυξιακός πυλώνας σε μία διεθνοποιημένη οικονομία. Το άρθρο μελετά τις ΕΟΖ υπό την μεθοδολογική οπτική της θεσμικής σχολής σκέψης και επιχειρεί να αναδείξει τους όρους αποτελεσματικής λειτουργίας των ζωνών.

Σε αντίθεση με την νεοκλασική αντίληψη που εστιάζει στον βέλτιστο επιμερισμό πόρων με σκοπό (διαμέσου του μηχανισμού των τιμών) την μεγιστοποίηση της οικονομικής αποτελεσματικότητας, η θεσμική προσέγγιση εξετάζει τις ΕΟΖ στο ιστορικό-πολιτικό-οικονομικό πλαίσιο των συνθηκών δημιουργίας και εξέλιξης τους. Έννοιες όπως συναλλακτικό κόστος, επιχειρηματική αβεβαιότητα, καμπύλες μάθησης, θετικές εξωτερικές οικονομίες, επιχειρησιακές πρακτικές/ρουτίνες και χωρικές συσπειρώσεις εταιρειών, βοηθούν στην ανάγνωση κρίσιμων οικονομικών και μη οικονομικών παραγόντων, που καθορίζουν την ατομική και την συλλογική προθετικότητα των οικονομικών δρώντων που δραστηριοποιούνται εντός των ζωνών.

Στόχος του άρθρου είναι η απάντηση σε δύο κρίσιμα ερωτήματα: α) Ποιες είναι οι θεμελιώδεις προϋποθέσεις δημιουργίας και λειτουργίας ΕΟΖ ώστε να υπάρξει ουσιαστική και ισόρροπη ικανοποίηση των σκοπών της οικονομικής αποτελεσματικότητας, της οικονομικής ανάπτυξης και της κοινωνικής ευημερίας σε μία περιφέρεια? β) Ποιοι είναι οι όροι εξασφάλισης διατηρήσιμης και μακροπρόθεσμης διάχυσης των γνώσεων/πόρων από τις ΕΟΖ στην περιφέρεια? Σε αυτή την ερευνητική προσπάθεια κρίσιμο ρόλο διαδραματίζει και το υπαρκτό/δύνητικό κοινωνικό κεφάλαιο της περιφέρειας εγκατάστασης των ΕΟΖ.

7.4.11. Hazakis K., Ioannidis, P., (2012), The impact of local government institutional reform on regional economic development: A normative game approach, Proceedings, International Conference in International Business, University of Macedonia Publications, Εργαστήριο Διεθνών σχέσεων και Ευρωπαϊκής Πολιτικής, ISBN 978-960-98740-3-8, Thessaloniki, 17-19 May 2012, pages 208-213.

Οι θεσμικές μεταρρυθμίσεις της τοπικής κυβέρνησης αναδιατάσσουν τον οικονομικό χώρο διαμορφώνοντας τις παραμέτρους της διοικητικής ανασυγκρότησης. Η συγχώνευση των δήμων σε μεγαλύτερες δημοτικές ενότητες και η μεταβίβαση αρμοδιοτήτων από την κεντρική κυβέρνηση προς τις περιφερειακές κυβερνήσεις δημιουργούν νέες συνθήκες ενδοπεριφερειακής συνεργασίας. Οι κυρίαρχοι τοπικοί δρώντες συμμετέχουν σε μια δυναμική διάδραση με σκοπό τη μεγιστοποίηση των κερδών τους και την αντιστάθμιση του κινδύνου. Το άρθρο μελετά ένα παίγνιο κανονικής μορφής το οποίο εμπεριέχει τις στρατηγικές δύο κυρίαρχων περιφερειακών δρώντων, της περιφερειακής κυβέρνησης και του επαγγελματικού επιμελητηρίου, μετά τη μεταρρύθμιση του Καλλικράτη στην Ελλάδα. Με βάση την ισορροπία του παιγνίου, η κοινωνική συνοχή και το πολιτικό κέρδος είναι εκείνοι οι κρίσιμοι παράγοντες που οδηγούν από την ισορροπία του Nash στο άριστο σημείο κατά Pareto, βελτιώνοντας τις προοπτικές περιφερειακής ανάπτυξης,

7.4.12. K. Hazakis, 2012, The role of Special economic zones in economic development: An Institutionalist approach, Proceedings of the 20th Annual Conference on Marketing and Business Strategies in Central and Eastern Europe, Vienna University of Economics and Business, edited by Reiner Springer, ISBN 978-3-9503290-1-8, Vienna, σελ.108-117.

Η θεσμική ανάλυση προσδιορίζει την περιφερειακή οικονομική ανάπτυξη ως ένα σύνολο διαδράσεων μεταξύ οικονομικών και μη οικονομικών μεταβλητών που διαμορφώνει όρους συστημικής οικονομικής - κοινωνικής ανασυγκρότησης σε περιφερειακό επίπεδο. Τούτο σημαίνει ότι οι ΕΟΖ δεν στοχεύουν απλώς στην μεγιστοποίηση της οικονομικής απόδοσης μεμονωμένων επιχειρήσεων αλλά μπορούν υπό κατάλληλες συνθήκες να συνεισφέρουν στην μεταβολή προτύπων οικονομικής συμπεριφοράς και στοχοθέτησης για ολόκληρη την περιφέρεια εγκατάστασης της ζώνης.

Η θεσμική οικονομική ανάλυση υπογραμμίζει τον ρόλο των κοινωνικών-οικονομικών-ιστορικών συνθηκών στην διαμόρφωση του περιεχομένου της αναπτυξιακής διαδικασίας. Οι θεσμοί συνδέουν τις ερμητικά απομονωμένες (κατά την νεοκλασική σύνθεση) οικονομικές, κοινωνικές και πολιτικές πτυχές της ανθρώπινης δράσης, προσδιορίζοντας νέους όρους ανάγνωσης της οικονομικής συμπεριφοράς. Η αγορά θεωρείται κοινωνική κατασκευή (North, 1994) και το σύνολο των άτυπων-τυπικών θεσμών (ρουτίνες, πρακτικές, νόρμες, αρχές δράσης) επιδρούν στο περιεχόμενο, στην λογική και στον προσανατολισμό των οικονομικών δρώντων. Ποιες είναι όμως οι αρχές για την αποτελεσματική λειτουργία των ΕΟΖ σύμφωνα με την θεσμική ανάλυση; Οι κυριότερες θέσεις, χωρίς τούτο να σημαίνει ότι αυτή η σύντομη αναφορά είναι εξαντλητική, είναι οι εξής:

Πρώτον, οι ΕΟΖ είναι εγκλωπωμένες στις ιδιαίτερες συνθήκες της γεωγραφικής τοποθεσίας εγκατάστασης τους και άρα η απόδοσή τους δεν προκύπτει από το μοντέλο οργανωτικής τους υπόστασης αλλά από την διάδραση της εφαρμογής - λειτουργίας των ρυθμίσεών τους με τις ιστορικές - πολιτικές - κοινωνικές συνθήκες της περιφέρειας εγκατάστασης τους. Τούτο σημαίνει ότι η επιτυχημένη εφαρμογή ενός μοντέλου οικονομικής ζώνης στις παράκτιες ζώνες της Κίνας ή στην Shannon της Ιρλανδίας, δεν προεξοφλεί παρόμοια επιτυχία σε ανάλογα εγχειρήματα στην Βουλγαρία ή στην Ελλάδα και άρα οφείλει κάθε προσπάθεια να λάβει υπόψη τις ιδιαιτερότητες της κάθε χώρας, την διαφορετική ιεράρχηση αναπτυξιακών στόχων αλλά και τις ικανότητες υλοποίησής τους.

Δεύτερον, τα παρεχόμενα κίνητρα εντός των ΕΟΖ είναι περισσότερο μηχανισμοί κανονιστικής ρύθμισης της οικονομικής συμπεριφοράς παρά μηχανισμοί ανορθολογικής παρέμβασης στην οικονομική στοχοθέτηση των εταιρειών. Κατά συνέπεια το ζητούμενο είναι η ομαλή λειτουργία και αποδοχή των κανόνων/αρχών του οικονομικού παιγνίου εντός της ζώνης (διαφάνεια, σταθερότητα θεσμικού πλαισίου, αυτόματη ισχύ κινήτρων χωρίς διοικητική/γραφειοκρατική παρέμβαση) και όχι η επιλογή νηπιακών βιομηχανιών για οικονομική μεγέθυνση.

Τρίτον, οι ΕΟΖ επιχειρούν πρωταρχικά να αρθρώσουν ευνοϊκό επενδυτικό κλίμα με σκοπό την μείωση του συναλλακτικού κόστους. Με τον όρο θετικό επενδυτικό κλίμα αναφερόμαστε στο διαφοροποιημένο σύμπλεγμα παραγόντων, όχι μόνον θεσμικά διαμορφούμενων, ούτε αποκλειστικά οικονομικών στην φύση, οι οποίοι στην

συνολική θεώρηση τους υπό το αναλυτικό πλαίσιο ερμηνείας του υποψηφίου επενδυτή συγκροτούν το περιεχόμενο της διάδρασης μεταξύ της επένδυσης που θα αναληφθεί και των προβλημάτων-δυνατοτήτων εφαρμογής/απόδοσης της σε συγκεκριμένο χώρο και χρόνο.

Τέταρτον, οι ΕΟΖ δεν πρέπει να είναι θύλακες οικονομικής ανάπτυξης με εφαρμογή στρατηγικών κοινωνικού ντάμπινγκ αλλά πρέπει να αποτελούν μέρος της συνολικής εθνικής προσπάθειας επαναπροσδιορισμού του ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος ενός κράτους. Τούτο σημαίνει ότι το γνωσιοκεντρικό υπόβαθρο νοηματοδότησης τους αποσκοπεί στην προαγωγή των μηχανισμών βελτίωσης της οικονομικής εξωστρέφειας των εταιρειών και στην ενίσχυση των θετικών εξωτερικοτήτων στην περιφέρεια χωροθέτησης, ειδικά σε θέματα δεξιοτήτων εργατικού δυναμικού. Πέμπτον, οι ΕΟΖ διευρύνουν την ικανότητα των εταιρειών για καινοτομία δημιουργώντας δομές βελτίωσης δεξιοτήτων διαμέσου της μάθησης. Οι ΕΟΖ βελτιώνουν τις συνθήκες δημιουργίας δικτύωσης διαμέσου καλύτερων συνθηκών συνεργασίας-επικοινωνίας των εταιρειών αποσκοπώντας στην εξεύρεση συλλογικών στρατηγικών για την βελτίωση της ικανότητας-παραγωγικότητας εντός των ζωνών. Έκτον, το κοινωνικό κεφάλαιο διαδραματίζει ουσιαστικό ρόλο στην ισχυροποίηση των επιχειρηματικών δικτύων εντός των ΕΟΖ, μειώνοντας το συναλλακτικό κόστος και την αβεβαιότητα και άρα βελτιώνοντας την ροή της πληροφόρησης μεταξύ των εταιρειών.

7.4.13. Hazakis K., Ioannidis, P., (2013), From Kapodistrias to Kallikratis: Intraregional cooperation and local government institutional reforms in Eastern Macedonia and Thrace ICIB Conference, May 2013, ISBN978-960-98740-8-3, Proceedings, pages 218-231.

Η συνεργασία μεταξύ τοπικών θεσμικών δρώντων είναι μια κρίσιμη μεταβλητή της περιφερειακής ανάπτυξης, καθώς λαμβάνει υπόψη τις προτιμήσεις τους για τον προσανατολισμό της περιφερειακής πολιτικής. Η θεσμική οικονομική προσέγγιση υπογραμμίζει ότι τα τοπικά δίκτυα συνεργασίας αντισταθμίζουν τον κίνδυνο και την αβεβαιότητα, διευκολύνοντας παράλληλα τη διάχυση της γνώσης. Επιπρόσθετα, η αποτελεσματικότητα μιας θεσμικής μεταρρύθμισης της τοπικής κυβέρνησης επηρεάζεται σε σημαντικό βαθμό από τα τοπικά συνεργατικά σχήματα που συντίθενται από τοπικούς δρώντες με διαφορετικά συμφέροντα και επιδιώξεις.

Ο σκοπός του άρθρου είναι να διερευνήσει την επίδραση της θεσμικής μεταρρύθμισης της τοπικής κυβέρνησης στην ενδοπεριφερειακή συνεργασία. Η περιφέρεια της Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης (NUTS II), επιλέγεται ως μελέτη περίπτωσης. Με βάση τις πιο θεσμικές μεταρρυθμίσεις στην τοπική διακυβέρνηση της Ελλάδας (Σχέδιο Καλλικράτης, Νόμος 3852/2010), σημαντικές αρμοδιότητες έχουν μεταβιβαστεί από την κεντρική κυβέρνηση στις μονάδες δημοτικής και περιφερειακής αυτοδιοίκησης. Επιπρόσθετα είναι εμφανής η ύπαρξη νέων συνεκτικών όρων που ωθούν τη δημιουργία αποδοτικών τοπικών δικτύων. Το μεθοδολογικό πλαίσιο της μελέτης περίπτωσης βασίζεται στη θεωρία παιγνίων ώστε να καταστεί κατανοητή η διαμόρφωση των στρατηγικών των τοπικών δρώντων.

7.4.14. Dimitris Kyrkilis - Konstantinos J. Hazakis (2014), The impact of economic adjustment programs on Greek competitiveness, in Conference “Greek Economy: From crisis to development”, South and East European development center, University of Thessaly, Volos, 4-5 April.

Η ευρωπαϊκή κρίση χρέους ανέδειξε σημαντικά και χρονίζοντα οικονομικά προβλήματα στην ευρωζώνη όπως οι διαφοροποιήσεις στα εθνικά ισοζύγια τρεχουσών συναλλαγών αλλά και στις δομές της εθνικής ανταγωνιστικότητας. Το άρθρο εξετάζει την επιρροή των προγραμμάτων δημοσιονομικής προσαρμογής στην ανταγωνιστικότητα και στην οικονομική μεγέθυνση της ελληνικής οικονομίας στην περίοδο 2010-2014, υπογραμμίζοντας την λανθασμένη εστίαση στους μηχανισμούς εσωτερικής υποτίμησης και στην αναγκαιότητα πραγματικής σύγκλισης διαμέσου διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων που συνδέονται με την διεθνή ανταγωνιστικότητα προϊόντων και υπηρεσιών.

7.4.15. K. Hazakis - P. Kallias, 2014, Reintegrating ethics and European economic governance: An institutionalist approach, ICIB proceedings published on 22 May 2015, ISBN 978-618-81891-2-6, ISSN 2241-5645, University of Macedonia, σελίδες 251-262.

Η κρίση στην ευρωζώνη δεν οφείλεται μόνον σε ασύμμετρες οικονομικές διαταραχές αλλά και σε λανθασμένη στόχευση και ελλιπής λειτουργία των θεσμών οικονομικής διακυβέρνησης. Το άρθρο επισημαίνει ότι η μη βέλτιστη αποτελεσματικότητα των μηχανισμών της ευρωζώνης οφείλεται εν μέρει και στην έλλειψη αναπτυξιακού περιεχομένου στις ευρωπαϊκές δράσεις. Με βάση τους θεμελιώδεις πυλώνες της

θεσμικής ανάλυσης (οικονομικές νόρμες, κανόνες οικονομικού παιγνίου, οικονομικές δομές, αρχές προσδιορισμού οικονομικού πράττειν, συμπεριφορά οικονομικών δρώντων, συλλογική προθετικότητα μηχανισμών λήψης αποφάσεων), υποστηρίζεται ότι οι μακροοικονομικές στρεβλώσεις και ανισορροπίες είναι απόρροια της νομισματικής κανονιστικής εμμονής που δίδει προτεραιότητα αποκλειστικά στον πληθωρισμό και όχι στο αναπτυξιακό σκέλος του συμφώνου σταθερότητας και ανάπτυξης όπως είχε σχεδιαστεί ήδη από το 1997. Χρησιμοποιώντας βασικές έννοιες από την οικονομική ηθική του νομπελίστα A. Sen, αναδεικνύεται η ανάγκη επαναπροσδιορισμού της συλλογικής οικονομικής προθετικότητας των μηχανισμών της ευρωζώνης αλλά και εγκιβωτισμού της ιεράρχησης οικονομικών στόχων σε ένα πλαίσιο που δεν στηρίζεται αποκλειστικά στον στόχο σταθερότητας των τιμών ανεξαρτήτως του εθνικού οικονομικού κύκλου.

7.4.16. Konstantinos Hazakis, 2017, Expansionary fiscal austerity in euroarea: Is there a way out? International conference on international business, University of Macedonia, 20th may, fourth session, published December 2018, ICIB proceedings, A .Bitzenis et al. University of Macedonia, pages 63-70.

Το θεώρημα της επεκτατικής δημοσιονομικής πολιτικής εμπνευσμένο από το ρικαρντιανό υπόδειγμα κρίνει ότι οι δημοσιονομικές πολιτικές που εδράζονται σε δανειακά κεφάλαια είναι αναποτελεσματικές. Επιπρόσθετα, οι οικονομικοί δρώντες θεωρούν ότι οδηγούν σε αυξήσεις φορολόγησης και άρα σε μείωση κατανάλωσης και επενδύσεων. Το άρθρο ασκεί κριτική στην εφαρμογή του υποδείγματος υποστηρίζοντας ότι επιτυγχάνει βελτίωση του πρωτογενούς αποτελέσματος στον προϋπολογισμό αλλά δεν μειώνει το χρέος, δεν αποκαθιστά αυτόματα την επενδυτική δράση, και αγνοεί τις αρνητικές συνέπειες για τα εισοδήματα. Το πρόγραμμα ποσοτικής χαλάρωσης της ΕΚΤ ήταν ένα σημαντικό βήμα βελτίωσης των όρων ρευστότητας σε συνθήκες κρίσης αλλά δεν ήταν αρκετό προκειμένου να οδηγήσει σε ανάταξη τις παραγωγικές δομές των χωρών υπό δημοσιονομική προσαρμογή.

Η έλλειψη ιδιοκτησίας του προγράμματος δημοσιονομικής προσαρμογής, η χρονική ασυμβατότητα μεταξύ των επιβεβλημένων δράσεων των θεσμών επιτροπείας και των αναγκαιοτήτων της ελληνικής οικονομίας, και η αιρεσιμότητα σε όλες τις εκταμιεύσεις δημιούργησαν πολλά προβλήματα στην επίτευξη των βασικών στόχων των τριών μηνονίων.

Η προσαρμογή λοιπόν είναι επιτυχής όταν επιτυγχάνονται οι θεμελιώδεις στόχοι της και δυστυχώς η υλοποίηση της στην Ελλάδα έδειξε ότι δεν πέτυχε ούτε να επιλύσει

την βιωσιμότητα του δημοσίου χρέους, ούτε να αναδιατάξει τις παραγωγικές δομές προς όφελος των εμπορεύσιμων αγαθών-υπηρεσιών. Άρα, η προσαρμογή πρέπει να στηριχθεί σε ένα άλλο μείγμα ιεράρχησης προτεραιοτήτων και μακροοικονομικών-διαρθρωτικών εργαλείων.

7.4.17. Konstantinos Hazakis - Γεώργιος Παπανικολάου, 2020, Εταιρική διακυβέρνηση και αξιολόγηση των αρχών εσωτερικού ελέγχου στα δημόσια νοσοκομεία της Ελλάδας, International conference on international business, University of Macedonia, 20th may 2019, published June 2020, ICIB proceedings, A .Bitzenis et al. University of Macedonia, pages 135-144.

Σκοπός του άρθρου είναι να διερευνηθεί η αποτελεσματικότητα των αρχών της Νοσοκομειακής διακυβέρνησης στην Ελλάδα, με βάση τα αναλυτικά εργαλεία που παρέχουν, η ελεγκτική επιστήμη και η διαδικασία του εσωτερικού ελέγχου. Εξετάζονται ενδελεχώς τα είδη εσωτερικού ελέγχου διεθνών οργανισμών (INTOSAI, COSO), τα διεθνή πρότυπα εσωτερικού και εξωτερικού ελέγχου, καθώς και τα θεμελιώδη μεθοδολογικά πλαίσια που προτείνει η διεθνής βιβλιογραφία-αρθρογραφία.

Πιο συγκεκριμένα, αναλύονται εκτενώς, το εγχώριο πλαίσιο εφαρμογής του εσωτερικού ελέγχου σε μονάδες υγείας, τα ευρήματα των εσωτερικών ελεγκτών, οι ετήσιες εκθέσεις των Δημοσιονομικών Ελέγχων του Γ.Λ.Κ, εκθέσεις του ελεγκτικού συνεδρίου, οι αποφάσεις ορισμού των επιτροπών ελέγχου από τους διοικητές των Υγειονομικών Περιφερειών στα δημόσια Νοσοκομεία, και οι διακηρύξεις Νοσοκομείων που απεικονίζουν το πλαίσιο διενέργειας ελέγχων από εσωτερικούς ελεγκτές.

Επιπρόσθετα, πραγματοποιείται συγκριτική αξιολόγηση του ελέγχου και της εποπτείας που εφαρμόζεται στα δημόσια νοσοκομεία της Ελλάδος με βάση τις διεθνώς παραδεδεγμένες βέλτιστες πρακτικές, προκειμένου να αναδειχθούν αποκλίσεις και αδυναμίες εφαρμογής στις ελληνικές δημόσιες μονάδες υγείας.

Θεμελιώδες συμπέρασμα του άρθρου είναι ότι η διαδικασία εσωτερικού ελέγχου στις δημόσιες δομές υγείας στην Ελλάδα, έχει μια γραμματολογική-κανονιστική διάσταση και δεν βελτιστοποιεί την απόδοση-παραγωγικότητα στα ελληνικά δημόσια νοσοκομεία.

7.5. Ανακοινώσεις σε Συνέδρια με επιστημονική επιτροπή χωρίς πρακτικά

7.5.1. Κ. Χαζάκης - Κ. Στεφάνου, "How Greece succeeded in joining the Euro group", Συνέδριο Πανεπιστημίου Γένοβας με τίτλο "The EMU on the eve of the Euro circulation", Μιλάνο, 2001, (εκδόθηκε ως κεφάλαιο συλλογικού τόμου).

Η εισήγηση αναλύει ενδελεχώς την διαχρονική εξέλιξη βασικών μακροοικονομικών μεγεθών της Ελλάδας μετά το 1995, προκειμένου να αναδείξει τις θεμελιώδεις συνιστώσες της δομής της ελληνικής μακροοικονομικής και αναπτυξιακής στρατηγικής σύγκλισης, και να επιτευχθεί ο εθνικός στόχος ένταξης στην Ο.Ν.Ε.

7.5.2. Κ. Χαζάκης, "Τρία χρόνια Ευρωπαϊκής Εμπειρίας από την Ο.Ν.Ε.: Προβλήματα και Προοπτικές", Ημερίδα Ε.Ν.Ε.Ε.Σ., στο Ελληνικό Υπουργείο των Εξωτερικών με τίτλο "Η Πρόκληση της Ο.Ν.Ε. και του Ευρώ" Δεκέμβριος 2001. (Συντονιστής, Καθηγητής Χ. Δημόπουλος, Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών)

Η εισήγηση αναλύει την πολιτική οικονομία της ΟΝΕ υπό την θεσμική μεθοδολογική οπτική. Πιο συγκεκριμένα η εισήγηση επιχειρήσει ν' απαντήσει σε τρία ερωτήματα: α) Χρειάζεται καλύτερος συντονισμός των εθνικών αναπτυξιακών και δημοσιονομικών πολιτικών εντός της ΟΝΕ; β) Εφόσον αποδεχθούμε ότι απαιτείται τέτοιου είδους συντονισμός μπορεί να επιτευχθεί σε στενά διακυβερνητικό επίπεδο; γ) Χρειάζεται διεύρυνση των εξουσιών άσκησης δημοσιονομικής πολιτικής σε κεντρικό Ευρωπαϊκό επίπεδο και ποιες πτυχές αυτών των εξουσιών έχουν προτεραιότητα; Τα συμπεράσματα της εισήγησης ήταν ότι πρέπει να υπάρξουν νέες μορφές οικονομικής διακυβέρνησης που υπερβαίνουν την επικρατούσα γνωσιοκεντρική προσέγγιση μακρό-οικονομικής διαχείρισης και αναδεικνύουν την εξωστρεφή οικονομική μεγέθυνση.

7.5.3. Κ. Χαζάκης, "American Economic Hegemony in the Twenty-First Century: Myth or Reality?" First Global International Studies Conference, Constantinople, 27-31 August 2005, 55 σελίδες.

Η εισήγηση εξετάζει την σταδιακή μείωση, μετά το 1970, της δομικής ισχύος των Η.Π.Α. στο Διεθνές οικονομικό σύστημα. Εξετάζοντας διάφορους οικονομικούς δείκτες, (μερίδια εισαγωγών / εξαγωγών Η.Π.Α. στο Παγκόσμιο Εμπόριο, μερίδια εισροών-εκροών α.ξ.ε. στην Διεθνή οικονομία, διαχρονική μεταβολή των ρυθμών αύξησης του Ακαθαρίστου Εγχώριου προϊόντος των ΗΠΑ και των βασικών

οικονομικών ανταγωνιστών τους, διπλώματα ευρεσιτεχνίας και δαπάνες για Έρευνα και Ανάπτυξη), η ανάλυση καταλήγει στο συμπέρασμα ότι απαιτείται ουσιαστική διακρατική συνεργασία των Η.Π.Α. με άλλες οικονομικά ισχυρές χώρες, προκειμένου να υπάρξει αποτελεσματική οικονομική διαχείριση των παγκόσμιων μακροοικονομικών προβλημάτων και των ασύμμετρων οικονομικών διαταραχών και να παρασχεθούν δημόσια αγαθά όπως η νομισματική σταθερότητα

7.5.4. Κ. Χαζάκης, EU-US Cooperation in Group-Eight Summits, εισήγηση στο Transatlantic relations seminar, Προξενείο των ΗΠΑ - Α.Π.Θ., 16-17 Μαρτίου 2009, Δημοτική βιβλιοθήκη Θεσ/νίκης.

Στόχος της εισήγησης είναι να αναδειχθεί το πλαίσιο της διακρατικής οικονομικής συνεργασίας μεταξύ των ΗΠΑ και της Ε.Ε. σε αναπτυξιακά - νομισματικά ζητήματα. Αρχικά οριοθετούνται οι αρχές αυτής της συνεργασίας και κατόπιν επιχειρείται η επισήμανση των προβλημάτων που προέκυψαν σε διαφορετικές χρονικές περιόδους μεταξύ των δύο δρώντων. Πραγματοποιήθηκε ανάλυση θεμελιωδών θεματικών περιοχών της διακρατικής οικονομικής συνεργασίας και αναδείχτηκε η αναγκαιότητα κανονιστικής εγκόλπωσης των διμερών σχέσεων σε περιφερειακές συμφωνίες αμοιβαίου οφέλους.

7.5.5. Κ. Χαζάκης, Economic development in west Balkans through the lens of institutional theory, Workshop του τμήματος ΔΕΣ του Πανεπιστημίου Μακεδονίας με τίτλο, “Workshop on good governance in South-east Europe”, 30-31 Μαΐου 2009.

Στόχος της εισήγησης είναι να προσδιοριστούν τα θεσμικά εμπόδια στην ομαλή μετάβαση των κρατών των δυτικών Βαλκανίων προς την οικονομία της αγοράς. Ειδική μνεία γίνεται στην σύνδεση των ατελειών της αγοράς με ζητήματα εθνικής ανταγωνιστικότητας καθώς και στην επιρροή της αβεβαιότητας στην πραγματοποίηση αλλοδαπών επενδυτικών πρωτοβουλιών για ενίσχυση της οικονομικής μεγέθυνσης.

7.5.6. Hazakis K., Ioannidis, P., (2011), The Impact of Local Government Institutional Reform on Regional Economic Development: The Case of Eastern Macedonia and Thrace, 40th Annual Conference of Regional Science Association International, British and Irish Sector, Cardiff, Wales 6th - 8th September, 2011.

Το άρθρο εξετάζει την επιρροή της θεσμικής αυτό-διοικητικής μεταρρύθμισης στην περιοχή της Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης. Υποστηρίζεται ότι οι θεσμοί επιδρούν στον τρόπο χωροθέτησης αλλά και στον τρόπο δραστηριοποίησης της οικονομικής δραστηριότητας (Νόμοι 2539/1997 & 3852/2010). Χρησιμοποιώντας την μεθοδολογία των Nash (1950), Kuhn (1953) και Selten (1965), εφαρμόζεται ένα εμπειρικό υπόδειγμα βασισμένο στην θεωρία των παιγνίων προκειμένου να εξεταστεί ο ρόλος της τοπικής θεσμικής υποδομής στην οικονομική ανάπτυξη. Αναδεικνύεται έτσι ο θετικός ρόλος των θεσμικών μεταρρυθμίσεων στην δημιουργία θετικού επιχειρηματικού κλίματος αλλά και στην δημιουργία όρων ουσιαστικής συνεργασίας μεταξύ των τοπικών επιχειρήσεων και των τοπικών θεσμών.

7.5.7. Κ. Ι. Χαζάκης, Παρουσίαση των κοινωνικών επιπτώσεων από την κατασκευή - λειτουργία του αγωγού Μπουργκάς-Αλεξανδρούπολης στον νομό του Έβρου, Ημερίδα Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας, ΕΒΕΑ, Αθήνα, 8 Ιουνίου 2011.

Η εισήγηση παρουσιάζει τα αποτελέσματα συλλογικής ερευνητικής μελέτης του τμήματος οικονομικών επιστημών του ΔΠΘ για τις οικονομικές, αναπτυξιακές επιπτώσεις από την ενδεχόμενη κατασκευή του αγωγού Μπουργκάς-Αλεξανδρούπολης στον νομό Έβρου.

7.5.8. Konstantinos Hazakis - John C. Mourmouris, Evaluating the social impact of energy projects: Key issues in Burgas - Alexandroupolis oil pipeline, στο διεθνές συνέδριο με τίτλο «SEA Implementation and practice: Making an impact», Organizers: International Association for Impact Assessment-European Commission DG Environment - United Nations Economic Commission for Europe, Session 7.4. , 21-23 September 2011, Πράγα.

Η εισήγηση εστιάζει στην ανάλυση των αναπτυξιακών και των κοινωνικών επιπτώσεων από την κατασκευή έργων ενεργειακής υποδομής. Η εισήγηση εδράζεται μεθοδολογικά σε εκθέσεις διεθνών και περιφερειακών οργανισμών με παρόμοιο αντικείμενο μελέτης, ενώ έχουν ληφθεί υπόψη και οι προσεγγίσεις διεθνών οίκων παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών (IEMA και SEEA of British Columbia) για την υλοποίηση επενδυτικών σχεδίων μεγάλου μεγέθους στον τομέα της ενέργειας καθώς και κυβερνητικών οργανισμών με εμπειρία στο αντικείμενο, (Department of Treasury, Government of Western Australia και US Department of Commerce). Τα

συμπεράσματα της έρευνας εστιάζουν στο εύρος της συμβατότητας του έργου με τις αναπτυξιακές προτεραιότητες - στοχοθετήσεις του Νομού Έβρου - Θράκης και στην αναγκαιότητα λήψης μέτρων πρόληψης-ανάσχεσης πιθανών αρνητικών συνεπειών του αγωγού στην τοπική κοινωνία.

7.5.9. K. Hazakis, 2008, Third Conference on International Political Economy, Governing the International Economy: The role of Group-Eight Economic Summits in Global Monetary Architecture, Athens, May 16-18.

Η εισήγηση μελετά το πλαίσιο της διακρατικής μακροοικονομικής, αναπτυξιακής και νομισματικής συνεργασίας των Υπουργών Οικονομικών των οκτώ πιο ανεπτυγμένων χωρών και την επίδραση του στις πρακτικές δράσεις των διεθνών οικονομικών οργανισμών για την ανάσχεση των συναλλαγματικών κρίσεων. Η συλλογική προθετικότητα και η υλοποίηση συντονισμένων θεματικών δράσεων είναι απαραίτητες προϋποθέσεις για την παροχή του δημόσιου αγαθού της νομισματικής σταθερότητας.

7.5.10. Konstantinos J. Hazakis, Is Institutional analysis useful in studying Special Economic Zones (SEZs)? A theoretical overview, ICIB 2013 Conference, University of Macedonia, Θεσσαλονίκη, Πρακτικά συνεδρίου, ISBN 978-960-98740-7-6.

Το άρθρο εξετάζει την αποτελεσματικότητα των ειδικών οικονομικών ζωνών υπό την θεσμική μεθοδολογική προσέγγιση. Πιο συγκεκριμένα αναδεικνύεται ο τρόπος με τον οποίο οι επιχειρησιακές ρουτίνες, η άρρητη γνώση και οι συστάδες εταιρειών δημιουργούν κρίσιμα οικονομικά/καινοτομικά μεγέθη σε τοπικό επίπεδο. Στόχος των οικονομικών θεσμών δεν είναι η παρέμβαση δια της απόδοσης κινήτρων αλλά η άρση όλων των αντικινήτρων για την συνεχή διάδραση δρώντων εντός των οικονομικών ζωνών. Με αυτόν τον τρόπο περιορίζεται η αβεβαιότητα, το συναλλακτικό κόστος και η προσοδοθηρία ενώ μεγιστοποιείται η καινοτομία εντός τοπικών επιχειρηματικών δικτύων και προκύπτει εξωστρεφής οικονομική ανάπτυξη και μεγιστοποίηση των οικονομιών χωρικής συσπείρωσης.

7.5.11. Konstantinos Hazakis, On the Ethics of SGP: Key implications for European Debt Crisis, Association for Heterodox Economics, Annual Conference, London, 4-6 July 2013.

Η εισήγηση εξετάζει το πλαίσιο νοηματοδότησης του συμφώνου σταθερότητας και ανάπτυξης και τις επιπτώσεις του στην ευρωπαϊκή κρίση χρέους. Ασκείται κριτική στην νομισματοκεντρική του εμμονή και υπογραμμίζεται η αναγκαιότητα της δημοσιονομικής ένωσης αλλά και της διάθεσης περισσότερων πόρων σε επίπεδο περιφερειών NUTS-2 για οικονομική ανάπτυξη.

7.5.12. D. Kyrkilis – G. Makris - K. Hazakis, 2014, Competitiveness , labor cost and the exit from the euro crisis, 13th European Economics and finance society, Thessaloniki, 12-15 June , first session.

Η εισήγηση μελετά την επιρροή του εργασιακού κόστους στην ανταγωνιστικότητα και την δυνατότητα επίτευξης οικονομικής μεγέθυνσης με βάση βελτιώσεις στο μοναδιαίο κόστος εργασίας. Η ανταγωνιστικότητα βελτιώνεται με νέους όρους διάδρασης κεφαλαίου –εργασίας που αυξάνουν την παραγωγικότητα και όχι με την συμπίεση των εργατικών μισθών και εισοδημάτων.

7.5.13. K. Hazakis, 2014, Towards a new ethical framework for Eurozone governance: key principles and norms, International Journal of Sciences, American University of Rome, 28-31 October 2014.

Η εισήγηση προτείνει ένα νέο θεσμικό πλαίσιο για την ευρωπαϊκή οικονομική διακυβέρνηση προκειμένου να υπάρξει ισόρροπη οικονομική ανάπτυξη και σύζευξη της οικονομικής αποτελεσματικότητας με την κοινωνική δικαιοσύνη. Ιδιαίτερη μνεία γίνεται στην επιρροή των νορμών/αρχών της ΕΟΔ επί της οικονομικής ανάπτυξης και επί των όρων ευημερίας των φτωχότερων περιφερειών της ευρωζώνης.

7.5.14. K. Hazakis, 2015, Designing an effective framework for economic adjustment programs in euro area: An Institutionalist perspective, International Conference on Public Policy, Milan, July, T12 P05-European economic governance Session, July.

Η ευρωπαϊκή κρίση χρέους ανέδειξε την αναγκαιότητα διατηρήσιμης μακροοικονομικής ισορροπίας και αποτελεσματικών διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων. Η διαδικασία της δημοσιονομικής προσαρμογής είναι ιδιαίτερη σε μία νομισματική ζώνη όπου οι συμμετέχουσες χώρες έχουν σημαντικές διαφορές στις παραγωγικές τους δομές, στην διάρθρωση των εξαγωγών/εισαγωγών τους και στην αναπτυξιακή στοχοθέτησή τους.

Η έως τούδε εμπειρία κατέδειξε τις αδυναμίες των προγραμμάτων δημοσιονομικής προσαρμογής που εφαρμόστηκαν από το πλαίσιο επιτροπείας στην Ελλάδα, στην Κύπρο, στην Πορτογαλία και στην Ιρλανδία. Η έρευνα εστιάζει στην διάδραση των δημοσιονομικών προγραμμάτων με τις μακροοικονομικές επιδόσεις και προσδιορίζει τις εναλλακτικές δυνατότητας αποκατάστασης της μακροοικονομικής ισορροπίας με μικρότερες επιπτώσεις στην κοινωνική ευημερία και στην οικονομική μεγέθυνση. Προτείνεται εναλλακτικό υπόδειγμα δημοσιονομικής προσαρμογής με ενίσχυση του τομέα τω εμπορεύσιμων αγαθών και υπηρεσιών και ασκείται κριτική στο υπόδειγμα της εσωτερικής υποτίμησης μισθών-εισοδημάτων.

7.5.15. Κ. Χαζάκης, 2015, Οι προϋποθέσεις επιτυχούς μακρο-οικονομικής προσαρμογής στην ευρωζώνη υπό την θεσμική προσέγγιση, εισήγηση στο συνέδριο, Αλλάζοντας την Ελλάδα και τον κόσμο: ιδέες και πολιτική, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου, 11-13 Δεκεμβρίου, Λουτράκι Κορίνθου.

Το περιεχόμενο των προγραμμάτων μακροοικονομικής προσαρμογής και η τήρηση των κανόνων του συμφώνου σταθερότητας και ανάπτυξης αποτελούν πεδίο έντονης ακαδημαϊκής και πολιτικής αντιπαράθεσης. Η εισήγηση επιχειρεί την κατανόηση της οικονομικής λογικής που συνέχει τις επιμέρους πτυχές των προγραμμάτων με την χρήση των μεθοδολογικών εργαλείων της θεσμικής οικονομικής εστιάζοντας στην συγκριτική αξιολόγηση της Κύπρου, της Ελλάδας, της Ιρλανδίας και της Πορτογαλίας. Αναδεικνύεται έτσι η δυναμική διάδραση των εθνικών με τις ευρωπαϊκές οικονομικές δομές αλλά και ο ρόλος των εθνικών συστημάτων λήψης οικονομικών αποφάσεων. Ιδιαίτερη αναφορά γίνεται στην αναδιαμόρφωση των όρων της ΕΟΔ προκειμένου η ευρωζώνη να πάψει να είναι ατελής νομισματική ένωση και να επιτευχθεί πραγματική και ονομαστική σύγκλιση των φτωχότερων περιφερειών της με τις ανεπτυγμένες ευρωπαϊκές περιφέρειες.

7.5.16. Dimitrios Kyrkilis - Georgios Makris - Konstantinos Hazakis, 2015, Economic crisis and national economic competitiveness: Does labor cost link the two? The case of the south Eurozone states, 7th EBEES international conference, Kavala, 8-10 May.

Η εισήγηση μελετά την επιρροή του ύψους του εργατικού μισθού στην προσέλκυση επενδύσεων και στην βελτίωση των εθνικών δεικτών ανταγωνιστικότητας. Αναπτύσσεται η λογική της μεταφοράς πόρων από τον μη εμπορεύσιμο στον εμπορεύσιμο τομέα των οικονομιών και η ανάγκη στοχευμένης ενίσχυσης των εξωστρεφών εγχώριων παραγωγικών επιχειρήσεων και των μεθόδων βελτίωσης της προστιθέμενης αξίας τους στα διεθνή παραγωγικά-εμπορικά δίκτυα.

7.5.17. Dimitris Kyrkilis- Konstantinos J. Hazakis, 2015, Is competitiveness influenced by macroeconomic-fiscal stabilization policy? Greece as a case study, 7th EBEES international conference, Kavala, 8-10 May.

Η δημοσιονομική και αναπτυξιακή κρίση της ευρωζώνης επιτείνει τα μακροπρόθεσμα προβλήματα ανταγωνιστικότητας των λιγότερο ανεπτυγμένων περιοχών της. Επιπρόσθετα, είναι εμφανής η αδυναμία σύγκλισης των επιπέδων παραγωγικότητας ανάμεσα στα κράτη του πυρήνα της ευρωζώνης και στα κράτη-μέλη του νότου, όπως η Ελλάδα και η Πορτογαλία. Η έρευνα εστιάζει στην περίπτωση της Ελλάδας κατά τα έτη 2010-2014 υπογραμμίζοντας την αδυναμία βελτίωσης των παραγόντων που δεν σχετίζονται με το κόστος εργασίας αλλά με το θεσμικό περιβάλλον υλοποίησης της επιχειρηματικής δράσης.

7.5.18. K. Hazakis- G Chatzievagelou, 2015, Similarities and differences of IMF conditionality clause in Latin America and euro area states: a critical appraisal, ICIB 2015, 22-24 May, University of Macedonia.

Η εισήγηση αναλύει τα ειδικά χαρακτηριστικά γνωρίσματα των προγραμμάτων δημοσιονομικής προσαρμογής σε επιλεγμένες χώρες της Λατινικής Αμερικής και της ευρωζώνης στην χρονική περίοδο 1991-2014. Η εστίαση της έρευνας είναι σε δύο θεματικές περιοχές δηλαδή στις διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις και στην δημοσιονομική πολιτική.

Η μεθοδολογία της θεσμικής ανάλυσης αναδεικνύει διαφοροποιήσεις και ομοιότητες στα υλοποιημένα προγράμματα προσαρμογής από την σκοπιά της πολιτικής οικονομίας. Το βασικό συμπέρασμα είναι ότι η εμμονή σε δημοσιονομικούς στόχους υποβάθμισε την δυνατότητα πραγματικής οικονομικής σύγκλισης διαμέσου

διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και ενέτεινε τις κοινωνικές ανισότητες στις χώρες εφαρμογής των προγραμμάτων.

7.5.19. Konstantinos J. Hazakis, ICIB Conference, 2016, Preconditions for effective economic adjustment in Eurozone: An institutional approach, 20-22 may, University of Macedonia (ISBN 978-618-5255-01-5, e-book).

Η θεσμική οικονομική προσέγγιση υποστηρίζει ότι τα κράτη πρέπει να καθοδηγούνται από διαφανείς και προβλέψιμους κανόνες που μειώνουν την δυνατότητα διακριτής-αυθαίρετης εθνικής στρατηγικής (discretion) εις βάρος της αξιοπιστίας (credibility) και της φήμης (reputation) του συλλογικού μηχανισμού της ΕΟΔ.

Η αδυναμία υλοποίησης των κανόνων δημιουργεί οικονομικό ρίσκο, εντείνει την αβεβαιότητα και αυξάνει το συναλλακτικό κόστος στην οικονομία της Ευρωζώνης. Ενώ η εξέλιξη της κρίσης ευρωπαϊκού χρέους και οι γεωγραφικές/θεματικές εκροές της αποδεικνύουν ότι η κρίση είναι εν μέρει συστημική, οι έως τούδε πρωτοβουλίες τιθάσευσης της είναι χρονικά καθυστερημένες, και εδραιωμένες σε περιορισμένης εμβέλειας και αποτελεσματικότητας εργαλεία μακροοικονομικής παρέμβασης. Τούτο συμβαίνει γιατί τα κράτη μέλη της ευρωζώνης όχι μόνον προεξόφλησαν λανθασμένα στην δεκαετία του 2000 ότι τα οφέλη της νομισματικής ένωσης είναι κλειδωμένα ανεξαρτήτως της κυκλικής οικονομικής μεταβλητότητας, αλλά πίστεψαν ότι αρκεί η οριοθετημένη δράση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας για να αντιμετωπιστούν ήσσονος σημασίας μακροοικονομικές-δημοσιονομικές διαταραχές που οφείλονται στις συνήθεις διακυμάνσεις των εθνικών οικονομικών μεγεθών.

Σε αντίθεση με τεκμηριωμένες εκθέσεις του παρελθόντος (έκθεση Werner 1970 και έκθεση για ONE της επιτροπής Delors, 1989), όπου επισημαίνονταν η ανάγκη για συντονισμό οικονομικών πολιτικών δεν δόθηκε η δέουσα βαρύτητα στο θεσμικό πλαίσιο υλοποίησης σταθερής και αξιόπιστης διακρατικής μακροοικονομικής συνεργασίας εντός της ευρωζώνης. Είναι εμφανής άλλωστε η απουσία συγκροτημένου (με πόρους και με αρμοδιότητες), μηχανισμού διαχείρισης των κρίσεων στις αγορές των κρατικών ομολόγων των χωρών μελών με επιπτώσεις σε όλη την ζώνη του Ευρώ.

Η ΕΟΔ αποδείχθηκε αναποτελεσματική στην επισήμανση και στην διόρθωση των μακροοικονομικών αποκλίσεων των χωρών της Ευρωζώνης, (κυρίως η συνεργασία

της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο), ενώ η διαδικασία επιτήρησης και συντονισμού σε μακροοικονομικό επίπεδο εξαντλούνταν σε παραινέσεις/προτροπές για υιοθέτηση συστατικών μακροοικονομικών πολιτικών και δεν αφορούσε ουσιαστική πίεση για την υλοποίηση διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων σε εθνικό επίπεδο. Επιπλέον, η ΕΟΔ δεν δημιούργησε ένα ισχυρό πλαίσιο επιβράβευσης των “δημοσιονομικά ενάρετων” χωρών που θα οδηγούσε σε τήρηση των κανόνων/νομών/πρακτικών /αρχών της ΕΟΔ όχι λόγω διορθωτικών μέτρων αλλά λόγω ευνοϊκών κινήτρων συμμόρφωσης και μη απόκλισης με ότι αυτό συνεπάγεται τόσο για την φήμη/αξιοπιστία μίας χώρας-μέλους όσο και για το συναλλακτικό κόστος του διακρατικού συντονισμού και των διαπραγματεύσεων εντός της ευρωζώνης. Έτσι, κάθε κράτος θα επέλεγε την συνεργασία μέσα από την θεσμικά προσδιορισμένη διαδικασία επαναλαμβανόμενων παιγνίων έχοντας κατανοήσει ότι η συνεργασία εξυπηρετεί τα μακροπρόθεσμα οικονομικά συμφέροντα πολύ πιο αποτελεσματικά από την εμπλοκή των κρατών σε μεμονωμένα παίγνια συντονισμού με βάση χρησιμοθηρικές προσεγγίσεις βελτιστοποίησης της βραχυπρόθεσμης απόδοσης οικονομικών επιλογών.

7.5.20. Κωνσταντίνος Χαζάκης - Γ. Χατζηευαγγέλου, 2016, Ανάλυση των προγραμμάτων δημοσιονομικής προσαρμογής στην λατινική Αμερική και στην ευρωζώνη: Μία θεσμική προσέγγιση, Διημερίδα τμήματος, οικονομικών επιστημών ΔΠΘ, 18-19 Μαΐου 2016.

Η εισήγηση αναλύει τα ειδικά χαρακτηριστικά γνωρίσματα των προγραμμάτων δημοσιονομικής προσαρμογής σε επιλεγμένες χώρες της Λατινικής Αμερικής (Αργεντινή, Βολιβία, Ουρουγουάη), και της ευρωζώνης (Ελλάδα, Κύπρος, Ιρλανδία, Πορτογαλία), στην χρονική περίοδο 1991-2015. Η εστίαση της έρευνας είναι σε δύο θεματικές περιοχές που είναι οι διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις και η δημοσιονομική πολιτική. Η μεθοδολογία προέρχεται από την θεσμική σχολή και αποσκοπεί να αναδείξει διαφοροποιήσεις και ομοιότητες στα υλοποιημένα προγράμματα προσαρμογής από την σκοπιά της συγκριτικής πολιτικής οικονομίας. Το βασικό συμπέρασμα είναι ότι η εμμονή σε δημοσιονομικούς στόχους υποβάθμισε την δυνατότητα πραγματικής οικονομικής σύγκλισης διαμέσου διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και ενέτεινε τις κοινωνικές ανισότητες στις χώρες εφαρμογής των προγραμμάτων.

7.5.21. K. Hazakis, 9 September 2016, Which mechanism for economic adjustment in Euro area? An institutional proposal, INFER Workshop on Economic Growth and Sustainable Development, 9-10 September, 2016, School of Environment, Geography and Applied Economics, Harokopio University, Athens

Η αδυναμία του θεσμικού πλαισίου της ευρωζώνης να αντιμετωπίσει οικονομικές και δημοσιονομικές κρίσεις είναι εμφανής ήδη από το 2009. Η μελέτη των αιτίων δεν αναδεικνύει μόνον αστοχίες εργαλείων παρέμβασης αλλά πρωτίστως αστοχίες σχεδιασμού του συστήματος λήψης αποφάσεων και της διάρθρωσης της ευρωζώνης. Η μελέτη αναδεικνύει τις τελευταίες αστοχίες εκ της αναποτελεσματικότητας επίτευξης συγκεκριμένων οικονομικών στόχων που αναφέρονται στο δημόσιο χρέος, στην ανταγωνιστικότητα και στην ισόρροπη οικονομική μεγέθυνση.

7.5.22. Konstantinos Hazakis, 2017, The expansionary fiscal consolidation theorem in doubt, 9th EBEEES international conference (29 April), Athens, 28-29.

Η επεκτατική δημοσιονομική λιτότητα (expansionary fiscal contraction) αποτελεί το κυρίαρχο υπόδειγμα μακροοικονομικής προσαρμογής στην ευρωζώνη. Το κεντρικό επιχείρημα του θεωρήματος είναι ότι η δημοσιονομική σταθεροποίηση δημιουργεί προϋποθέσεις οικονομικής μεγέθυνσης υπό συγκεκριμένες συνθήκες. Σύμφωνα με τους υποστηρικτές του, τα εργαλεία αυτού του θεωρήματος λειτουργούν αποτελεσματικά εφόσον εφαρμοστούν μακροπρόθεσμα ανεξαρτήτως του οικονομικού κύκλου έτσι ώστε τα πρωτογενή πλεονάσματα να εδραιώσουν ένα νέο δημοσιονομικό καθεστώς που βελτιώνει τις επενδυτικές προσδοκίες και μπορεί μεσοπρόθεσμα να αυξήσει την ροπή για κατανάλωση και στην πλευρά των νοικοκυριών.

Ο Blanchard επισημαίνει ότι εάν τα δημόσια ελλείμματα περιοριστούν διαμέσου της μείωσης των δημοσίων δαπανών οι ορθολογικοί δρώντες θα προεξοφλήσουν την καταβολή μικρότερων φόρων για το μέλλον. Τούτο, σε συνδυασμό με την βελτίωση της επενδυτικής δράσης θα προκαλέσει αύξηση της ιδιωτικής κατανάλωσης και οικονομική μεγέθυνση. Η νοηματοδότηση του συγκεκριμένου θεωρήματος βρίσκεται στον αντίποδα της κλασσικής κενυσιανής συλλογιστικής όπου η μείωση των

κρατικών δαπανών σε περιόδους ύφεσης εντείνει την οικονομική κρίση με επιπτώσεις στην ζήτηση και στην απασχόληση.

Οι υποστηρικτές του θεωρήματος της επεκτατικής δημοσιονομικής λιτότητας αποστρέφονται τα ελλείμματα υπό οποιεσδήποτε συνθήκες και εστιάζουν στις κρατικές δαπάνες, (Alesina and Perotti (1995), Perotti (1999), Giavazzi, Jappelli and Pagano (2000), Andersen and Risager (1990, 1991) and Andersen (1994). Επιπρόσθετα επισημαίνουν ότι όσο πιο μεγάλος είναι ο λόγος δαπανών επί του ΑΕΠ τόσο πιο ευεργετικά και αποτελεσματικά θα είναι τα αποτελέσματα της υλοποίησης του θεωρήματος τους στην εθνική οικονομία.

Το άρθρο μελετά τις μεθοδολογικές και θεωρητικές προτάσεις της επεκτατικής δημοσιονομικής λιτότητας σε κράτη της ευρωζώνης στα έτη 2010-2016. Τα ευρήματα καταδεικνύουν την αρνητική επιρροή του θεωρήματος στην οικονομική ανάπτυξη και στην κοινωνική συνοχή αλλά και την ανεπάρκεια του θεωρήματος να προβλέψει την επίδραση των συστατικών πολιτικών σε βασικά εθνικά μακροοικονομικά μεγέθη. Το θεώρημα αγνοεί τον ρόλο των προσδοκιών σε συνθήκες αβεβαιότητας, καθώς και την διαφοροποίηση των πολλαπλασιαστών ανάλογα με το σημείο του οικονομικού κύκλου και τις δομικές ιδιαιτερότητες κάθε οικονομίας.

Επιπλέον συνδέει την οικονομική ανάπτυξη μόνον με την εξοικονόμηση δαπανών υποβαθμίζοντας την αρνητική επιρροή της στην ζήτηση αλλά και αγνοώντας την υπο-βέλτιστη αποτελεσματικότητα της σε εθνικές δομές με μεγάλο ποσοστό παραοικονομίας και κυριαρχία του μη εμπορεύσιμου τομέα (non tradables sector). Επίσης, αγνοείται ότι οι αγορές κεφαλαίου και οι επενδυτές επιβραβεύουν την δημοσιονομική σταθερότητα όταν συμβαδίζει με βιωσιμότητα του χρέους και δυνατότητα αποπληρωμής. Τέλος, αναλύονται οι πυλώνες του θεωρήματος της επεκτατικής δημοσιονομικής λιτότητας και οι κύριες αδυναμίες του, ενώ εξετάζεται η επιρροή του θεωρήματος σε βασικούς μακροοικονομικούς δείκτες οικονομικής ανάπτυξης των χωρών της ευρωζώνης.

7.5.23. Konstantinos Hazakis, 2017, Expansionary fiscal austerity in euroarea: Is there a way out? International conference on international business, University of Macedonia, 20th may, fourth session.

Η ευρωπαϊκή οικονομική διακυβέρνηση αντιμετώπισε στην περίοδο 2010-2013 μία τριπλή αποτυχία σε επίπεδο κανόνων. Πρώτον, διαπιστώθηκε η απουσία μηχανισμών

για τους αποκαλούμενους “ορφανούς” τομείς της διακρατικής μακροοικονομικής συνεργασίας. Δεύτερον, αναγνωρίστηκε η ανεπάρκεια του υπάρχοντος θεσμικού πλαισίου στην διαχείριση της κρίσης χρέους της ευρωζώνης. Τρίτον, κατέστη αντιληπτή η ασυμβατότητα των στόχων της νομισματικής ένωσης με τις λειτουργικού τύπου επιλογές των οργάνων λήψης αποφάσεων της ευρωζώνης. Το αποτέλεσμα ήταν το δίπτυχο “ασυμμετρία εθνικών οικονομικών δομών-ασυμμετρία εθνικών οικονομικών πολιτικών” να εγγυάται την αποτυχία του μακροοικονομικού συντονισμού και της πραγματικής σύγκλισης των χωρών της ευρωζώνης.

Ακόμη λοιπόν και μετά το 2011 η εστίαση της ΕΟΔ στην ονομαστική σύγκλιση και όχι στην ουσιαστική – πραγματική σύγκλιση (παραγωγικότητα, διάρθρωση παραγωγικών δομών, εξαγωγικό μοντέλο), νομιμοποιούνταν από την λανθασμένη παραδοχή ότι αρκεί η δημοσιονομική αποστείρωση μίας ελλειμματικής χώρας – μέλους για να επιτευχθούν οι ονομαστικοί στόχοι αδιαφορώντας για τη πτώση του ΑΕΠ, τη άνοδο της διαρθρωτικής ανεργίας και την διάτρηση της κοινωνικής συνοχής.

Η θεωρία της επεκτατικής δημοσιονομικής λιτότητας προεξοφλεί ότι δημοσιονομικές πολιτικές που χρηματοδοτούνται από ελλείμματα όχι μόνον αυξάνουν το χρέος αλλά και δεν είναι αποτελεσματικές για την διατήρηση ρυθμών οικονομικής μεγέθυνσης και επενδύσεων. Ήδη από την δεκαετία του 1960 υπάρχει ακαδημαϊκή έρευνα για τις επιπτώσεις πολιτικών δημοσιονομικής σταθερότητας στην οικονομική μεγέθυνση αλλά και στην εκτροπή πόρων προς ιδιωτικές επενδύσεις. Σύμφωνα με αυτήν, χαμηλά επιτόκια δημιουργούν ευνοϊκές συνθήκες για επενδύσεις και παραγωγή και άρα θεωρείται ότι ενισχύουν τους οδηγούς αύξησης του ΑΕΠ.

Η έρευνα αναδεικνύει την επιτυχία των πολιτικών επεκτατικής δημοσιονομικής λιτότητας σε νομισματικές ζώνες σε συγκεκριμένους δημοσιονομικούς στόχους (πρωτογενές πλεόνασμα) και μακροοικονομικούς στόχους (πληθωρισμός) αλλά την αποτυχία τους στην επίτευξη ονομαστικής σύγκλισης των οικονομιών υπό προσαρμογή. Επιπρόσθετα, αναδεικνύεται ότι η επιτυχία των συγκεκριμένων στόχων δεν οφείλεται σε βελτίωση των παραγωγικών δομών αλλά σε φορολόγηση, μείωση εισοδημάτων και περικοπή της ζήτησης. Τέλος, η συγκεκριμένη πολιτική δεν μειώνει τον λόγο χρέους ως προς το ΑΕΠ και δεν βελτιώνει την δυνατότητα αυτόνομης χρηματοδότησης του εθνικού χρέους από μία χώρα.

Αναδεικνύεται επίσης η ανάγκη για ουσιαστικές πρωτοβουλίες των κρατών μελών της ευρωζώνης που αφορούν και τα τέσσερα θεμελιώδη επίπεδα της θεσμικής οικονομικής ανάλυσης (δρώντες, κανόνες παιγνίου, νόρμες, πρακτικές) ώστε να ισχύσουν όλες οι προϋποθέσεις για μία βέλτιστη νομισματική και οικονομική ένωση στην Ευρώπη. Τούτο, αναντίρρητα σημαίνει αναδιαμόρφωση των κανόνων της ΕΟΔ ώστε να ενισχυθούν οι μηχανισμοί μάθησης και προσαρμογής για τα κράτη μέλη, επιτυγχάνοντας την συμμετοχή στην ευρωζώνη όχι ως αποτέλεσμα καταναγκασμού αλλά ως βέλτιστη εκούσια επιλογή αριστοποίησης που εξισορροπεί την οικονομική αποτελεσματικότητα με την κοινωνική δικαιοσύνη.

7.5.24. Κ. Χαζάκης - Γ. Παπανικολάου, 2017, “Οι προϋποθέσεις βέλτιστης εταιρικής διακυβέρνησης σε μονάδες υγείας: η ελληνική εμπειρία” (10-12-2017, 34^η συνεδρία με τίτλο Η αντιμετώπιση της φτώχειας στην Ελλάδα και στην Ευρώπη), στο συνέδριο “Δημοκρατία, ανάπτυξη και ασφάλεια”, Τρίτο τακτικό συνέδριο τμήματος πολιτικής επιστήμης και διεθνών σχέσεων πανεπιστημίου Πελοποννήσου, 8-10 Δεκεμβρίου.

Η επιτυχία των μεταρρυθμίσεων στην υγεία προϋποθέτει την μείωση του κόστους με ταυτόχρονη βελτίωση της ποιότητας των υπηρεσιών λαμβάνοντας υπόψη τις προκλήσεις που προκύπτουν από την εξέλιξη της ιατρικής τεχνολογίας, την γήρανση του πληθυσμού και την δραστική περικοπή των δημοσίων δαπανών. Αναπόφευκτα, η εταιρική διακυβέρνηση στην Ελλάδα, καλείται να διατηρήσει διαμέσου του κατάλληλου θεσμικού πλαισίου σταθερή την ποιότητα και ποσότητα έργου στις μονάδες υγείας σε ένα αυστηρό δημοσιονομικό πλαίσιο όπου υπάρχει στοχοθέτηση για συρρίκνωση τόσο του ενδο-νοσοκομειακού κόστους (χρόνος παραμονής ασθενή, κλινικά πρότυπα κλπ) όσο και το κόστους εκτός νοσοκομείου (συνταγογράφηση, πρόληψη).

Λαμβάνοντας υπόψη τους κανόνες της εταιρικής διακυβέρνησης, τα μεθοδολογικά εργαλεία που παρέχουν η διοικητική και η χρηματοοικονομική λογιστική αλλά και τα συστήματα εσωτερικού ελέγχου, το άρθρο επιχειρεί την κριτική αξιολόγηση της ελληνικής εταιρικής διακυβέρνησης στα νοσοκομεία αλλά και τον προσδιορισμό των προϋποθέσεων άρσης των διοικητικών ατελειών και στρεβλώσεων που συνιστούν τροχοπέδη στην παροχή, ικανοποιητικού για τον πολίτη, έργου από τις ελληνικές δημόσιες δομές υγείας.

7.5.25. Konstantinos J. Hazakis, ICIB Conference 2018, The third hellenic economic adjustment program: success story of macroeconomic stabilisation or failed story of economic growth?

Το κείμενο εξετάζει της επιπτώσεις του τρίτου προγράμματος δημοσιονομικής προσαρμογής σε συγκεκριμένες πτυχές της οικονομικής ανάπτυξης της Ελλάδας καθώς και σε θεμελιώδη δημοσιονομικά μεγέθη.

7.5.26. Κ. Χαζάκης- Γ. Παπανικολάου, 2018, Ο ρόλος του εσωτερικού ελέγχου στα δημόσια νοσοκομεία: Η ελληνική περίπτωση, 17 Οκτωβρίου, 3^η ερευνητική διημερίδα του τμήματος οικονομικών επιστημών ΔΠΘ, 17-18 Οκτωβρίου, 2018

7.5.27. Κ. Χαζάκης - Γ. Παπανικολάου, 2019, “Εταιρική διακυβέρνηση και αξιολόγηση των αρχών εσωτερικού ελέγχου στα δημόσια νοσοκομεία της Ελλάδας” (23-05-2019, 3^η συνεδρία), στο συνέδριο “ICIB 2019 Conference”, University of Macedonia.

7.5.28. Κ. Χαζάκης- Β. Βλάχος, 2020, Εμπειρική διερεύνηση των παραγόντων που προσδιορίζουν το μέγεθος των άμεσων ξένων επενδύσεων από την Ελλάδα στα πλαίσια της διεθνούς διοίκησης των επιχειρήσεων και της διπλωματίας, Πέμπτη συνεδρία, 15 Οκτωβρίου, 4^η ερευνητική διημερίδα του τμήματος οικονομικών επιστημών ΔΠΘ, 14-15 Οκτωβρίου, 2020.

7.5.29. Hazakis K., - Godosidis J., 2022, Is European regional policy suitable to address covid-19 regional effects? 14th international conference, Economies of the Balkan and eastern European countries, Florence, 21 may 2022

7.6. Λοιπές Ανακοινώσεις - Ομιλίες σε Ημερίδες

7.6.1. Ομιλία με θέμα “Ο ρόλος της ομάδας των οκτώ πιο ανεπτυγμένων χωρών στις Διεθνείς Οικονομικές Σχέσεις”, στα πλαίσια του κύκλου σεμιναρίων του Ινστιτούτου Διεθνών Οικονομικών Σχέσεων Αθηνών, με θέμα, “Παγκόσμια Οικονομική Διακυβέρνηση”, Αθήνα 4 Δεκεμβρίου 2006.

Στόχος της εισήγησης ήταν η κριτική αξιολόγηση της διακρατικής οικονομικής συνεργασίας της ομάδας των οκτώ πιο ανεπτυγμένων κρατών σε θεματικές περιοχές

της διεθνούς οικονομικής ανάπτυξης και της διακρατικής οικονομικής συνεργασίας. Λαμβάνοντας υπόψη την θεμελιώδη αλλαγή μακροοικονομικής σκέψης για την συνεργασία των επτά πιο ανεπτυγμένων χωρών (1979), υπογραμμίζεται η ανάγκη επιστροφής στην κενσσιανή αντίληψη μακροοικονομικής συνεργασίας για συντονισμένη στήριξη της ζήτησης σε περιόδους οικονομικής ύφεσης.

7.6.2. Κ. Χαζάκης, "Το Διεθνές Σύστημα σε Μετάβαση: Επιπτώσεις στην χάραξη της Ελληνικής Εξωτερικής Πολιτικής", Εισήγηση στο μόνιμο στρατιωτικό προσωπικό της 34^{ης} Μηχανοκίνητης Ταξιαρχίας, 21 Οκτωβρίου 1996, Θεσ/νίκη.

Στόχος της εισήγησης ήταν η παροχή ενός ολοκληρωμένου μεθοδολογικού πλαισίου προσδιορισμού των προτεραιοτήτων της ελληνικής διεθνούς αναπτυξιακής πολιτικής και της ελληνικής εξωτερικής πολιτικής με βάση τα μεθοδολογικά εργαλεία προσδιορισμού των διεθνών συντελεστών ισχύος μίας χώρας που προσφέρει το γνωστικό αντικείμενο της διεθνούς πολιτικής οικονομίας.

7.6.3. Κ. Χαζάκης, "Στρατηγικές Εταιρικής Συνεργασίας στον 21^ο αιώνα: Κριτική Αξιολόγηση του Θεωρητικού Υπόβαθρου ερμηνείας των κινήτρων συγκρότησης των κοινών επιχειρήσεων", Π.Μ.Σ., Τμήμα Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών Παντείου Πανεπιστημίου, Μάιος 2001.

Η εισήγηση χρησιμοποιεί περιπτωσιολογικές μελέτες, προκειμένου να αναδείξει τα πρωτογενή ελατήρια που ωθούν σε συμπαραγωγή τις Διεθνικές επιχειρήσεις. Το κύριο συμπέρασμα που προέκυψε είναι ότι η δημιουργία ολοκληρωμένου και διατηρήσιμου ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος προϋποθέτει την συμμετοχή των εταιρειών σε χρονικά καθορισμένα και λειτουργικά προσδιορισμένα, κοινά επιχειρησιακά σχήματα, προκειμένου να ελαχιστοποιηθεί το κόστος παραγωγής καινοτομιών.

7.6.4. Κ. Hazakis, "Industrial Restructuring in East Europe: Constraints and prospects", Εισήγηση επιμόρφωσης Ουκρανών Καθηγητών του Εθνικού Ναυτιλιακού Πανεπιστημίου της Οδησού, στα πλαίσια του Ευρωπαϊκού Προγράμματος TEMPUS, Πάντειο Πανεπιστήμιο, Απρίλιος 2003.

Η εισήγηση αποτελούνταν από δύο μέρη. Στο πρώτο μέρος έγινε αξιολόγηση των δυσκολιών και των εμποδίων υλοποίησης της βιομηχανικής και αναπτυξιακής ανασυγκρότησης στην Ανατολική Ευρώπη, εστιάζοντας στις ιδιωτικοποιήσεις, στις

ξένες άμεσες επενδύσεις και στις συγχωνεύσεις-εξαγορές. Επισημάνθηκαν τα οικονομικά προβλήματα που αναπτύσσονται στο μακροοικονομικό περιβάλλον των χωρών της Ανατολικής Ευρώπης καθώς και ο βραχυπρόθεσμος ορίζοντας των κλαδικών βιομηχανικών και αναπτυξιακών πολιτικών τους. Στο δεύτερο μέρος, αναζητήθηκαν οι μέθοδοι διαμέσου των οποίων θα πραγματοποιηθεί η ποιοτική βελτίωση της διάδρασης των εθνικών με τις διεθνικές επιχειρήσεις, έτσι ώστε να μεγιστοποιηθούν οι θετικές συνέργειες για την τοπική παραγωγική δομή και ανάπτυξη αλλά και να ενισχυθεί η εξωστρέφεια των διεθνώς εμπορεύσιμων αγαθών και υπηρεσιών.

7.6.5. Κ. Χαζάκης, Προϋποθέσεις Ενίσχυσης του Ανταγωνιστικού Πλεονεκτήματος της Μητροπολιτικής περιοχής της Θεσσαλονίκης στον 21^ο Αιώνα", Επιστημονική Εισήγηση στην Ημερίδα του Ινστιτούτου Διεθνών Οικονομικών Σχέσεων του Συνδέσμου Ανωνύμων Εταιρειών με θέμα "Το Ανταγωνιστικό Πλεονέκτημα της Θεσσαλονίκης στην Νότιο-Ανατολική Ευρώπη και οι προκλήσεις της Διεθνούς Οικονομίας", Μουσείο Βυζαντινού Πολιτισμού Θεσσαλονίκης, 7 Απριλίου 2005.

Η εισήγηση επιχείρησε να προσδιορίσει το αναπτυξιακό πλεονέκτημα της Θεσσαλονίκης, αναλύοντας τις εξής πτυχές: α) Όραμα οικονομικής ανάπτυξης της πόλης με συγκεκριμένους ποσοτικούς στόχους και μελέτες βιωσιμότητας των επιμέρους πρωτοβουλιών υλοποίησής τους. β) Τρόποι οικονομικής ανάπτυξης και διαφοροποίησης της επιχειρηματικότητας γ) Μέθοδοι παραγωγής καινοτόμων υπηρεσιών και προϊόντων δ) Διατήρηση της συνοχής του κοινωνικού ιστού της πόλης ε) Αποτελεσματική και αποδοτική διακυβέρνηση σε Μητροπολιτικό επίπεδο για αναπτυξιακές συνέργειες και επίτευξη οικονομικών αστικής κλίμακας και χωρικής συσπείρωσης.

Το βασικό συμπέρασμα της εισήγησης είναι ότι τα αναπτυξιακά πλεονεκτήματα της Θεσσαλονίκης δεν εδράζονται σ' επιβαλλόμενη εκ των άνω τομεακή εξειδίκευση, αλλά σε δια-τομεακή εξειδίκευση που επιδιώκει υψηλότερα στάδια προστιθέμενης αξίας, ισχυρή καινοτομία και διεθνοποιημένη δράση, δηλαδή εντατικοποίηση του βαθμού συσσωμάτωσης των τοπικών εταιρειών στα διεθνή παραγωγικά και εμπορικά δίκτυα.

7.6.6. Κ. Χαζάκης, "Τα Διαρθρωτικά Ταμεία και οι Στόχοι Προτεραιότητας της Ευρωπαϊκής Ένωσης" (Έξι ώρες), 12 Νοεμβρίου 2005, σε Υπαλλήλους Π/Ε της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Δράμας, στα Πλαίσια Χρηματοδοτούμενου Προγράμματος από το Ινστιτούτο Επιμόρφωσης της ΓΣΕΕ, (Ευρωπ. Πρόγραμμα Interreg II) και επιμόρφωση στο Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης με θέμα "Περιφερειακή Πολιτική και οικονομική ανάπτυξη στις χώρες της Ευρωπαϊκής ένωσης".

Στόχος των εισηγήσεων ήταν η καταγραφή των επιπτώσεων της δράσης των διαρθρωτικών ταμείων της ΕΕ στην τοπική και στην περιφερειακή οικονομική ανάπτυξη.

7.6.7. Κ. Χαζάκης, 2013, Ελληνική κρίση χρέους: Αίτια και προϋποθέσεις υπέρβασης, Ομιλία στον Μορφωτικό σύλλογο Κομοτηνής, 18 Δεκεμβρίου, Κομοτηνή.

Η εισήγηση εστίασε στα θεμελιώδη δομικά και αναπτυξιακά προβλήματα της ελληνικής οικονομίας και στις υπαρκτές προτάσεις για μείωση του διεθνούς χρέους της Ελλάδας, με βάση τους περιορισμούς και τις δυνατότητες της ευρωπαϊκής οικονομικής διακυβέρνησης.

7.6.8. Κ. Χαζάκης, Παρουσίαση του βιβλίου των ομότιμων Καθηγητών Γ. Χατζηκωνσταντίνου και Ζήση Παπαδημητρίου με τίτλο, "Στην εποχή των αδιεξόδων" Βιομηχανικό Επιμελητήριο Κομοτηνής, 20 Νοεμβρίου 2014.

Η εισήγηση ανέδειξε τις στρεβλώσεις του ελληνικού αναπτυξιακού μοντέλου και ανέδειξε τις προτεραιότητες μίας εξωστρεφούς ανάπτυξη στα πλαίσια της ευρωπαϊκής νομισματικής συσσωμάτωσης.

7.6.9. Κ. Χαζάκης, Παρουσίαση του βιβλίου του Αναπληρωτή καθηγητή Π. Γκόγκα με τίτλο, Οικονομικά για μη ειδικούς, Πολυχώρος Public, Θεσσαλονίκη, 27 Μαΐου 2016.

7.6.10. Κ. Χαζάκης, Η προσέγγιση επενδύσεων ως βασικός πυλώνας στην ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας, 28 Φεβρουαρίου 2018, ομιλία στον σύλλογο φοιτητών του οικονομικού τμήματος ΔΠΘ.

7.6.11. Κ. Χαζάκης, 2018, Η φοροδιαφυγή και η παραοικονομία ως ανασταλτικοί παράγοντες της οικονομικής ανάπτυξης στην Ελλάδα, ομιλία στον σύλλογο φοιτητών του οικονομικού τμήματος ΔΠΘ, Μάρτιος.

7.6.12. Κ. Χαζάκης, 2019, Επανεκκίνηση της ελληνικής οικονομίας, Επενδύσεις και ανταγωνιστικότητα, ομιλία στον σύλλογο φοιτητών του οικονομικού τμήματος ΔΠΘ, Νοέμβριος.

7.6.13. Κ. Χαζάκης, 2019, Η ΕΕ μετά τις ευρωεκλογές, Ομιλία στην συζήτηση του ινστιτούτου διεθνών οικονομικών σχέσεων αθηνών, 4 Ιουνίου 2019.

7.7. Άλλες Δημοσιεύσεις σε Περιοδικά με Συντακτική Επιτροπή αλλά χωρίς διαδικασία κρίσης

7.7.1. Κ. Χαζάκης "Λόγοι Συγκρότησης Κοινών Επιχειρήσεων: Μία συνοπτική Προσέγγιση", Δίμηνη Έκδοση Εμπορικού και βιοτεχνικού Επιμελητηρίου Θεσ/νίκης, τεύχος Ιανουαρίου-Φεβρουαρίου 2002, σελ. 34-35.

Το άρθρο αναλύει τους θεμελιώδεις παράγοντες πρόκρισης των κοινών επιχειρήσεων στην Ελλάδα μετά το 2000.

7.7.2. Κ. Χαζάκης, "Η Αυτονομία του κορπορατισμού στην Ανατολική Ασία: Μύθος ή Πραγματικότητα;" Δελτίο Ελληνικού Κέντρου Πολιτικών Ερευνών, Τεύχος Γ'-Δ', Δεκέμβριος 2001, σελ. 14-15.

Το άρθρο αναλύει τα συστατικά γνωρίσματα του κορπορατιστικού μοντέλου στα κράτη της νοτιοανατολικής Ασίας και τις επιπτώσεις του στην εθνική αναπτυξιακή διαδικασία.

7.7.3. Κ. Χαζάκης, "Εκδημοκρατισμός και Οικονομικός Μετασχηματισμός στην Ανατολική Ευρώπη: Έννοιες σε σύζευξη ή σε διάζευξη;", Δελτίο Ελληνικού Κέντρου Πολιτικών Ερευνών, Τεύχος Ε'-ΣΤ', Ιούνιος 2004, σελ. 9-10.

Στο άρθρο μελετάται η σχέση μεταξύ πολιτικών θεσμών, οικονομικού φιλελευθερισμού και οικονομικής ανάπτυξης στην Ανατολική Ευρώπη. Η διάδραση δεν είναι απόλυτα προσδιορισμένη αλλά είναι σχέση ισορροπίας όπου κυριαρχεί η δυάδα ανταγωνισμός-συνεργασία. Υποστηρίζεται, ότι μόνον η θεσμική προσέγγιση

λαμβάνει σοβαρά υπόψη, την διάδραση του οικονομικού, του πολιτικού και του ιστορικού πλαισίου ανάπτυξης στην Ανατολική Ευρώπη.

7.7.4. Κωνσταντίνος Ι. Χαζάκης - Μιχάλης Χαϊλής, Η επιτυχία της διεθνούς οικονομικής πολιτικής της Κυπριακής Δημοκρατίας στην εκμετάλλευση της ΑΟΖ: Μία ρεαλιστική προσέγγιση, Φιλελεύθερη Έκφραση, Ινστιτούτο Κ. Καραμανλής, Απρίλιος-Ιούνιος 2012, σελ 46-53.

Το ζήτημα της διακρατικής οικονομικής συνεργασίας στην εκμετάλλευση των υδρογονανθράκων αποτελεί θεματική περιοχή ιδιαίτερου ενδιαφέροντος στην πολιτική οικονομία. Το άρθρο εξετάζει το γενικό πλαίσιο της οικονομικής συνεργασίας Κυπριακής Δημοκρατίας (Κ.Δ.) - Ισραήλ στον ενεργειακό τομέα, με βάση τις μεθοδολογικές αρχές της ρεαλιστικής προσέγγισης. Εξετάζονται οι θεμελιώδεις θέσεις της ρεαλιστικής μεθοδολογίας της πολιτικής οικονομίας και επιχειρείται η μελέτη των βασικών πτυχών-προϋποθέσεων επιτυχίας της ενεργειακής συνεργασίας Κ.Δ.-Ισραήλ. Προτείνεται η ανάγκη άμεσης οριοθέτησης της ΑΟΖ μεταξύ των εμπλεκόμενων χωρών προκειμένου να εφαρμοστεί πλήρως το διεθνές δίκαιο της θάλασσας και να επιτευχθεί η πλήρης εκμετάλλευση των ενεργειακών πόρων της περιοχής.

7.7.5. Κωνσταντίνος Ι. Χαζάκης, Η διάδραση κράτους-αγοράς στις υπό μετάβαση οικονομίες των δυτικών Βαλκανίων, Δελτίο διοίκησης επιχειρήσεων, Νοέμβριος-Δεκέμβριος 2012, τεύχος 307, 7-15

Το άρθρο μελετά τις επιπτώσεις της διάδρασης οικονομικών-πολιτικών θεσμών στο περιεχόμενο της οικονομικής ανάπτυξης στην νοτιοανατολική Ευρώπη.

7.7.6. Κ. Χαζάκης, 2019, Προϋπολογισμός σταθερότητας και ανάπτυξης, Τόμος οικονομικού επιμελητήριου Ελλάδας, ένθετο θέσεις για τον κρατικό προϋπολογισμό, Δεκέμβριος, σελ. 9-11.

Αναλύονται οι προϋποθέσεις εφαρμογής του προϋπολογισμού ώστε να επιτευχθεί το τρίπτυχο μεταρρυθμίσεις στις αγορές προϊόντων και υπηρεσιών-δημοσιονομική σταθερότητα –εξωστρεφής ανάπτυξη.

7.7.7. V. Vlahos - Hazakis K, 2022, Institutional difference and outward foreign direct investment: The case of Greece, [iww.uni-bonn.de](https://www.iww.uni-bonn.de) (google scholar)

This paper investigates the impact of institutional difference on Greece's outward foreign direct investment (OFDI) to EU and extra EU host countries through a gravity model.

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΕΡΓΟ

8.1. Συμμετοχή σε Ερευνητικά Προγράμματα

8.1.1. Συμμετείχα στο ερευνητικό πρόγραμμα της Γενικής Γραμματείας Νέας Γενιάς (Απρίλιος-Σεπτέμβριος 2008), με θέμα « Επικαιροποίηση εκπαιδευτικού υλικού και εκπαίδευση στελεχών θυρίδων επιχειρηματικότητας». Στα πλαίσια του προγράμματος συνεισέφερα ως συγγραφέας έξι ενότητες, (120 σελίδες), με τα εξής αντικείμενα :1. Απαιτούμενες ενέργειες και δικαιολογητικά για την ίδρυση – αδειοδότηση νέων επιχειρήσεων 2. Διαχείριση των οικονομικών της μικρής επιχείρησης 3. Διοίκηση προσωπικού στην μικρή επιχείρηση 4. Οργανωτική δομή της μικρής επιχείρησης 5. Εγκαταστάσεις και εξοπλισμός μικρής επιχείρησης 6. Επιλογή τόπου εγκατάστασης.

8.1.2. Συμμετείχα στο ερευνητικό πρόγραμμα Εμπλουτισμός του διδακτικού και ερευνητικού υλικού του μαθήματος θεωρία λήψης αποφάσεων, (πρόγραμμα προπτυχιακών σπουδών ΔΠΘ), με νέο υλικό στο τμήμα ΔΟΣΑ του ΔΠΘ, (4-03-08 έως 31-08-08).

8.1.3. Συμμετείχα στην συγγραφή της μελέτης των οικονομικών, αναπτυξιακών και κοινωνικών επιπτώσεων του αγωγού Μπουργκάς - Αλεξανδρούπολη στον Νομό Έβρου που ανατέθηκε από την Νομαρχία Έβρου στο τμήμα Διεθνών Οικονομικών Σχέσεων και Ανάπτυξης (συγγραφή του κεφαλαίου των κοινωνικών επιπτώσεων), (Μάρτιος 2010 - Σεπτέμβριος 2010).

8.1.4. Συμμετοχή στο διασυνοριακό πρόγραμμα Interreg Ελλάδας - Βουλγαρίας στο πλαίσιο προγράμματος, «Βελτίωση της πρόσβασης στην υγειονομική περίθαλψη μέσω ενός συστήματος παρακολούθησης της προσωπικής υγείας» (2019-2020).

8.1.5. Συμμετοχή στο ερευνητικό πρόγραμμα, Σχεδιασμός και ανάπτυξη εργαλείων συμβουλευτικής επιχειρηματικής υποστήριξης νεοφυών επιχειρήσεων, Πανεπιστήμιο Πειραιώς-Δήμος Πειραιά, 2021-2022, συγγραφή 4 κεφαλαίων.

8.2. Επιμέλειες Βιβλίων - συλλογικών τόμων – πρακτικών συνεδρίων-Συμμετοχή σε επιστημονική επιτροπή έκδοσης βιβλίων

8.2.1. Κ. Χαζάκης- Θ. Πελαγίδης, Η πολιτική οικονομία της μετάβασης: Από τον κεντρικό σχεδιασμό στην οικονομία της αγοράς, σελ 348, Εκδόσεις Παπαζήσης, Αθήνα 2009.

Το βιβλίο περιλαμβάνει εννέα άρθρα Ελλήνων Πανεπιστημιακών που αναλύουν με επικαιροποιημένο τρόπο όλες τις πτυχές της πολιτικής οικονομίας της μετάβασης, όπως οικονομική ανάπτυξη, άμεσες ξένες επενδύσεις, ανταγωνιστικότητα, ιδιωτικοποιήσεις, δημοσιονομική προσαρμογή, διεθνές εμπόριο, νομισματική πολιτική.

8.2.2. Κ. Χαζάκης- Π. Σιούσουρας, Παγκοσμιοποίηση, Ευρωπαϊκή ένωση και Ελλάδα: Πολιτικές και οικονομικές όψεις, σελ. 920, Εκδόσεις Ποιότητα, Αθήνα, 2009.

Το βιβλίο περιέχει 27 άρθρα Ελλήνων Πανεπιστημιακών που αναλύουν ενδελεχώς διαφορετικές πτυχές της οικονομικής παγκοσμιοποίησης με έμφαση στην διακρατική οικονομική συνεργασία και γεωγραφικό πεδίο αναφοράς την Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση.

8.2.3. Οικονομική θεωρία: Αναζητώντας και διαπιστώνοντας, 2021, Τιμητικός τόμος για τον ομότιμο καθηγητή Γ. Χατζηκωνσταντίνου, Μέλος επιστημονικής επιτροπής έκδοσης τόμου, εκδόσεις Τζιόλα και υιοί (συν-επιμέλεια έκδοσης με καθηγητές Ν. Βαρσακέλη, Ε. Δρυμπέτα, Σ. Ρουκανά, Π. Σκλιά).

8.2.4. Ι.Ντόκας - Κωνσταντίνος Χαζάκης, 2021, Τόμος πρακτικών επιστημονικής διημερίδας τμήματος οικονομικών επιστημών Δημοκρίτειου πανεπιστημίου Θράκης, διημερίδα 16-17 Οκτωβρίου 2020, Εκδόσεις παπαζήση, Αθήνα

8.3. Κείμενα Εργασίας σε Πανεπιστήμια - Ερευνητικά Ινστιτούτα με Διεθνή Επιστημονική επιτροπή και Διαδικασία Κρίσης

8.3.1. Petros Siousiouras, Pantelis Sklias and Konstantinos Hazakis, 2007, Environnent and sustainable development in the framework of the euro-mediterranean partnership agreement: the case of the méditerranean sea, Studies

in Regional and Urban Planning Issue 10, December 2007 pages 76-85, ISSN 1106-2606

Το άρθρο μελετά τις επιπτώσεις της ευρώ-μεσογειακής συνεργασίας ως περιφερειακού οικονομικού καθεστώτος σε ειδικές πτυχές της διατηρήσιμης ανάπτυξης και του περιβάλλοντος.

8.3.2. Konstantinos Hazakis, Analyzing the logic of international monetary cooperation in Group twenty Summits, Institute on Comparative Regional Integration Studies, United Nations University, UNU-CRIS Working Paper, w-2012-2, Bruges, 20th January 2012, pages 28.

Η μελέτη επιχειρεί διαμέσου της θεσμικής ανάλυσης τριών επιπέδων, (νόρμες/ αρχές, κανόνες οριοθέτησης συγκεκριμένων θεματικών περιοχών οικονομικών συναλλαγών, ιεράρχηση θεματικών περιοχών), να προσδιορίσει την ικανότητα της αντιμετώπισης του υψηλού συναλλακτικού κόστους, της συστημικής αβεβαιότητας και της έλλειψης αποτελεσματικού διακρατικού συντονισμού μακροοικονομικών πολιτικών της παγκόσμιας οικονομίας, από την Ομάδα των Είκοσι συστημικά σημαντικών χωρών, (G20).

Το βασικό συμπέρασμα είναι η αδυναμία ανάπτυξης νέου θεσμικού πλαισίου αντιμετώπισης των δομικών και συστημικών ατελειών - στρεβλώσεων της διεθνούς οικονομίας και η εστίαση στην βραχυπρόθεσμη αντιμετώπιση των προβλημάτων της ρευστότητας και των ασύμμετρων οικονομικών διαταραχών. Αρχικά μελετώνται οι θεμελιώδεις προσεγγίσεις της νομισματικής συνεργασίας στα πλαίσια της διεθνούς πολιτικής οικονομίας και αναδεικνύονται οι κύριοι πυλώνες έδρασης της συνεργασίας της G20 από το 1999 έως το 2010. Η ενδελεχής ανάλυση των ανακοινωθέντων των διασκέψεων κορυφής αλλά και η μελέτη των δράσεων υλοποίησης των τεθέντων στόχων προσδιορίζουν τρεις προτεραιότητες. Πρώτον, υπάρχει ασυμβατότητα των προτεραιοτήτων των εθνικών συστημάτων λήψης οικονομικών αποφάσεων με τις αναγκαιότητες της παγκόσμιας οικονομίας. Δεύτερον, δεν υπάρχουν ακριβή κριτήρια προσδιορισμού της εξόδου από την τρέχουσα χρηματοοικονομική κρίση. Τρίτον, θα πρέπει να υπάρξει στο μέλλον ουσιαστική συσχέτιση του περιεχομένου των διεθνών οικονομικών καθεστώτων με τις διαφοροποιημένες δομές των εθνικών συστημάτων λήψης οικονομικών αποφάσεων.

8.3.3. Konstantinos Hazakis- Filippos Proedrou, 2012, European Union –Russia energy Diplomacy: The need for an active strategic partnership, EU Diplomacy Papers 4/2012, July, College of Europe, Bruges.

Το άρθρο εξετάζει τις δυσκολίες του εγχειρήματος άρθρωσης αμοιβαία επωφελούς διμερούς οικονομικής σχέσης Ευρωπαϊκής Ένωσης-Ρωσικής Ομοσπονδίας με βάση την φιλελεύθερη προσέγγιση της πολιτικής οικονομίας. Γίνεται χρήση των εννοιών της σύνθετης αλληλεξάρτησης των Keohane και Nye και υπογραμμίζονται οι δυνητικοί πυλώνες της στρατηγικής διακρατικής ενεργειακής σχέσης ΕΕ-Ρωσίας. Στόχος είναι να προσδιοριστούν οι κίνδυνοι καθώς και οι πηγές αβεβαιότητας και βεβαίως οι συνεπαγόμενες πιθανές επιπτώσεις στο συναλλακτικό κόστος της διμερούς ενεργειακής σχέσης.

8.3.4. Konstantinos Hazakis, 2019, A new analytical framework to explain the troubling EU (dis)integration dynamics, Institute on Comparative Regional Integration Studies, United Nations University, UNU-CRIS Working Paper, w-2019-10, December.

Το περιεχόμενο και η δυναμική της αποχώρησης ενός μέλους από μία οικονομική ένωση ή της αποδυνάμωσης των κοινών πολιτικών μίας ένωσης (disintegration) δεν έχει μελετηθεί επαρκώς σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Το άρθρο μελετά διεξοδικά την διάδραση του δίπολου “integration-disintegration” και προτείνει τρόπους ανάσχεσης των προβλημάτων και αντιμετώπισης των προκλήσεων σε επίπεδο δημόσιων πολιτικών.

8.3.5. Konstantinos J. Hazakis, 2021, The impact of disintegration dynamics on EU international trade policy: An institutional analysis, The center for global political economy, Working papers series number 20, University of Sussex, 11 December 2021, pages 41.

Η εξασφάλιση ισχυρού μεριδίου στις διεθνείς αγορές προϊόντων και υπηρεσιών απαιτεί αποτελεσματική κοινή εμπορική πολιτική της ΕΕ. Το άρθρο αναλύει την διάδραση ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης – ευρωπαϊκής εμπορικής πολιτικής υπό την επιρροή αρνητικών εξελίξεων τόσο σε διεθνές επίπεδο (εμπορική πολιτική προστατευτισμού διοίκησης trump) όσο και αρνητικών εσωτερικών επιρροών (αποχώρηση ηνωμένου βασιλείου από την ΕΕ). Προτείνεται ένα αναλυτικό

υπόδειγμα κατανόησης και ερμηνείας της προαναφερθείσας διάδρασης αλλά και τρόποι ενδυνάμωσης της διεθνούς εμπορικής πολιτικής της ΕΕ.

9. Υπό κρίση άρθρα σε περιοδικά με κριτές

10. Συμμετογή σε συνέδρια ως συντονιστής εισηγήσεων

1. Συντονιστής της θεματικής Ενότητας "Χρηματοοικονομικές Πλευρές της Παγκοσμιοποίησης, στο Α' Πανελλήνιο Συνέδριο Διεθνούς Πολιτικής Οικονομίας, (Αθήνα, 19 Σεπτεμβρίου 2003).
2. Συντονιστής της θεματικής Ενότητας "The Problem of Corruption", First Global International Studies Conference, Constantinople, 25 August 2005.
3. Συντονιστής της θεματικής Ενότητας "European Countries in Transition" στο Β' Πανελλήνιο Συνέδριο Διεθνούς Πολιτικής Οικονομίας, (Αθήνα, 17 Σεπτεμβρίου 2005).
4. Συντονιστής της θεματικής ενότητας "European union and the global economic system", στο Τρίτο συνέδριο Διεθνούς Πολιτικής Οικονομίας, Αθήνα 16 Μαΐου 2008.
5. Συντονιστής της πρωινής συνεδρίας, (4-10-2008), στο συνέδριο International Conference on applied business and economics, που έλαβε χώρα στο Α.Π.Θ. (2-4 Οκτωβρίου 2008).
6. Συντονιστής της δεύτερης πρωινής συνεδρίας, (22-05-2010), στο συνέδριο International Conference on International Business, University of Macedonia, που έλαβε χώρα στο Πανεπιστήμιο Μακεδονία, (22-23 Μαΐου 2010).
7. Μέλος της Οργανωτικής Επιτροπής του συνεδρίου International Conference on International Business 2010, που διοργανώθηκε στο Πανεπιστήμιο Μακεδονία, 22-23 Μαΐου 2010.
8. Μέλος της επιστημονικής επιτροπής αξιολόγησης εργασιών του συνεδρίου Fifth annual south-east European doctoral student conference 2010, που οργανώθηκε από το SEERC, (Southeast European research centre, Thessaloniki, July).

9. Μέλος της Οργανωτικής Επιτροπής του συνεδρίου International Conference on International Business 2011, που διοργανώθηκε στο Πανεπιστήμιο Μακεδονία, 19-21 Μαΐου 2011.
10. Μέλος της Οργανωτικής και της επιστημονικής Επιτροπής του συνεδρίου International Conference on International Business 2012, που διοργανώθηκε στο Πανεπιστήμιο Μακεδονία, 19-21 Μαΐου 2012.
11. Μέλος της Οργανωτικής και της επιστημονικής Επιτροπής του συνεδρίου International Conference on International Business 2013, που διοργανώθηκε στο Πανεπιστήμιο Μακεδονία, 16-18 Μαΐου 2013.
12. Συντονιστής της τρίτης πρωινής συνεδρίας, (17-05-2013), στο συνέδριο International Conference on International Business, University of Macedonia, (με τίτλο Current issues in economic growth: From the causes of the fiscal crisis to macro-micro alternatives of growth), που έλαβε χώρα στο Πανεπιστήμιο Μακεδονία, (16-18 Μαΐου 2013).
13. Μέλος της επιστημονικής επιτροπής της πρώτης διημερίδας ερευνητικού έργου που διοργανώθηκε στο τμήμα οικονομικών επιστημών του ΔΠΘ τον Απρίλιο του 2014.
14. Συντονιστής της πρώτης παράλληλης συνεδρίας στο συνέδριο, “Greek Economy: From crisis to development”, University of Thessaly, Volos, 4-5 April, 2014
15. Μέλος της Οργανωτικής Επιτροπής του συνεδρίου International Conference on International Business 2014, που διοργανώθηκε στο Πανεπιστήμιο Μακεδονία, Μαΐου 2014.
16. Μέλος της επιστημονικής επιτροπής του συνεδρίου, “Socio-Economic Sustainability, Regional Development and Spatial Planning: European and International Dimensions & Perspectives”, University of Aegean, July 4th – 7th, 2014, Mytilene, Lesvos, Greece
17. Συντονιστής της δεύτερης πρωινής συνεδρίας, (23-05-2014), στο συνέδριο International Conference on International Business, University of Macedonia με τίτλο “Social indicators, technology and human development”.

18. Συντονιστής της τέταρτης συνεδρίας, (24-05-2014), στο συνέδριο International Conference on International Business, University of Macedonia με τίτλο “European Union”.
19. Συντονιστής της τρίτης συνεδρίας, (28-10-2014), στο συνέδριο International Conference of Sciences, American University of Rome.
20. Μέλος της επιστημονικής επιτροπής του συνεδρίου, “Economies of Balkan and eastern Europe countries”, University of Macedonia and university of Kavala, Kavala, 8-10 May 2015.
21. Συντονιστής της πρώτης πρωινής συνεδρίας, (08-05-2015), στο συνέδριο “Economies of Balkan and eastern Europe countries”, Kavala, 8-10 May 2015
22. Μέλος της Οργανωτικής και της επιστημονικής Επιτροπής του συνεδρίου International Conference on International Business 2015, που διοργανώθηκε στο Πανεπιστήμιο Μακεδονία, 22-24 Μαΐου 2015.
23. Συντονιστής της δεύτερης συνεδρίας, (23-05-2015), στο συνέδριο International Conference on International Business, University of Macedonia με τίτλο “Banking, finance, risk management and foreign direct investment”.
24. Συντονιστής της πρώτης συνεδρίας, (22-05-2015), στο συνέδριο International Conference on International Business, University of Macedonia με τίτλο “Current developments and economic conditions in southeast Europe”.
25. Μέλος της επιστημονικής επιτροπής της πρώτης διημερίδας ερευνητικού έργου που διοργανώθηκε στο τμήμα οικονομικών επιστημών του ΔΠΘ τον Μάιο του 2016.
26. Μέλος της Οργανωτικής και της επιστημονικής Επιτροπής του συνεδρίου International Conference on International Business 2016 που διοργανώθηκε στο Πανεπιστήμιο Μακεδονίας, 20-22 Μαΐου 2016.
27. Συντονιστής της δεύτερης πρωινής συνεδρίας, (22-05-2016), στο συνέδριο International Conference on International Business.
28. Συντονιστής της τρίτης πρωινής συνεδρίας, (22-05-2016), στο συνέδριο International Conference on International Business, University of Macedonia.
29. Μέλος της επιστημονικής Επιτροπής του συνεδρίου International Conference on International Business 2017 που διοργανώθηκε στο Πανεπιστήμιο Μακεδονίας, 20-22 Μαΐου 2017.
30. Συντονιστής της δεύτερης συνεδρίας, (5-04-2017) στο συνέδριο, Local governance in the social market economy, Konrad Adenauer Stiftung, Κομοτηνή.

31. Μέλος της επιστημονικής επιτροπής του συνεδρίου, “Economies of Balkan and eastern Europe countries”, Piraeus, 28-30 April 2017.
32. Συντονιστής της δεύτερης πρωινής συνεδρίας, (29-04-2017), στο συνέδριο “Economies of Balkan and eastern Europe countries”, Athens, 28 - 29 April 2017.
33. Συντονιστής της τέταρτης συνεδρίας, (19-05-2017), στο συνέδριο International Conference on International Business (session Foreign direct investment and business).
34. Συντονιστής της τέταρτης συνεδρίας, (20-05-2016), στο συνέδριο International Conference on International Business (session Economic and Monetary Union).
35. Συντονιστής της 29^{ης} συνεδρίας, (10-12-2017), στο συνέδριο “Δημοκρατία, ανάπτυξη και ασφάλεια”, Τρίτο τακτικό συνέδριο τμήματος πολιτικής επιστήμης και διεθνών σχέσεων πανεπιστημίου Πελοποννήσου, 8-10 Δεκεμβρίου.
36. Μέλος της Οργανωτικής και της επιστημονικής Επιτροπής του συνεδρίου International Conference on International Business 2018, που διοργανώθηκε στο Πανεπιστήμιο Μακεδονία, 18-20 Μαΐου 2018.
37. Συντονιστής της τέταρτης συνεδρίας, (19-05-2018), στο συνέδριο International Conference on International Business.
38. Μέλος της επιστημονικής και οργανωτικής επιτροπής της τρίτης ερευνητικής διημερίδας τμήματος οικονομικών επιστημών ΔΠΘ, Οκτώβριος 2018.
39. Συντονιστής της τρίτης πρωινής συνεδρίας, (23-05-2019), στο συνέδριο International Conference on International Business, University of Macedonia.
40. Μέλος της επιστημονικής Επιτροπής του συνεδρίου International Conference on International Business 2019 που διοργανώθηκε στο Πανεπιστήμιο Μακεδονίας, 22-24 Μαΐου 2019.
41. Μέλος της επιστημονικής και οργανωτικής επιτροπής της τέταρτης ερευνητικής διημερίδας τμήματος οικονομικών επιστημών ΔΠΘ, Οκτώβριος 2020.
42. Discussant, Jena Monnet Centre of excellence, University of Peloponnese, EU Studies Summer School, An EU affair: analytics on EU affairs, 12-16 July 2021, Panel - 1 with Vice president of European commission Mr Margaritis Schinas, European way of life, 12 July.
43. Discussant, Jena Monnet Centre of excellence, University of Peloponnese, EU Studies Summer school, An EU affair: analytics on EU affairs, 12-16 July 2021, Panel- 2 with Mrs Marietta Giannakou, member of Greek parliament, The conference

on the future of Europe and the distinctive role of citizens and parliaments, Thursday 15th July.

11. ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΕΝΩΣΕΙΣ

1. Μέλος της Ελληνικής Εταιρείας Δικαίου και Διεθνών Σχέσεων.
2. Τον Ιούνιο του 2000 συμμετείχα στην δημιουργία της Ένωσης νέων Επιστημόνων Ευρωπαϊκών Σπουδών (Ε.Ν.Ε.Ε.Σ.) και ανέλαβα καθήκοντα Αναπληρωτή Γενικού Γραμματέα της Ένωσης στο Προσωρινό Διοικητικό Συμβούλιο. Ανέλαβα εκ νέου τα καθήκοντα της ίδιας θέσης σε δύο εκλογές της Ένωσης, (Ιούνιος 2001 και Ιούνιος 2003), έως τις 19 Νοεμβρίου του 2004. Η Ένωση λειτουργεί ως Ανεξάρτητο Σωματείο, σε στενή συνεργασία με την Ελληνική Πανεπιστημιακή Ένωση Ευρωπαϊκών Σπουδών (Ε.Π.Ε.Ε.Σ.), και δραστηριοποιείται στους τομείς επιμόρφωσης-ενημέρωσης για Ευρωπαϊκά Θέματα καθώς και ανάπτυξης αμφίδρομης επικοινωνίας με την αγορά εργασίας για σκοπούς πληροφόρησης των Μελών του σωματείου ως προς τις δυνατότητες επαγγελματικής αξιοποίησης των μεταπτυχιακών κι άλλων σπουδών των τελευταίων.
3. Μέλος European Association for Evolutionary Political Economy.
4. Μέλος CEDIMES (2009-).
5. Μέλος της Ελληνικής εταιρείας Περιφερειακής Επιστήμης (ERSA-GR).
6. Μέλος World Economics Association.
7. Μέλος Regional science association international (RSAI).
8. Μέλος international network for economists (INFER)

12. ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΩΣ ΣΥΖΗΤΗΤΗΣ - ΣΧΟΛΙΑΣΤΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΟΜΕΝΩΝ ΚΕΙΜΕΝΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

1. Συμμετοχή ως σχολιαστής κειμένων εργασίας, στο "First Global International Studies Conference", στην θεματική ενότητα "Several faces of Hegemony" υπό τον καθηγητή J. Rosenau, 25 August 2005.

2. Discussant, 9 September 2016, Paper presented, Migration Decisions under Ambiguity: Migration distance effects revisited, Sung Soo Lim, INFER Workshop on Economic Growth and Sustainable Development, 9-10 September, 2016, School of Environment, Geography and Applied Economics, Harokopio University, Athens

3. Συζήτηση και σχολιασμός επί επιλεγμένων εργασιών εκπαιδευτικών σειρών της Ανώτατης Διακλαδικής Σχολής Πολέμου, Θεσσαλονίκη, (Απρίλιος 2019 - Ιούνιος 2021).

13. Συμμετογή - Επιμόρφωση σε διεθνή συνέδρια - σεμινάρια

1. "Εκπαιδευτικό Σεμινάριο για νέους Διεθνολόγους" του Ινστιτούτου Διεθνών Σχέσεων του Παντείου Πανεπιστημίου που διεξήχθη στην Κέρκυρα από τις 28 Αυγούστου έως τις 4 Σεπτεμβρίου 1992 με Θέμα "Επίλυση Διεθνών Διενέξεων στην δεκαετία του 1990". Χορηγήθηκε πιστοποιητικό επιτυχούς παρακολούθησης κατόπιν καταθέσεως εργασίας με τίτλο "Conflict Resolution in Europe in the 1990' s" (50 σελίδες, αδημοσίευτη).

2. Θερινό σεμινάριο του τομέα Οικονομικών της London School of Economics που διεξήχθη στο Λονδίνο από τις 10 έως τις 31 Ιουλίου 1993 με θέμα "International Business Strategy". Χορηγήθηκε πιστοποιητικό παρακολούθησης με βαθμό Α κατόπιν γραπτής εξέτασης.

3. Θερινό Σεμινάριο του τομέα οικονομικών του London Guildhall University που διεξήχθη στο Λονδίνο από τις 11 έως τις 22 Ιουλίου 1994 με θέμα "International Shipping". Χορηγήθηκε πιστοποιητικό παρακολούθησης κατόπιν προφορικών εξετάσεων.

4. Σεμινάριο της Ελληνικής Πανεπιστημιακής ένωσης Ευρωπαϊκών Σπουδών με τίτλο "The European Union in a changing World: Global and Regional challenges", που έλαβε χώρα στις Σπέτσες από τις 14 έως τις 18 Ιουλίου 1997. (Χορηγήθηκε πιστοποιητικό επιτυχούς παρακολούθησης του Σεμιναρίου).

5. Σεμινάριο του Ινστιτούτου Διεθνών Σχέσεων και Δημοσίου Διεθνούς Δικαίου της Νομικής Σχολής, του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης που έλαβε χώρα από τις 8 έως τις 26 Σεπτεμβρίου 1997 στη Νομική Σχολή του Α.Π.Θ. με τίτλο:

"Might and Right in International Relations" (πιστοποιητικό επιτυχούς παρακολούθησης και συμμετοχής).

6. Συμμετοχή στο Διεθνές Φόρουμ που οργανώθηκε στην Γενεύη, (29-30 Σεπτεμβρίου 1997), με θέμα "Forum on the Prospects for Promoting Foreign Direct Investments in the Transition Economies".

7. Σεμινάριο που οργάνωσε το Πανεπιστήμιο Μακεδονίας σε συνεργασία με το Προξενείο των Η.Π.Α. στην Θεσσαλονίκη με Θέμα: "New Directions in global thinking: Migration of peoples, capital and cultures". Το σεμινάριο διεξήχθη στο χρονικό διάστημα 6-8 Απριλίου 1998, στο Πανεπιστήμιο Μακεδονίας, (πιστοποιητικό επιτυχούς παρακολούθησης και συμμετοχής).

8. Σεμινάριο που οργάνωσε το Πανεπιστήμιο Μακεδονίας σε συνεργασία με το Προξενείο των Η.Π.Α. στην Θεσσαλονίκη με Θέμα: "In Pursuit of the Millennium: Greece, Europe and the U.S.A.". Το σεμινάριο διεξήχθη στο χρονικό διάστημα 17-20 Απριλίου 2000 στο Κέντρο Ιστορίας Θεσσαλονίκης, (πιστοποιητικό επιτυχούς παρακολούθησης και συμμετοχής).

9. Θερινό σεμινάριο του τομέα οικονομικών της London school of economics and political science που διεξήχθη στο Λονδίνο από τις 8 Ιουλίου έως τις 26 Ιουλίου 2002 με θέμα: Essential Statistics for economics and econometrics (πιστοποιητικό επιτυχούς παρακολούθησης και συμμετοχής στο σεμινάριο).

14. Άλλες δημοσιεύσεις

1. Ο ρόλος της Ομάδας των Οκτώ πιο Ανεπτυγμένων χωρών στην Παγκόσμια Οικονομία,," Presscode, Μηνιαίο Περιοδικό για την Οικονομία, Σεπτέμβριος 2007, σελ.48-51.

2. Οι αντιφάσεις του διεθνούς καπιταλισμού, Κυριακάτικη Μακεδονία,1 Φεβρουαρίου 2009, σελ 48.

3. Υπάρχει νομισματική ηγεμονία των ΗΠΑ? , Κυριακάτικη Μακεδονία, 1 Μαρτίου 2009, σελ 59.

4. Οι προκλήσεις της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης, Κυριακάτικη Μακεδονία,19 Απριλίου 2009, σελ 48.

5. Γιατί υπάρχει απαξίωση της πολιτικής?, Μακεδονία,17 Σεπτεμβρίου 2009, σελ 15.
6. Η αποτελεσματικότητα των οικονομικών θεσμών, Κυριακάτικη Μακεδονία,6 Ιουνίου 2010.
7. Προϋποθέσεις διατηρήσιμης ανάπτυξης στους νέους Δήμους, Εφημερίδα Αποκαλύψεις, 12-13 Νοεμβρίου 2010, σελ 26.
8. Οι προϋποθέσεις εξόδου από την κρίση, Εφημερίδα Καθημερινή, 25 Ιουνίου 2012, σελ 11.
9. Ο ρόλος του χρόνου στην υπέρβαση της κρίσης, Εφημερίδα Μακεδονία, 6 Οκτωβρίου 2012.
10. Οι προϋποθέσεις μακροπρόθεσμης ανάπτυξης, Εφημερίδα Καθημερινή, 24 Αυγούστου 2014, σελ 6.
11. Οι όροι υπέρβασης της κρίσης, Παρατηρητής της Θράκης, ημερήσια εφημερίδα, 10 Δεκεμβρίου 2014.
12. Τι σημαίνει πιστωτική ασφυξία και πως θα την αποφύγουμε, Παρατηρητής της Θράκης, ημερήσια εφημερίδα, 7 Φεβρουαρίου 2015.
13. Ζητούμενο η ενίσχυση της φοροδοτικής ικανότητας των Ελλήνων, Παρατηρητής της Θράκης, ημερήσια εφημερίδα, 26 Μαΐου 2015.
14. Ναι ή όχι στο δημοψήφισμα? Παρατηρητής της Θράκης, ημερήσια εφημερίδα, 1 Ιουλίου 2016.
15. Οι συνιστώσες της αναγκαίας μεταρρύθμισης, ιστοσελίδα capital.gr, 5 Μαΐου 2016.
16. Μύθοι και αλήθειες για την οικονομική επιστήμη, Παρατηρητής της Θράκης, ημερήσια εφημερίδα, 2 Ιουνίου 2016.
17. Η δημοσιονομική εποπτεία και η προληπτική πιστωτική γραμμή, Παρατηρητής της Θράκης, ημερήσια εφημερίδα, 22 Μαρτίου 2018.
18. Η επιχειρηματικότητα σε συνθήκες αβεβαιότητας, Marketpost, 31 Μαΐου 2018.
19. Ευρωπαϊκό τραβέρσο, capital.gr, 19 Μαρτίου 2019.

20. Η (αναπόφευκτη) σύγκρουση ΗΠΑ-Κίνας, militaire.gr, 16 Ιουνίου 2021

21. Το αίνιγμα των οικονομικών κυρώσεων κατά της ρωσικής ομοσπονδίας, Ναυτεμπορική, 9 Απριλίου 2022, naftemporiki.gr